

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva 5
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.
Inšpicijski oddelki: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 3392
Podružnica Maribor: Grajski trg
št. 1. — Telefon 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
Telefon št. 190.
Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 17.749.

JUTRO

Ishaja vsak dan razen ponedeljka.
Mesečna cena 25 din.
Za inozemstvo 40 din.

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126; Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2455;
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopis se ne vračajo.

Duh narodne skupnosti

S samozavestjo in zadoščenjem za sledujemo Srbi, Hrvati in Slovenci sramotno Jugoslavije, kako se iz dneva v dan izgrajuje in krepi naša narodna obrambna misel. Z zaupanjem gledamo, da je naša država sposobna čuvati svojo nevtralnost, svoj mir in svojo nedotakljivost s sredstvi, ki se materialno in tehnično vedno bolj izpopolnjujejo. Od vseh koncev in krajev se javlja odločna volja naroda, da se teh sredstev posluži s skrajnim požrtvovanjem, če bi bilo postavljeno vprašanje obstoja njegove domovine. Duh naše vojske je sijajen, disciplina in požrtvovalnost jugoslovenskega vojaka, njegova borbenost in njegova vojna sposobnost so lastnosti, na katere nismo samo mi ponosni, temveč jim tudi zunanji svet daje svoje priznanje. Ravno zato je Jugoslavija najkrepkejši čuvar miru na našem predele Evrope.

Za to našo oboroženo fronto stoji odločna volja celokupnega naroda. Kdor je računal na to, da bodo naša notranja spori udušili v narodovi duši spoznanje, da je Jugoslavija edina domovina Hrvatov, Slovencev in Srbov, in da se bodo polemike, ali smo eden ali trije narodi, dale praktično uporabiti za dokaz, da se ne zavedamo svoje usodne povezanosti, ta se je hudo uračunal. Še čujemo tu in tam iz inozemstva glasove, kakor da je naša država nekaka umetna tvorba. Še čitamo dokazovanja, kako je en del Jugoslavije prav za prav izven Balkana in da ne spada v jugovzhodni evropski geopolitični prostor, pa da so Srbi in Hrvati dva naroda s povsem različnimi političnimi programi in razvojnimi tendencami, da se o Slovincih niti ne govori, toda vse te umetno sestavljene kombinacije so v naprej razbite ob dejstvu, da danes ni med Slovenci, Hrvati in Srbi nikogar, ki bi se ne zavedal, da sta svoboda in neodvisnost vsakega posameznika izmed njih odvisni od skupne svobode, od neokrnjenega obstoja kraljevine Jugoslavije. V tem oziru je bilo tako s srbske kakor s hrvaške in slovenske strani izrečeno toliko jasnih in nedvoumih besed, da bi morali tudi zadnji dvomljivci izven naših mej vendar že enkrat spregledati.

V nekem švicarskem listu čitamo, česa so nas naučili dosežani vojni dogodki v Evropi ne le v tehničnem, temveč predvsem tudi v moralnem oziru. »Pripravljen biti, to je vse!«, ta Shakespeareov opomin, ki ga je Oton Župančič oni dan zaklical naši javnosti, je treba oživotvoriti v vseh pojavih narodnega življenja. Švicarski list opozarja zlasti na to, kako je neobhodno, da se ustavimo vsa notranja politična nasprotstva, odložijo vsi dnevi problemi, ki bi mogli pozornost naroda odvrtiti od glavnega in zanesti nove spore med narodne mase. Spori in nasprotstva v vprašanih našega dnevnega življenja slabijo odporno silo naroda. Vsaka enostranska politika kviri njegovo zaupanje v vodstvo države. Vsaka strankarska zagrizenost ruši osnove nacionalne morale. V tem spoznanju je iskati tudi izvora splošnih želj naroda, da se združijo k skupni odgovornosti v vodstvu države vse pomembnejše pozitivne politične sile, ki jih Jugoslavija premora. Zato ideja koncentracije in koncentracijske vlade navzlic težkočam, ki se javljajo, ostaja na dnevnem redu in postaja vsak dan bolj aktualna.

Koncentracija in koncentracijska vlada pa v današnjih dneh seveda ne more imeti cilja, da se vse stranke je v naprej podrobno sporazumeje glede bodočega notranje-političnega razvoja Jugoslavije. Ravno tako pa na drugi strani koncentracija ni mogoča, ako se postavljajo pogoji, ki streme za spremembo ustvarjenega državno-političnega stanja in ustavitve onega prirodnega razvoja, v katerem se Jugoslavija v notranji politiki danes nahaja. Bila bi velika sreča, ako bi se ob sodelovanju vseh pomembnih političnih skupin dosegel v koncentraciji tudi ta cilj, da bi si v času, ko sta v vseh živah zavest naše usodne povezanosti in jasno spoznanje, da mora naša država biti vedno močna na zunanji in na znotraj, poskali in sporazumno določili tudi skupno pot v delu za končno ureditev Jugoslavije. Toda danes je pomen koncentracije na drugem polju in njeno neobhodnost narekuje spoznanje, da drugačen režim ni dovolj močan, ne politično in ne moralno, da bi mogel ob popolnem zaupanju celokupnega naroda krmariti našo državo lajdo v razburkanih vodah današnjih dni.

Prošli teden so bila v Beogradu posvetovanja med političnimi predstavniki in morda se bodo v kratkem pojavile osnovne črte programa narodne sloge, ki bi omogočilo, da se na vseh poljih našega narodnega življenja izgradi in okrepi duh solidarnosti. Že sedaj bi se v tem oziru lahko marsikaj pripravljalnega zgodilo. V nekaterih po-

Prevoz severne vojske v Anglijo

Angleži zatrijujejo, da so večino svojih čet že prepeljali čez morje — Z njimi je šel tudi del belgijskih in francoskih divizij — Neznana usoda dela armade generala Priouxa — Po nemških poročilih je flandersko bojišče likvidirano

Po vseh znakih je bilo pričakovati, da bodo konec tega tedna po kapitulaciji belgijske vojske v celoti likvidirane tudi angleško-francoske divizije na bojišču v severozapadni Franciji in sosedni belgijski Flandriji. Vendar se je v zadnjih dveh dneh pojavil kratek zastoj. Nemški oddelki, ki so prodirali od Calaisa proti Dunkerqueu s severne strani, so se znašli na rekah Aa in Yser pred nepričakovano vodno zaporo, ki je onemogočila prodiranje nemških motoriziranih edinic ter preprečila njihovo združitve pri Dunkerqueu. Na ta način so zavezniški zadržali ozemlje med reko Aa do mest Cassel in Ypern ter reke Ysere. Nemške divizije namreč zaradi omejenega ozemlja ne morejo razviti svojih operacij v polnem obsegu ter so prisiljene operirati samo z manjšimi oddelki. Zavezniški so to izrabili in začeli svoje odvisne sile sistematično prevažati preko Kanala na angleško ozemlje.

Točen pregled izgub na severozapadnih bojiščih še dolgo ne bo mogoče. Angleška in francoska vojska je štela okoli 370.000 mož. Od tega je po zapadnih vesteh prepeljanih blizu 200.000 v Anglijo okrog 60.000 na se jih bori še pri Dunkerqueu. Ostalih 110.000

je smatrali za padle in ujet. Nemško poročilo govori zaenkrat o 26.000 francoskih ujetnikih. O nemških izgubah za sedaj ni mogoče dobiti niti približnih podatkov, vsekakor pa bodo tudi zelo velike, posebno če upoštevamo, da so Nemci napadali zavezniški pa se branili. Evakuacija zavezniške vojske se je vršila zadnjih 48 ur pod poveljnimi pogoji, kakor prvi dan. Zaveznikom je priskočilo na pomoč dosti slabo vreme, ki je zavrla delovanje nemških letal. Računati je s tem, da bo glavna zavezniških divizij danes ali jutri prepeljana čez Kanal. Kakšna bo usoda trdnjave Dunkerque, je še negotovo. Verjetno pa je, da jo bodo skušali, zavezniški držati čim dalje, ker bo to prvi obrambni zid za obrambo pred napadom na Anglijo. Iz istega vzroka pa bodo seveda tudi Nemci napeli vse sile, da jo osvoda čim prej.

Na južnem boku nemškega koridorja proti Kanalu med Abbevilleom in Maginotovo linijo je bilo v teku večerajšnjega dne samo nekaj lokalnih spopadov, ki pa niso prinesli nobeni strani posebnih uspehov.

tudi z izredno hitrimi motornimi torpednimi čolni.

Med tem se boji v Flandriji nadaljujejo z vso silovitostjo. Zavezniški se bore za enkrat v dveh odsekih. Glavna sila brani Dunkerque, ostali del vojske pa štiti nekoliko južneje umik zavezniških čet. Dunkerque sam je tako dobro zavarovan, zlasti zaradi poplavitve ozemlja, da ga Nemci napadajo samo še iz zraka. Posadka v trdnjavi je bila ojačena z oddelki armade generala Priouxa, ki se jim je že posrečilo deloma prebiti se do obale. Del te francoske armade je bil tudi že prepeljan v Anglijo.

Veliko vznemirjenje pa vlada v francoskih vojaških krogih glede usode dveh drugih divizij generala Priouxa, o katerih že nekaj dni ni nobenih vesti. Kolikor je znano, sta se ti dve diviziji borili proti velikim premoči ob Yser-kanalu, in sicer v obliki četverokota, ki so ga obdajali tanki. V sredini pa sta operirala pehota in topništvo.

Z južnega bojišča prihajajo predvsem poročila o bojih ob Sommi. Po podatkih francoskega vojnega ministrstva so zavezniški Francozi več važnih mostišč na severnem bregu reke in sicer ob njenem donjem toku. Nemci so izvedli večeraj proti tem novim francoskim postojankam zelo močne protinapade. Jutri je najprej napadla pehota, zvečer pa so se ponovili napadi s pomočjo oklopnih edinic in bombnikov-pikerjev. Vsi napadi pa so bili odbiti.

140.000 vojakov prepeljanih čez Kanal

London, 1. junija. s. (Ass. Press.) Največja vojska reševalna operacija, kar jih pozna zgodovina, namreč reševanje zavezniške armade iz Flandrije, se nadaljuje s polno silo. Po ameriških informacijah iz dobro informiranih angleških krogov je bilo prepeljanih doslej od torke dalje v Anglijo že približno 75% angleške ekspedicijske vojske iz Flandrije, ki je štela 175.000 mož in rešenih je doslej 130.000 do 140.000 mož. Teh podatkov sicer uradno še ne potrjujejo, kakor tudi ne dajejo informacij o žrtvah, ki jih je armada pretrpela. Zdi pa se, da je bila kljub strašnim bojem proti ogromni premoči izgubljen skoraj v celoti samo ena angleška divizija, približno 15.000 vojakov. Izmed 270.000

zavezniških vojakov, ki so sodelovali v akciji v Flandriji, jih je v boju še približno 45.000, in sicer večinoma Francozov iz armade generala Priouxa.

Poveljstvo angleške vojske v Flandriji je prevzel za lordom Gortom general sir John Mour.

Vkrcavanje se bliža dovršitvi

London, 1. junija. s. (Reuter) Zvečer javljajo, da se velika akcija za evakuacijo angleške vojske iz Flandrije, bliža dovršitvi. Danes je bila evakuacija še posebno pospešana.

General Gort prispel iz Flandrije v Anglijo

London, 1. junija. s. (Reuter). Vojno ministrstvo je objavilo danes naslednje poročilo:

Kot rezultat napredovanja evakuacije angleške ekspedicijske vojske iz severne Francije in v zvezi s tem skrčenja obsega naših sil v severni Franciji, je vrhovni poveljnik angleške ekspedicijske vojske general lord Gort, na ukaz vlade izročil poveljstvo nekemu oficirju, nižjemu po činu, ter se je danes jutraj vrnil v Anglijo.

Še jutraj je sprejel kralj Jurij VI. lorda Gorta v avdienco in ga odlikoval z najvišjim angleškim odlikovanjem.

London, 1. jun. s. (Reuter). Vrhovnega poveljnika angleške ekspedicijske vojske v Franciji, lorda Gorta, je ob njegovem prihodu v London pozdravil na kolodvoru vojni minister Eden. Takoj nato je bila v vojnem ministrstvu konferenca, ki so se je poleg ministra Edena in lorda Gorta udeležili tudi šef generalnega štaba Dill in druge vodilne vojske osebnosti. Avdiencia lorda Gorta pri kralju Juriju je trajala pol ure. Zvečer je sprejel kralj v avdienco tudi ministrskega predsednika Churchilla.

2.800.000 mož v Angliji pod orožjem

London, 1. junija. AA. V juniju bosta poklicana pod zastavo še dva letnika, tako da bo imela Anglija mobiliziranih skupno 2.800.000 mož. Izmed teh bodo mnogi poslani kot strokovnjaki v tovarne orožja.

Nemška vojna poročila

Francoski odpor v severovzhodni Franciji strt, napad pri Dunkerqueu napreduje — Nemški bojni čolni uničili dosedaj 6 rušilcev in 2 podmornici

Glavni stan vodje rajha, 1. junija. AA. (DNB) Vrhovno poveljstvo državne oborožene sile poroča:

Zlomljen je odpor še zadnjih francoskih oddelkov, ki so bili obkoljeni v severovzhodni Franciji. Pri tej priliki je bilo samo pri čiščenju pokrajine okoli Lillea ujetih dosedaj 26.000 Francozov. Napad na ostanke britanske ekspedicijske vojske z obeh strani Dunkerquea dobro napreduje kljub žilavemu odporu sovražnika in kljub težavnemu svetu, na katerem boji divjajo. Kljub neugodnemu vremenu je naše vojno letalstvo 31. maja uspešno nastopilo o priliki, ko so se sovražni oddelki dalje vkrcavali v Dunkerqueu. Razen tega je z uspehom podpiralo vojsko na kopnem. Nemško vojno letalstvo je potopilo 5 transportnih ladij s skupno tonažo 25.000 ton, težko pa poškodovale z bombami tri vojne in 10 trgovskih ladij. Ena nemška flotilja bojnih čolnov je potopila en sovražni rušilec in eno sovražno podmornico. Tako se je skupno štvalo ladij, ki so jih potopili nemški naskakovalni čolni v Rokavskem prelivu, povišalo na 6 rušilcev in 2 podmornici. Pred Ostendom je nemška podmornica potopila eno sovražno bojno ladjo.

V bojih pri Casellu 30. maja, kjer je bil strt odpor britanskih čet in je bilo zaplenjenih 65 britanskih tankov, se je posebno odlikoval sprednji oddelki nemške oklopne divizije, ki mu je poveljeval polkovnik Kohl.

Na južnem bojišču so bili odbiti sovražni napadi s tanki pri Abbevilleu. Pri preganjanju sovražnika smo zavzeli nekaj ozemlja. Južno do Abbevillea so naše vojne letalske sile z uspehom bombardirale sovražna koncentracijska mesta. Sovražnik, ki je dozdaj še vedno imel v svojih rokah most ob obrežju ardenskega prekopa, je zdaj končno veljavno vržen čez ta kanal.

Na Norveškem so nemške čete, ki prodirajo v smeri od Trondhjemja proti severu, zlomile severno od Fauska sovražni odpor in zavzele precej ozemlja. Nemški oddelki pri Narviku so obdržali večeraj svoje postojanke kljub srditim sovražnim napadom.

Izgube sovražnega letalstva so 31. maja znašale 49 letal. Od teh je bilo 39 sestreljenih pri spopadih v zraku, dočim jih je 10 zbil na tla nemška artilerija. Izginilo je devet nemških letal.

Angleška vojna poročila

Velik del angleške vojske na varnem — V Flandriji se nadaljujejo srđiti boji — Dunkerque dobro zavarovan Neznana usoda dveh francoskih divizij

London, 1. junija. s. (Reuter). Prevoz angleških in zavezniških čet iz Flandrije v Anglijo se neprestano nadaljuje. V prevozu sodelujejo ladje vseh vrst od vojnih in transportnih ladij pa do malih ribiških ladij. Od Dunkerquea do južnovzhodnih angleških luk in v obratni smeri so ladje neprestano v prometu. Več deset tisoč vojakov je bilo že prepeljanih in zelo velik del angleške vojske se je že posrečilo spraviti na varno. Tudi večina indijskega transportnega zbora, ki se je nahajal pri angleški ekspedicijski vojski, je že rešena. Istotako so dospeli v Anglijo mnogi francoski ter belgijski oddelki, kakor tudi kolonialne čete. Danes so prihajale včasih

ladje v angleške luke tako hitro, da vojaštva ni bilo mogoče hkrati izkrcavati in so morali vojake prevažati kar od ladje do ladje. Med vojaki, ki so dospeli danes je bilo več sto mož oddelka težkega topništva, čigar topovi so bili do zadnjega trenutka v akciji. Na prevozu skozi Kanal, kakor tudi pri vkrcavanju v Dunkerqueu so ladje izpostavljene neprestanim nemškim napadom. Predvsem preti nevarnost letalskih napadov. Francosko poročilo pravi, da napadajo nemška letala angleške ladje v skupinah po 60 bombnikov. Letala mečejo bombe in obstreljujejo ladje in vojaštvo s strojnimi. Poleg tega so Nemci položili v Kanalu mine in napadajo ladje

krajinah je treba še posebej paziti, da se ublažijo nasprotstva in da se v vsej javni upravi, v personalni politiki, v odnosu posameznika, organizacije in društva do javne uprave, in gledanju na vsa vprašanja javnega interesa uveljavijo načelo občne državnosti in nacionalne politike.

Povsod je treba gojiti duha narodne solidarnosti, povsod spoznanje, da smo v teh težkih časih navzlic svojim medsebojnim nasprotstvom, ki dostikrat posegajo celo v privatne odnose, vendar vsi člani ene in iste družine. Ta duh solidarnosti se ne sme omejiti le na izjave naše splošne pripravljenosti za obrambo, ne le na sodelovanje v zadevah velike narodne in državne politike, ne le na naše politične in nepolitične organizacije, on se mora uveljaviti tudi v našem vsakdanjem življenju povsod tam, kjer so izredni dogodki ustvarili gospodarske in socialne težkoče. Podjetnik in delavec se morata danes bolj kakor kdaj zavedati svoje povezanosti in svoje skupne odvisnosti od osnovne vprašanja državne obrambe. Slabo služi domovini in sebi, kdor danes misli predvsem le na sebe. In v bodočnost ne zna gledati oni, ki meni, da je vse storil, ako je sebe zavaroval.

Pomlad je prišla v deželo in na naši

vasi je dela za polne roke. Marsikateri kmetiji pa niso vse roke na razpolago in po kmečkih hišah se postavlja vprašanje, kako obdelovati njive, opraviti na polju, travniku potrebno delo. Naša slovenska vas bi se v teh dneh morala zavedati, da ima tudi ona svoje velike dolžnosti in duh vaše solidarnosti bi moral najti svoje vnete organizatorje. Bolgari so s posebnim zakonom zagotovili izvedbo načela medsebojne kmečke pomoči z delom in živino, orodjem in hrano. Mi tega zakona nimamo, toda pisana črka ni potrebna, ako se uveljavita duh bratstva in spoznanje povezanosti vseh ljudi, članov istega naroda.

Tako je treba misel nacionalne soodpornosti oživotvorjati na vseh poljih našega narodnega življenja ne le gori v vrhovih državne in narodne politike, temveč tudi doli na tleh naše domače zemlje, med koč in palačo, med tovarno in kmečko hišo, med mestom in deželo. Tu naj zmaga duh narodne solidarnosti, pa bo zmagal v vsej naši državni politiki, gospodarski, socialni in kulturni in bo ustvaril notranjo fronto Jugoslavije, ki bo, razporejena za stotisoči oboroženih jugoslovenskih vojščakov, stvorila neprobojno obrambo Jugoslavije za vse peklenske sile evropskega krvavega plesa.

Pariz, 1. junija. AA. (Havas) Položaj na utrjenem bojišču okoli Dunkerquea se je večeraj v veliki meri zboljšal. Ne samo, da je splošna organizacija tega bojišča in njegova obramba izpopolnjena po zaslugi podadmirala Abrialja, ki poveljuje v teh utrdbah, temveč se je v veliki meri povečalo tudi številno stanje vojaštva te garnizije, ker so prispeli tja veliki oddelki, ki so bili v sestavi vojske generala Priouxa. Te divizije so nedotaknjene in so izvedle svoj umik v popolnem redu in z vsem materialom. Z njihovim prihodom v utrjeni predel okoli Dunkerquea, kakor tudi s prihodom angleških in belgijskih čet, so stavljeni poveljniki obrambe na razpolago celo tudi mnogostevilne čete za obrambo Dunkerquea. Z ozirom na to se mnogi teh oddelkov morejo smatrati v Dunkerqueu samem za nepotrebne ter so se zaradi tega vkrcali na ladje ter pristanke tudi že zapustili. Nemci niso napadli Dunkerquea od kopne strani. Njim se namreč še vedno ni posrečilo pritegniti potrebno težko artilerijo, da bi začela s takšnim napadom, ki bi mogel imeti kak uspeh. Kar se tiče obrambnih sil na poročju Dunkerquea, se more reči, da so te zdaj pomembne.

Dunkerque ima zadostno število branilcev in municije ter živil, ima pa tudi odločno poveljstvo. Bojišče je obkroženo skoraj z vseh strani s preplavljenim svetom. Že zdaj pomeni hud trn, zaboden v bok nemške vojske na severu, ni pa še znano, ali bo to utrjeno ozemlje po končanem vkrcanju zavezniške vojske iz Flandrije popolnoma izpraznjeno, ali pa ga bodo zavezniški še dalje držali. To je tajnost poveljstva samega.

Na bojišču ob Sommi za zdaj še niso na vidiku nove velike operacije, gotovo pa je, da se Nemci zadnjih 24 ur vedno bolj zanimajo za to področje. Dozdaj so se zadovoljevali s tem, da so prišli do reke same in ponekod poslali svoje oddelke tudi čez reko, da bi varovali nemške čete ob desni obali. Navzočnost teh precej močnih oddelkov je preprečila Francozom, da bi prodrli s svojo vojsko proti severu. Ves teden so Nemci ostali v defenzivi, toda od večeraj so opustili svojo pasivnost ter izvedli dva srdita napada, čeprav sta bila čisto krajevna značaja. Prvi napad je bil ob gornjem toku reke Somme, kjer so Francozi zavzeli nekatero kraje ob severni obali. Začel se je večeraj ob 12.15 na 2-3 km dolgi bojni črti in z razmeroma manjšimi oddelki pehote, ki jih je podpirala artilerija. Ko je bil ta napad odbit, so Nemci začeli z novim na istem kraju, in sicer ob 18.15. Tokrat so nastopili tudi

tanki, ki jih je podpiralo letalstvo. Tudi ta napad je bil po boju, ki je trajal vse do noči, odbit. Po vesteh, ki so prispеле v Pariz, so Nemci davi nadaljevali s svojimi poskusi na nekaterih točkah ob reki Sommi na isti način kakor večeraj.

Vrhovni zavezniški vojni svet v Parizu

London, 1. junija. s. (Reuter). Danes je bilo uradno javljeno, da se je sestel večeraj v Parizu vrhovni zavezniški vojni svet. Anglijo so zastopali ministrski predsednik Churchill, čuvar tajnega pečata Attlee, veleposlanik v Parizu Campbell, novi šef generalnega štaba Dill, general Ismay iz osebne štaba ministrskega predsednika in brigadni general Spears, kot predsednik angleško-francoskega parlamentarnega odbora. S francoske strani so prisostvovali zasedanju vojnega sveta ministrski predsednik in vojni minister Reynaud, podpredsednik vlade maršal Petain, vrhovni poveljnik zavezniške vojske general Weygand, poveljnik francoske vojske mornarice admiral Darland in ravnatelj urada za vojno gospodarstvo Baudouin.

O seji vojnega sveta je objavilo danes angleško ministrsko predsedništvo naslednji uradni komunikate:

Vojni svet je proučil splošni položaj in sprejel soglasno sklepe glede ukrepov, ki jih zahteva položaj. Sestanek vojnega sveta je znova dokazal, da so zavezniške vlade in narodi bolj nego kdajkoli preje odločeni v popolnem soglasju nadaljevati vojno, dokler ne bo izvojevana popolna zmaga.

Jedro francoskih čet v utrjenem pasu

Pariz, 1. junija. AA. (Havas). Francoske in angleške čete se še vedno premikajo v smeri proti utrjenemu pasu okoli Dunkerquea in sicer pod zelo zadovoljivimi pogoji. Ugotovljeno je, da je že dozdaj jedro francoskih čet prispelo v utrjeni pas, odkoder se bo začelo preseljevati. Toda še precej močan oddelki vojske generala Priouxa ni došel v utrjeni pas ter domnevajo, da je v težkem položaju. Ker nemške čete niso mogle izvesti napada od kopne strani v smeri proti utrjenemu pasu, so nemške letalske sile izvršile celo vrsto bombardiranj ter spustile tudi mine ob obali. Poskusi, da bi se preprečil umik

Nadaljevanje na II. str.

zavezniške vojske, pa se niso posrečili. Obrambni oddelki Dunkerquea so se že preskrbeli z vsem potrebnim.

Na bojišču ob Sommi so nemške čete izvedle nove napade, ki pa so bili občiti. Na ostalih delih bojišča ni bilo pomembnejših dogodkov.

Uradni krogi sporočajo, da se gigantski umik zavezniških čet iz severne Francije vrši podnevi in ponoči. Število evakuiranih oseb ni točno znano, mora pa biti veliko. Poudarja se nadalje, da ni težjih operacij kot je ta umik, ker zahteva veliko energijo in spretnost ter se morajo čete pe umiku še vkrcati na ladje. Navzlic nemški trditvi, da se zavezniške čete umikajo v neredu, se lahko z gotovostjo trdi, da predstavlja ta umik vzor reda in hladnokrvnosti. Evakuacija čet predstavlja sijajno kooperacijo treh zavezniških vojsk.

London, 1. junija. AA. (Reuter). Na Sommi francoske čete srdito napadajo v

pokrajini Amiens edini most, ki ga drže Nemci, kakor tudi ob ustju Somme, kjer so po uspešnih borbah prekoračile reko na severu. Na tem odseku so Francozi zasedli skoro vso pokrajino z Abbevilleom vred. Reka Somma teče skozi južno predmestje Abbevillea, kjer se nahaja otok, ki so ga francoske čete zasedle. V toku borb na tem odseku so igrala glavno vlogo francoske oklopne enote. Nemške čete so pretrpele velike izgube v moštvi in materialu. Več sto Nemcev je bilo ujetih.

Bombardiranje okolice Lyonsa

Pariz, 1. junija. s. (Reuter). Nemška letala so danes popoldne bombardirala okolico Lyonsa. Več oseb je bilo ubitih in ranjenih. Bombe so povzročile mnogo požarov.

Silne letalske bitke

Angleški minister Macdonald izjavlja, da obstoja resna nevarnost letalskih napadov na Anglijo

London, 1. junija. s. (Reuter). Letalsko ministrstvo javlja, da so v letalskih bitkah večerj angleška lovska letala sestrelila 56 nemških letal. Večina od teh bitk se je bila ob morskimi obali in so sestreljena letala padla v morje. Danes so se že ob zori obnovili letalski boji in so do popoldneva uničili angleški lovci zopet 19 nemških letal. Od tega je bilo 14 letal sestreljenih, 5 pa zelo poškodovanih.

Angleški hidroplani so napadli v bližini belgijske obale tri sovražne torpedoborce. Letala so vrgla 6 bomb, ter so eno izmed torpedovc potopila. Angleški bombniki so med tem večerj in sinoči nadaljevali z napadi na nemške prometne zveze v Flandriji ter so porušili več mostov in zapornice. Bombardirali so tudi tanke, nemško pehoto in težko topništvo.

Od sinočnih napadov pogrešajo tri angleške bombnike. Iz večerjanih poletov se razen tega ni vrnilo v svoja oporišča 16 angleških lovskih letal.

Pariz, 1. junija. AA. (Havas) Ministrstvo za letalstvo je sporočilo: Noša lovska letala so izvedla v veliki višini ogled nad Dunkerqueom in nad ozemljem, ki ga je zasedel sovražnik, nakar sta dve skupini bombnikov napadli sovražne enote na črti Abbeville-Canal in Somme. Zadele so bile sovražne baterije. Vse naša letala so se vrnila v svoja oporišča. Naše letalstvo je bombardiralo tudi vojne objekte na severnem bojišču ob Sommi. Eno letalo se ni vrnilo. V toku te akcije je bilo vrženih čez 20 ton bomb, ki so nesporno zadele.

Pariz, 1. junija. s. (Reuter). Tiskovni urad češkoslovaškega narodnega odbora javlja, da so v zadnjih dneh sestrelili češki letalci na severni fronti 41 nemških letal. Ti češki letalci pripadajo trem francoskim eskadrilam. Ena sama izmed teh je sestrelila 25 letal in sicer neki češki narednik sam 12 izmed njih.

V švici sestreljen nemški bombnik

Bern, 1. junija. z. Švicarsko vojaško poveljstvo je objavilo naslednji komunikacijski sporočilo: Danes popoldne so tuja letala v področju Jure preletela švicarsko ozemlje in s tem kršila švicarsko nevtralnost. V smislu izdanih navodil so se takoj dvignila švicarska lovska letala in začela tuja vojaška letala preganjati. Pri tem je prišlo do zračne bitke, v kateri so švicarska letala sestrelila en bombnik. Kakor se je ugotovilo, gre za nemški bombnik.

Listi poročajo, da je vladala danes popoldne ob švicarski meji sploh velika letalska aktivnost. V smeri iz Francije je priletelo najprvo 29 nemških letal, ki jih je francosko protiletalsko topništvo hudo obstreljevalo. Kmalu nato sta sledili še dve skupini po 10 in 11 nemških letal, ki so jih preganjali francoski lovci. Večja skupina letal se je pred njimi umaknila preko švicarske meje, kjer pa so jih začela preganjati švicarska lovska letala, ki so po kratki zračni borbi en nemški bombnik sestrelila.

narod zahteva Sredozemsko morje in želi urediti vprašanja, ki so s tem v zvezi, ne zahteva nič drugega kot svoje naravne pravice. Politična in vojaška sila Italije sioni na Sredozemskem morju. Ni logično, da Francija in Velika Britanija razpolagata s tem morjem.

Mussolini je na vrhuncu svoje veličastne naloge, ki predstavlja krono italijanske prepoveda. Besedo imajo italijanske sile na kopnem, na morju in v zraku.

Demonstracije v Madridu

Madrid, 1. jun. s. (Ass. Press.). Več skupin dijakov je danes poskušalo demonstrirati pred angleškim in francoskim veleposlanštvom v Madridu. Le eni skupini dijakov se je posrečilo prodreti do bližnje policijske postaje, pa je takoj stopil v akcijo policijski oklopni avtomobil in demonstrante razgnal. Pozneje je vojaštvo prevzelo stražo pred obema veleposlanštvoma.

Borbe na Norveškem

Berlin, 1. junija. br. (DNB) Vrhovno poveljstvo nemške vojske pravi v svojem današnjem rednem vojnem poročilu o dogodkih na Norveškem:

Na Norveškem so od Trondhjemu proti severu prodirajoče nemške čete severno od Fauskeja strle odpor sovražnika in si priborile nekaj novega ozemlja.

Skupina pri Narviku je v toku večerj dne kljub močnim napadom sovražnika vztrajala na svojih postojankah.

London, 1. junija. s. (Reuter). Današnje norveško vojno poročilo pravi, da zavezniške čete po osvojitvi Narvika nadaljujejo z očiščevalnimi operacijami ob železniški progi, ki vodi iz Narvika proti vzhodu, kakor tudi južno od Narvika.

Druge poročila javljajo, da so se nemški oddelki zakopali v strelske jarkove v dveh vaseh, ki ležita ob železniški progi nekoliko vzhodno od Narvika. Nemška letala skušajo te oddelke sedaj ojačiti s spuščanjem padalcev. Zavezniške čete se pomikajo sedaj iz Narvika v notranjost z namenom, da te preostale nemške oddelke polagoma obkrožijo in potem napadejo.

Stockholm, 1. junija. AA. (Havas) Svojnje sporočilo norveškega poveljstva pravi:

Po pokrajini Narvik smo očistili odsek pri Dudenu v Beisfjordju ter ozemlje do Tremena, ki se nahaja ob obali Rombakfjorda. Sovražnik je bil pregnan iz vseh teh krajev. Na drugi strani so naše čete dobile v noči med 26. in 27. t. m. povprelje, naj se v pokrajini Rana umaknejo na severno obalo Saltenfjorda, ki je bližnji mesta Bodø. Umik naših čet je bil izveden v redu ter je glavni del norveških čet koncentriran okoli Foske in Fineide vzhodno od mesta Bodø, ki ga Nemci neprestano napadajo z letali, tako da ga je prebivalstvo evakuiralo. V Bodø so prispela zavezniška ojačenja.

Švedski deficit

Stockholm, 1. junija. AA. (Reuter) Zaradi izdatkov za državno obrambo bo znašal deficit državnih financ okoli eno milijardo kron. Dohodki v sedanjem finančnem letu se računajo na 1.850 milijonov kron, izdatki pa na 2.850 milijonov kron. Od izdatkov je 1.450 milijonov kron namenjanih za državno obrambo.

Stockholm, 1. junija. AA. (DNB) Vlada je izdala celotno vrsto ukrepov za zaščito civilnega prebivalstva, med drugim ukrep, da se za potrebe civilnega prebivalstva nabavi en milijon protiplinskih mask.

Američani se vračajo v domovino

Washington, 1. junija. AA. (DNB) Ministrstvo za zunanje zadeve je sporočilo vladam vojskujočih se držav, da naj ščitijo ladjo Washington, ki pripada danes v Evropo. Danes odplove parnik »Manhattan« iz Genove z ameriški državljani, ki se vračajo v svojo domovino. Vsi Američani, ki se niso mogli vrniti s to ladjo, so bili obveščeni, naj odpotujejo v Bordeaux, kjer se bodo lahko vkrcali na ladjo »Washington«. Po odhodu ladje »Manhattan« ostane le še malo številu Američanov iz balkanskih in jugovzhodnih držav za prevoz v Ameriko. Ameriškim državljanom v Švici in drugih državah, ki se želijo vrniti v Ameriko, se nudi sedaj zadnja prilika.

Dalje se sporoča, da so vse ameriške potniške in tovorne ladje v Sredozemskem morju sedaj na poti v Zedinjene države. Gre za parnike »President Harding«, »Excordia«, in »Excambion« ter 20 tovornih ladij.

Dublin, 1. junija. br. V pretekli noči je priplul v irsko luko Galway ameriški prekomornik »President Roosevelt«. Davi se je pričelo vkrcavanje na ladjo več sto Američanov, ki so se na poziv ameriških konzularnih oblasti v Angliji in Franciji odločili za povratek v Ameriko. Parnik bo še to noč zapustil luko in se vrnil v Zedinjene države.

Splovljenje 35.000 tonske vojne ladje

Washington, 1. jun. s. (Ass. Press.) Danes je bila na reki Delaware pri Filadelfiji splovljena nova ameriška oklopna »Washington« (35.000 ton). Svečanosti je prisostvovalo 30.000 gledalcev.

Nova Mussolinijeva poslanica Rooseveltu

Washington, 1. junija. AA. (Havas) Tajnik predsednika Roosevelta Early je izjavil predstavnikom tiska, da je Mussolini na osnovi neprestane izmenjave mnenja med predsednikom Rooseveltom in šefi ostalih vlad poslal Rooseveltu novo poslanico.

Iz davčne službe

Beograd, 1. junija. p. Z odlokom finančnega ministrstva so premeščeni davkarji Alojzij Štuler iz Kranja in Črnomelj, Ivan Sirčelj iz Kočevja v Višnjo goro. Teodor Bidermajer iz Slovenskih Konjic v Ormož in Fran Pribovec iz Dravograda v Slovenske Konjice, nadalje višji davčni inspektor Josip Trtnik iz Slovenjgradca v Ljubljano, davčni inspektor Viktor Kumer iz Laškega v Sočanju, Fran Andrej iz Radoveljce v Kočevje, Janko Rožman iz Sočanja v Maribor, Viktor Koritnik iz davčne urada Ljubljana okolica in Ljubljana mesto ter davčna kontrolorja Anton Baškovec iz Ljutomerja in Radovelje in Viktor Martinjak iz Črnomlja v Ljutomer.

Ruski delegati na Oplencu

Sovjetski poslanik Lavrentijev se je večerj na Oplencu poklonil pred kraljevimi grobovi

Beograd, 1. junija. p. Danes popoldne se je sovjetska delegacija, ki se od večerj mudi v Beogradu, odpeljala na Oplenac. Izpred hotela »Srpski kralj«, kjer je nastanjena, so ob 10.15 krenili avtomobili na pot. V prvem avtomobilu so se vozili sovjetski sofijski poslanik Lavrentijev z atašejem Trinjevom ter svetnikom našega zunanjega ministrstva Vladislavom Markovićem. V drugem avtomobilu so bili sofijski dopisnik Tasa Morozov, šef publicističnega oddelka Centralnega presbira dr. Velimir Dinč, pomočnik šefa protokola zunanjega ministrstva dr. Šišić in uradnica sovjetskega poslanika v Sofiji Nadežda Strigova. V naslednjih avtomobilih so sledili domači in tuji novinarji. Na željo poslanika Lavrentijeva so avtomobili počasi krenili po mestu, da so si mogli sovjetski gostje ogledati nekatere zanimivosti. Obiskali so Košutnjak, Topčider, Dedinje in Banjiko.

Nato so preko Avale krenili proti Mladenovcu. V selu Jagnilu so se avtomobili ustavili, ker je sovjetski poslanik izrazil željo, da bi si ogledal šumadinsko selo. V bližini se je igrala skupina pastirjev, ki so pasli živino. Poslanik Lavrentijev je pristopil k njim in se začel z njimi razgovarjati. Čeprav je govoril ruski, so ga do-

bro razumeli in mu bistro odgovarjali. Med tem je skupina malih pastiric hitro nabrala šopek poljskega cvetja in ga poklonila sovjetskemu poslaniku. Vzdružen nad to pozornostjo mladine, je hotel vse obdarovati, toda vsi so odklonili ponujeni denar, češ da ne prodajajo cvetlic, marveč jih darujejo samo prijateljem. Na nadaljnje prigovarjanje poslanika in njihovih spremljevalcev pa so se potem seveda le premislili in sprejeli denar.

Avtomobili so nato krenili dalje in se popoldne ustavili na dvornem posestvu v Mladenovcu. Sovjetski gostje so odšli s svojim spremstvom na Oplenac ter se poklonili na grobovih kraljev Petra I. in Aleksandra I. Poslanik Lavrentijev si je z največjim zanimanjem ogledal krasno cerkev in njene znamenitosti, nakar so se vrnili v Mladenovac, kjer jim je na dvornem posestvu bilo prirejeno kosilo. Popoldne so se vrnili v Beograd.

Zvečer je priredil vodja jugoslovske delegacije, ki je vodila pogajanja v Moskvi, bivši finančni minister dr. Milorad Djordjević na čast sovjetskemu gostom večerjo v hotelu Bristol. Zvečer ob 23.30 je sovjetska delegacija odpotovala nazaj v Sofijo.

Gospodarski svet Balkanske zveze

Zasedanje se je začelo večerj v Beogradu in bo trajalo ves teden - Zunanji program

Beograd, 1. julija. p. Danes se je pričelo zasedanje gospodarskega sveta Balkanske zveze. Prvotno bi se bil moral gospodarski svet sestati v Dubrovniku, toda na željo turške delegacije se je sestal v Beogradu, ki je za vse udeležence bližji. Grška in turška delegacija sta prispeli večerj, danes popoldne pa je prispela še rumunska delegacija, ki jo vodi bivši predsednik rumunskih državnih železnice Tabacovici.

Otvoritvena seja je bila danes ob 18. v prostorih Trgovanskega doma. Zasedanje je otvoril zunanji minister dr. Cincar-Marković, ki je pozdravil vse delegate in podčrtal važnost tega zasedanja v sedanjih mednarodnih prilikah ko je Balkan bolj ko kdaj prej tudi v gospodarskem pogledu v veliki meri navezan na svojo lastno gospodarsko moč. Po nagovoru predstavnikov posameznih delegacij so bile izvoljene sekcije, ki bodo proučevale odkaze jim probleme. Delo je razdeljeno na pet sekcij (izmenjava blaga carinska tarifa, prometna vprašanja, koordinacija gospodarstva balkanskih držav in plačilni promet). Jutri bodo delegacije odptovale na Oplenac, kjer jim bo prirejeno tudi kosilo. V ponedeljek se bo pričelo delo v komisijah, ki se bo nadaljevalo tudi v torek. V torek popoldne se bodo tuje delegacije poklonile na Avali na grobu Nezanega junaka, nakar jim bo tam prirejeno kosilo. V sredo bodo sekcije ves dan zasedale. Zvečer bo svečana predstava v gledališču, nato pa banket. V četrtek bodo sekcije nadaljevale delo, zvečer pa bo zunanji minister priredil banket. V petek bo ves dan posvečen delu. V soboto bo zadnji dan zasedanja. Takrat bodo sestavili zapisnike, ki bodo nato odobreni na plenarni seji v soboto zvečer. S to sejo bo zasedanje zaključeno.

Govor zunanjega ministra Cincar-Markovića

Beograd, 1. junija. a. Zunanji minister Cincar-Marković je v svojem govoru, s katerim je otvoril zasedanje gospodarskega

sveta Balkanske zveze, med drugim izjavil:

»Od zadnjega zasedanja gospodarskega sveta Balkanske zveze v Bukarešti so se dogodili veliki dogodki v Evropi. Del naše celine se nahaja v vojni, ki ogroža vse produktivne sile. V takih razmerah smo se sestali ponovno v vojo, da vztrajno iščemo sredstva, ki bi utrdila in razvila redne gospodarske odnose med državami Balkanske zveze, odnose, ki jih za sedaj še vedno smatramo za nezadostne. Svet se torej sestaja z miroljubnim namenom in z željo, da bi bil tvoren. Bolj ko kdaj prej se nam prikazuje potreba sodelovanja med našimi državami za doseg čim močnejših vezi med našimi proizvajalci, povečanja medsebojne trgovine in zboljšanja prevoznih sredstev. Mogel bi reči, da je to stalni cilj vseh naših naporov. Če rezultati, ki smo jih v tem pogledu dosegli od zasedanja v Bukarešti, ne odgovarjajo našim pričakovanjem, ne bodo v najmanjši meri nosili odgovornost za to tudi tragični dogodki, ki pretresajo sedanjo Evropo. Toda ne dvomim v to, da bo popoln uspeh kronal naše delo. Pred očmi pa moramo imeti tudi bližnje cilje, ki odgovarjajo potrebam sedanjih časov. Mislim tu predvsem na medsebojno podporo za preskrbo s surovinami. Dosega tega cilja, bi naredila največjo uslugo vsem našim državam. Zadnji tragični dogodki so dali še bolj ravno smer našim težnjam, katerih izvedba zahteva, da se združijo širše kompetence, kakor pa bi jih mogla dati samo ena država.

Ko zaključujem, želim poudariti čisto gospodarski značaj našega dela. Gospodarski svet je tehnični organ Balkanske zveze in njegova naloga je pripravljati boljše gospodarsko sodelovanje med temi državami. Vsi naši napor naj streme za samo enim ciljem: delati in graditi. Toda to skupno delo naj ne ovira gospodarskih odnosov, ki jih ima vsak član Balkanske zveze z drugimi državami. Naše sodelovanje je treba pravilno razumeti in bo moglo še bolj ojačiti vezi z ostalimi državami ter v veliki meri pomagati k sodelovanju našega narodnega gospodarstva z njihovimi.

Gafencov odstop

Novi rumunski zunanji minister je postal Gigurcu

Bukarešta, 1. junija. p. Rumunski zunanji minister Gafencu je nočjo podal ostavko, ki jo je utemeljil z zdravstvenimi razlogi. Na njegovo mesto je bil imenovan za zunanjega ministra dosedanji minister za promet Gigurcu, za prometnega ministra pa dosedanji generalni direktor rumunskih državnih železnic inž. Makoves.

Službeno poročilo pravi, da ta izprememba v zunanjem ministru ne pomeni nobene izpremembe v rumunski zunanji politiki, ki bo nasprotno ostala popolnoma ista, kakor je bila doslej. Gafencu bo po potrebnem oddihu dobil važno diplomatsko misljo.

Nemci o trgovinskem sporazumu z nami

Berlin, 1. junija. AA. (DNB) Ob zaključku desetega zasedanja stalnega jugoslovensko-nemškega gospodarskega odbora v Beogradu na nemškem pristojnem mestu med drugim pripominjajo, da je odbor v toku beograjskega zasedanja najskrbneje proučil obojestransko možnost glede zamenjave blaga med Nemčijo in Jugoslavijo. V teh krogih poudarjajo, da se je tudi pokazalo, da je prav tako za bodočnost zagotovljeno izvajanje določb, dogovorjenih preteklo leto glede trgovinske zamenjave med Jugoslavijo in Nemčijo. Berlinski pristojni krogi naglašajo, da je bilo za časa zasedanja stalnega odbora gotovo veliko število vprašanj rešeno na način, ki ne predstavlja bistvene oddaljitve od tradicionalne strukture nemško-jugoslovske zamenjave blaga.

Glede plačilnega prometa je bilo storjeno vse, kar je potrebno, da tudi s te strani ne bi nastala nobena škoda za bodočo zamenjavo blaga. V zadnjem času se je v odnosu nemško-jugoslovskega kliranga pokazalo pomembno ravnateljstvo.

Omenjeni krogi končno zaključujejo: »Delstvo, da so se pogajanja v tako kratkem času končala, kaže, da Nemčija in Jugoslavija tudi v svojem času lahko brez težav nadaljujejo svoje medsebojno trgo-

vinsko zamenjavo in da se ni prav nič spreminilo na polju gospodarskega sodelovanja med tema dvema državama.«

Predsednik vlade v Zagrebu

Zagreb, 1. junija. o. Danes popoldne ob 14.30 se je z letalom pripeljal v Zagreb predsednik vlade Dragiša Cvetković v spremstvu šefa svojega kabineta Anastasijevića in bivšega narodnega poslanca Jevremovića. Ob 16. je bil v sanatoriju, kjer se zdravi njegova hči, ki je bila pred nekaj dnevi operirana.

Neurje v Sremski Mitrovici

Beograd, 1. junija. p. Zadnja dva dni je besnelo v Sremski Mitrovici in okolici silno neurje z dežjem, točo in viharjem. Toča je v mnogih krajih napravila veliko škodo zlasti na polju, po vrtovih, vinogradih in sadovnjakih.

Zemunska vremenska napoved za nedeljo: Hladneje. Jasno na primorju in v severovzhodnih krajih. Počasni se bo zjasnilo v ostalih predelih. Po nekaterih krajih pa bo močna pooblaščenost trajala dalje. Utegnejo biti še nalivi.

„Vojna nevarnost ogroža vse dele sveta“

Rooseveltova poslanica kongresu - Senator Pittman o mednarodnem položaju in potrebi odločnih obrambnih ukrepov v Zedinjenih državah

Washington, 1. jun. AA. (Havas) Predsednik Roosevelt je poslal kongresu poslanico, v kateri je obrazložil potrebo naknadnih kreditov v znesku skoro ene milijarde dolarjev za izvajanje načrta o narodni obrambi. Roosevelt pravi, da je zvišanje teh kreditov potrebno zaradi tega, ker so se v toku zadnjih dveh tednov dogodili v Evropi neverjetni dogodki, iz katerih se da jasno sklepati, da igraja v vojni operacijah največjo vlogo letalstvo in mehanični material. Nobena osebnost in nobena kolektivnost ne more jasno predvidevati bodočnosti, toda obstoja možnost, da bodo zapleteni v svetovno vojno vsi kontinenti. Zaradi tega zahteva že najbolj navadna previdnost, da se ameriška narodna obramba ojači.

Senator Pittman o vojni nevarnosti

Washington, 1. junija. br. (Ass. Press.) Na večerjani seji kongresa je imel pomemben govor tudi predsednik senatnega odbora za zunanje zadeve Pittman. Svoje čelo je izrazil svoje priznanje Veliki Britaniji in Franciji za njeno borbo v obrambo idealov, ki so osnova tudi za ves

družabni red v Zedinjenih državah, nakar je nadaljeval:

Tudi za Zedinjene države postaja vojna nevarnost od dne do dne večja, posebno, odkar se je v vojni uveljavila nova bojna taktika z letali. Za vsa demokracija je edina rešitev popoln poraz njenih nasprotnikov. Nasprotniki demokracije bi bili nevarni tudi Zedinjenim državam celo v primeru, ko bi se sedaj mir v Evropi obnovil. Se vse bolj kritična na bi bila situacija, če bi oni Francijo in Anglijo premagali in se polastili njihovih ladij. Dvomim sicer, da bi grozil Zedinjenim državam že neposredni napad, toda nasprotniki demokracije si že sedaj mnogo prizadevajo, da bi do kraja utrdili svoj vpliv v Južni Ameriki in se polastili njene bogastva. Tam so na delu njihove pete kolone. Nevarnost proti Zedinjenim državam, kakor tudi vsemu ameriškem kontinentu tudi neposredno v Južni Ameriki sami. Zedinjene države se morajo zato brez oklevanja in brez ozira na žrtve nemudoma pripraviti na obrambo proti slehernemu napadu od znotraj in zunaj. Ameriški narod se zaveda te nevarnosti in je pripravljen prenesti težke žrtve za svojo svobodo ter obnovo običnih načel demokracije na vsem svetu.

Prekinitev pogajanj med Italijo in Anglijo

V Londonu smatrajo, da kljub temu še vedno ni padla zadnja beseda o ureditvi vprašanja kontrabandnega nadzorstva

London, 1. junija. AA. (Reuter) Diplomatski uredniki agencije Reuter piše:

Vest o odločitvi italijanske vlade, da tako nenadno zavrne sporazum, ki je bil dosegel v Rimu na podlagi razgovorov sira Greena in italijanskih oblasti, so v Londonu sprejeli z gotovim presenečenjem. Razgovori so se začeli na pobudo italijanske vlade in je bil njihov rezultat sporazum, ki je gotovo v celoti zadostil italijanskim pritožbam glede vprašanja nadzorstva nad tihotapstvom. Z razširjenjem sistema navercita bi se popolnoma izognili vsaki intervenciji v italijanskem pomorskem prometu. Po drugi strani je Italija naglo priznala, da so bile gotove vrste blaga, uvoženega iz tujine, prodane v Nemčijo. Ko je bil tako sporazum dosežen glede glavnih vprašanj, ni bilo treba še urediti nekatera podrobna vprašanja v okviru splošnega sporazuma, toda ta vprašanja so bila drugovrstne važnosti, in se ni moglo pričakovati, da bo zaradi njih prišlo do kakšnih težav.

Nenadna odločitev italijanske vlade očitno ni utemeljena s praktičnimi vprašanji, ki bi jih bilo možno upoštevati. V Londonu smatrajo predvsem po obvestilih, ki so prispela iz Rima, da je do spremembe italijanskega stališča prišlo zaradi posredovanja pristojnih vojaških krogov. Brez smisla je sicer postavljati domneve o pomenu tega zadržanja Italije, ker se pri-

čakujejo še uradna obvestila italijanske vlade, vendar londonski krogi obžalujejo da je poskušo za zboljšanje odnošajev med obema državama, ki se je tako ugodno začel, naletel na nepričakovane ovire.

Isti krogi smatrajo, da kljub vsemu temu še vedno ni padla zadnja beseda glede tega vprašanja. Med tem časom se bo po mnenju londonskih krogov proučilo stališče glede vprašanja nadzorstva nad tihotapstvom.

Francoska represalija

Pariz, 1. jun. s. (Ass. Press.). V zavezniških krogih pravijo, da ne bosta angleška in francoska vlada po prekinitvi angleško-italijanskih pogajanj glede tihotapske kontrole izvedli v tej zadevi nobene pobude več, temveč mora sedaj italijanska vlada storiti prvi korak.

V Parizu je bilo danes sporočeno, da francoska vlada, ker je italijanska vlada prekinila pogajanja z angleško vlado, kot represalijo ne bo sankcionirala francosko-italijanskega trgovinskega sporazuma, ki je rabil samo še odobritve vlade, da bi stopil v veljavo.

Pravice Italije v Sredozemlju

Rim, 1. junija. AA. (Stefani). »Relazioni Internazionali« piše: Ko italijanski

BORBA ODREZANIH DIVIZIJ

Pregled vojnih dogodkov od prejšnje sobote do včeraj popoldne

Blizamo se zaključku prvega dela velike nemške ofenzive, ki se je pričela 10. maja zjutraj s prodiranjem čez nizozemske, belgijske in luksemburške meje. V treh tednih je strahovita jeklena reka nemških vojsk pomandrala odpor Nizozemcem in Belgijcem ter prizadejala težke udarce tudi angleški in francoski vojski. Združene nemške vojske so imele pri teh svojih operacijah dva velika cilja: prodreti do morja ob Kanalu in uničiti ali prisiliti k vdaji združene angleške, francoske in belgijske divizije, ki so se zbrale po umiku iz Belgije in severne Francije v belgijski Flandriji in severnozadnji Franciji.

Združene nemške vojske, katerih moč cenijo vojaški strokovnjaki na poldrugi milijon mož, kakih 6000 tankov in oklopnih avtomobilov ter okrog 4000 letal, so svoj prvi cilj, prodor do morja in kanalskih luk, v celoti dosegle. Drugi cilj uničenje ali kapitulacijo združenih zaveznikov vojsk, pa so dosegle le deloma s kapitulacijo belgijskega kralja Leopolda in njegove vojske, dočim so se angleške in francoske divizije prebile do morja, od koder jih sedaj prepeljujejo angleške in francoske ladje v Anglijo.

Konec preteklega tedna je še vse pričakovalo, da bodo zavezniki poskušali s krepkim sunkom presecati nemški koridor, skozi katerega so se valile vedno nove nemške divizije proti zapadu in morju, kjer so se borile nemške čete že proti južnemu boku odrezane zavezniške vojske ter v soboto 25. maja zavzele že dele za Angleže in Francoze neprecenljivo važnih mest Boulogne in Calais. Nemski prodorni klin je segal v soboto na južni strani ob pristaniškem mestu Abbeville mimo Amiensa in St. Quentin ob rekah Somme in Aisne do trdnjave Montmedy in dalje na Maginotovo črto, na severni strani pa od Valenciennes mimo Cambraja, Arrasa in St. Omerja do Gravelines. V tem klinu so bile konec preteklega tedna strašne in ogorčene bitke. Višek so dosegale v trikotju med mesti Amiens, Cambrai in Arras, kjer so imeli tako zavezniki kakor Nemci silno težke izgube. Takrat je še vse izgledalo, da bodo zavezniki poskušali za vsako ceno preprečiti grlo nemškega prodornega klina med Cambrajem in Amiensom ter tako rešiti zavezniške armade, ki so se borile na severnem boku prodornega klina. Ta prodor proti jugu so napovedovali ne le razni zavezniški vojaški strokovnjaki, temveč tudi sam prvotni potek zavezniških operacij, ki so bile vidno usmerjene na prerežanje klina. Zakaj ni prišlo do pričakovanega velikega sunka, bomo zvedeli najbrž šele po vojni. Bržčas je igral pri tem svojo vlogo tudi belgijski generalni štab, ki se je hotel boriti s svojimi četami na belgijskem teritoriju ter se je zato protivil načrtu, da bi se belgijske čete, ki so štele okoli 500.000 mož, skupaj z angleškimi in francoskimi divizijami prebile skozi grlo na jug h glavnim oddelkom francoske vojske za rekama Sommo in Aisno.

to vojsko in tako razbremeniti severno stran svojega prodornega koridorja na Kanal. V nedeljo, 26. maja, in v ponedeljek, 27. maja, so nemške divizije neprestano napadale belgijske čete na črti Brugge — Lys — Courtrai ter v ponedeljek res prodrele pri mestu Meninu preko reke Lys in udarile proti Ypernu. S tem prodorom je postal položaj belgijskih čet in z njimi tudi angleških in francoskih, ki so operirale južno od črte Dunkerque — Ypern — Courtrai nadvse kočljiv. Položaj je postal tem težji, ker so se morali postopno umikati tudi Francozi pod silnimi nemškimi sunki na črti Courtrai — Valenciennes, kjer so vdirale oklopne nemške edince globoko v francoske obrambne pasove.

Zavezniki ravnajo v soboto in ponedeljek prepričano, da bodo lahko izdržale te čete, ko se bodo umaknili na črto Cambrai — Arras — St. Omer — Gravelines — Brugge — Ypern — Courtrai — Valenciennes vsaj še 14 dni, če ne še nekaj tednov. Medtem pa se je v torko ponoči 28. maja, odločil belgijski kralj Leopold III za brezpogojno kapitulacijo svoje vojske. Po tem nepričakovanem koraku so se znašle angleške in francoske divizije, ki so se borile južno od belgijskih čet, v pravi katastrofalnem položaju. Z vdajo belgijskih čet je bila v hipu odprta pot nemskim motoriziranim in oklopnim divizijam med Bruggom in Ypernom proti pristanišču Dunkerque, edini zvezi angleških in francoskih divizij preko morja z Anglijo in Francijo. Grozila jim je popolna obkolitev in z njo borba do poslednjega moža ali v daji.

Vodstvo zaveznikov čet pod poveljstvom francoskega generala Blancharda in angleškega generala Gorta je skušalo z naglimi ukrepi in naporu vseh sil zamašiti zvezojoč luknjo na črti Nieuport — Dixmuiden — Ypern — Courtrai. Vnela se je bitka, ki je bila bržčas najbolj srdita in krvava, kar se jih je odigralo v sedanji vojni. Padal je v njej cvet nemške, angleške in francoske mladine. Prizori, ki so se odigravali v tej bitki, so bili tako strahoviti, da jih morda ne bo moglo nikdar popisati človeško pero. Pod ognjem avtomatskega orožja in nešteti topov vseh kalibrov ter pod točo letalskih bomb so se umikale zavezniške čete korakom pred silnimi napadi nemških divizij.

Bitka je trajala z nezmanjšano srditostjo ves torek, v sredo, četrtek in petek. Zdelo se je, da bodo vse zavezniške divizije do kraja uničene ali pa prisiljene, se enako vdati kakor nekaj dni pred njimi belgijska vojska. Položaj je postal tem bolj brezupen, ker se je posrečilo nemskim na-

padalnim kolonom v sredo razbiti zvezo med angleškimi in francoskimi divizijami ter potisniti Angleže v trikotj Dunkerque — Dixmuiden — Armentieres; Francoze pa v trikotj Armentieres — Valenciennes — Roubaix. Vojaški strokovnjaki so napovedovali, da se bodo franc. divizije umaknile v utrjeni trikotj Armentieres — Roubaix — Lille, in se tam morda še nekaj časa upirale, potem pa bodo morale kapitulirati, tako da se bo umik čez morje posrečil le delu Angležev. V četrtek in petek pa so podvezle francoske divizije v trikotju Armentieres — Roubaix — Lille nadvse drzen in tvegan poskus prodora proti morju. V silnih borbah se je nekaterim oddelkom, katerih številna moč še ni znana, res posrečilo, da so se prebili preko nemškega obroča na črti Ypern — Cassel in se priključili severno od tam se borečim angleškimi divizijam. To drzno operacijo je vodil francoski general Prieux, ki je pri tem sam padel v ujetništvo. Koliko so bile pri tem prodoru francoske izgube, bomo tudi zvedeli šele kasneje, najbrž šele po vojni.

Po poročilih do sobote popoldne je bil položaj tak, da so združene angleške in francoske čete, s katerimi se baje bori še tudi del Belgijcev, držale četverkot Graveline — rekka Aa — Cassel — Ypres — rekka Yser — Furnes — morje. Na ta utrjeni četverkot neprestano udarjajo nemške napadalne divizije in nemška letala, ki mečejo toče bomb na tam zbrane zavezniške sile. Položaj teh čet ni zavidanja vreden, vendar pa ni več brezupen, ker je verjetno, da se bo precejšen del lahko rešil čez morje.

Zavezniki so doživeli v likvidaciji svoje severne vojske brez dvoma hud strateški neuspeh. Izgubili so tudi velike množine človeškega in vojnega materiala. Ohranili pa so — tako vsaj zatrjujejo njihova poročila — borbeni duh svojih vojsk in obnem, kar je morda enako važno, pridobili generalisimu Weygandu nekaj izredno dragocene časa, za ureditev in ureditev nove obrambne fronte na jugu nemškega prodora od mesta Abbeville vzdolž rek Somme in Aisne do Maginotove črte.

Kaj bo storilo nemško vrhovno vodstvo po zaključku prve faze svojih genialno zamiselnih in mojstrsko izvedenih ofenzivnih operacij, o tem se da samo ugibati. Gotovo je samo eno, da bo hotelo obdržati za vsako ceno iniciativo za ofenzivne operacije tudi v naprej v svojih rokah. Ali se bodo obrnile nove operacije proti Angliji in Londonu, pa proti Franciji in njenemu sruču Parizu, to bodo morda pokazali že dogodki prihodnjega tedna.

Nauki iz sedanje vojne

Potreba notranje strnjnosti — Obramba proti tankom in padalcem — Pomen lovskih letal in zaklonišč

Pod tem naslovom objavlja švicarski list »National Zeitung« iz Basla članek, iz katerega posnemamo nekaj glavnih misli: Ker je Švica ves čas pazljivo zasledovala vojno dogajanje, je vojaško povsem drugače pripravljena, kakor je bila med svetovno vojno. Le redko je pri nas še slišati defetistično mnenje, da je mala država brez moči, pa naj se oborožuje, kolikor hoče. Zato pa smo dolžni odgovoriti na vprašanje, zakaj so nekatere male države tako hitro podlegle napadu.

Ako izvzamemo Dansko, ki svojih sil ni mobilizirala, ter Belgijo, ki je zaradi svojega posebnega zemljepisnega položaja že v naprej določena kot eno izmed evropskih bojišč, nam Nizozemska in Norveška kažeta, kolikšna nevarnost predstavljajo za državo notranji razkroj, notranja razcepljenost in nesloga. Tu se je mogla tudi Švica mnogo naučiti: vse notranje nevarnosti se morajo odstraniti, preden se začne vojna. Nadaljnje posledice je Švica izvajala tudi iz spoznanj o nevarnosti padalcev, kakor nam dokazujejo ukrepi naših vojaških oblasti. Čim obširneje je izvedena vojaška organizacija vsega naroda, tem manjši so izgledi za uspeh takih modernih orožij. Nizozemska in Norveška na to nista pravčasno mislili, od tod vse posledice.

Tudi glede letalstva so vse dosedanje izkušnje dragocene. Zlasti se je pokazalo, kako velikega pomena so za obrambo našega zračnega prostora lovski letala. Daljnovidna je bila zato politika naše zvezne vlade, da je pravčasno poskrbela za poveča-

nje naših letalskih sil. Skrb za protiletalsko topništvo je gotovo važna, toda vse dosedanje letalske operacije so nam pokazale, kako se je mogoče uspešno zavarovati pred nevarnostjo bombnikov, ako imamo na razpolago zadostno število lovskih letal. Zato je za vsako državo važno, ali lahko sama proizvaja letala ali ne. Letalske sile tvorijo nujno dopolnilo tudi obrambnim črtam.

V neposredni povezanosti z letalskimi silami pa so tudi oklopne edince, tanki, ki so kot napadalno orožje vsemogočni, ako ni proti njim organizirana primerna obramba. V tem pogledu pa ne prihajajo v poštev samo ovire, tudi ne naravne ovire, ki so najbolj uspešne, kajti poleg teh je potreben tudi fanatizem v držanju teh ovir. Pravočasno uničenje mostov, katerih pomen je v mirnih časih prav v tem, da odstranjujejo naravne ovire, je prav tako ogromnega pomena za uspešno obrambo. Vsako oviro je mogoče odstraniti in prekočiti vsako reko, ako se lahko neovirano to doseže. Drugače je seveda, ako je obramba takih točk v pravem pomenu fanatična.

Poslednja nevarnost nove vojne pa je v odkritju in uničenju letališč. Letalske sile ne smejo biti izpostavljen napadom iz zraka, to je pravilo. Svici olajšujejo gore iskane naravnih zakonov za letala, a tudi za civilno prebivalstvo, kar je spet ogromnega pomena. Isto velja glede naših zalog. Poslednja stopnja dosedanjega vojnega razvoja je torej v tem: uporaba zraka za gibanje, podzemlja pa za mir in zavarovanje.

Gandhijeva gesta

Bombay, 1. junija. s. (Ass. Press). Gandhi je podal danes izjavo, v kateri pravi, da je treba proglasitev civilne nepokorščine v Indiji odložiti do konca sedanje vojne.

Amnestija za prekrške pomorskega ribolova

Beograd, 1. junija. a. Z ukazom kraljevih namestnikov je bila izrečena splošna amnestija za vse prekrške zakonskih, uredbnih in redarstvenih predpisov o pomorskem ribolovu in pristaniškem redu. Amnestija velja za vsa kazniva dejanja, storjena pred 1. decembrom 1939.

Spoznali boste fakirja — po žebilih a bonbon 505 po črti in okusu

O stavki gradbenih delavcev

Uradno obvestilo kr. banske uprave v Ljubljani

Od kr. banske uprave v Ljubljani smo prejeli naslednje sporočilo:

Delovno razmerje delavcev gradbene stroke je bilo urejeno s kolektivno pogodbo z dne 15. julija 1938, ki je bila z odločbo kraljevske banske uprave VI. št. 1304/12 z dne 20. avgusta 1938 razširjena na celo banovino.

Ob koncu leta 1939 so delavci zahtevali spremembo kolektivne pogodbe glede mezd.

Pogajanja so se prvotno vršila ob sodelovanju delavske zbornice neposredno med delodajalci in delavci. Ker pa se prizadete stranke niso sporazumele, so se radi nastalega spora večjega obsega obrnile v smislu določbe čl. 15. uredbne o določanju minimalnih mezd, sklepanju kolektivnih pogodb, poravnavanju in razsodništvu na inspektorja dela pri kr. banski upravi s prošnjo za poravnavo.

Prva poravnalna obravnava je bila dne 26. aprila 1940, ponovna obravnava pa dne 15. maja 1940.

Ker se sporazum ni dosegel, se je ugotovil neuspeh posredovanja in izrekel poravnalni postopek za končan.

Po neuspelem poravnalnem postopku je gradbeno delavstvo stopilo v stavko najprej v Ljubljani, potem pa tudi v Mariboru, Ptuj, Kranju, Radovljici, Trbovljah, Kamniku, Celju itd.

Ker je tvorilo povišanje mezd pri že prevzetih delih, zlasti pa pri javnih, veliko oviro za doseg sporazuma, je kr. banska uprava že ob začetku pogajanj pri banovinskih delih zagotovila doplačilo na meze v višini 0,75 din na delovno uro.

Celjski mestni svet

Modernizacija hodnika za pešce ob Mariborski cesti — Povišanje cenika za avtotaksije — Omejitve poulične prodaje sladoleda in prepev prodaje slaščic — Ukinitve kramarskih sejmov je odložena — Pravičnik za Vajeniški dom v Celju

Celje, 1. junija
Celjski mestni svet je imel v petek sejo, ki je trajala nad tri ure. Primanjkljaj socialno političnega odbora za izdane podpore znaša 52.752 din in ga bodo krili v prihodnjem mestnem proračunu. Prošnja jadranske skupine Aerokluba v Celju za podporo je bila odklonjena. Občina zaenkrat ne bo prodala svoje hiše na Bregu šte. 2. Mestnih gozdov v Pečovniku ne bodo zavarovali proti požaru, ker je premla previsoka. Oddana je bila dobava kuriva za l. 1940. Občina je prodala Franji Turkovi stavbno parcelo pri Sp. Lanovžu v izmeri 907 m² po 50 din. Mestni svet je odobril Jugoslovenskemu profesorskemu društvu podporo v znesku 1.000 din za izlet dijakov v Bolgarijo. Prošnja posestnikov na Zg. Hudinji, da bi mestna elektrarna namestila na državni cesti na Zg. Hudinji do mestne meje tri javne svetilke, je bila odklonjena. Mestna elektrarna bo povečala transformatorsko postajo pri Joštovem mlinu v Medlogu; proračun znaša 26.320 din. V članstvo mestne občine sta bila sprejeta slikarski mojster Alojz Gorjup in mizarški pomočnik Anton Fister.

Modernizacija hodnika za pešce ob Mariborski cesti od rudarske šole do Kovinarske ulice se bo kmalu pričela. Predvideni sta varianti: štiri metre širok betonski hodnik na makadamski podlagi iz porfirja z granitnimi robniki ali pa hodnik iz katranskega, odnosno asfaltnega mešanega makadama. Gradbeni in finančni odbor sta pooblašena, da se odločita za ta ali oni način in oddata delo. Stroške za tlakovanje Mariborske ceste od Prečne ulice v Gaberju do ceste na pokopališče na Sp. Hudinji bo krila tvrdka Westen. Potrebna je še odobritev gradbenega ministrstva. Mestni svet je odobril Bogomiru Gradtu zgraditev pomola in balkona na njegovi hiši na ogu Vodnikovc in Strossmayerjeve ulice. Občina bo podaljšala pešpot ob potoku Ložnici mimo Rosnerjeve hiše do dr-

žavne ceste. Mestni svet je odobril parcelacijo Majdičevega travnika nasproti Zdravstvenega doma z bodočo ulico po sredi travnika od Gregoričeve ulice do belgijske ter parcelacijo vzhodnega dela Rarjerjevega zemljišča pri »Savinskem dvoru« in zemljišča Josipa Jazbinska ob Dečkovi cesti. Občina bo namestila tablice z mednarodnimi prometnimi znaki na cestah ob mestni meji in v notranjosti; proračun znaša 23.090 din.

Mestni svet je odobril povišani cenik za avtotaksije. Poulična prodaja sladoleda je letos dovoljena samo onim, ki imajo že zadnevno dovoljenje, in to samo na določenih ulicah, prihodnje leto pa bo poulična prodaja sladoleda sploh prepovedana. Odslej je prepovedana tudi poulična prodaja slaščic. Proti nameram ukinitvi kramarskih sejmov v Celju so protestirali združenje obrtnikov in sejmarij. Ukinitve kramarskih sejmov je odložena, dokler ne bo rešeno vprašanje moderne tržnice. Mestni svet je z večino glasov odobril pravičnik za Vajeniški dom v Celju. Kuratorji Vajeniškega doma bo imel 9 članov, med njimi bodo trije zastopniki mestne občine. M. s. Holobar je v imenu celjskih obrtniških združenj protestiral, da je v kuratoriju za vseh 12 obrtniških združenj določeno samo eno mesto, in je predlagal, da se poviša število zastopnikov obrtniških združenj v kuratoriju vsaj na tri. M. s. Fazarinc je zavrnil ta utemeljeni predlog, ki nato res ni bil sprejet. Prodaja na trgu je ob nedeljah in praznikih odslej dovoljena do 11. dopoldne; doslej je bila dovoljena samo do 9. Prošnja Protituberkulozne zveze v Ljubljani za podporo je mestni svet odklonil. Nekateri odbori so bili dopolnjeni s člani mestnega sveta, ki so bili nedavno na novo imenovani.

V tajni seji je mestni svet odobril službeni red za redno zaposleno delavstvo mestnih podjetij.

»Mali Slovenci« iz Maribora v Zagrebu

Izredno prisrčen sprejem — »Kraljestvo palčkov« v nabito polnem Malem kazališču

Zagreb, 1. junija

Davi ob 9.30 so se pripeljali v Zagreb mariborski »Mali Slovenci« in pod vodstvom ženskega krožka »Jadrana-Nanos« iz Maribora gostovali v Malem kazališču z igro »V kraljestvu palčkov«, s katero so bili deležni velikih uspehov že po vseh slovenskih mestih. Zagrebški Slovenci in Hrvatje so malčkom priredili na postaji veličasten sprejem, ki je bil prava manifestacija hrvaško-slovenskega sožitja. Počrtil je malčke najprej g. dr. Jakovljević, predsednik Društva hrvaških književnikov in glavni urednik »Hrvaškega dnevnika«, ki je preskrbel vsej ekskurziji tudi brezplačno vožnjo po železnici. Nagovoril jih je v imenu zagrebških Hrvatov. Nato je male goste pozdravil v imenu zagrebškega slovenskega Društva »Narodnega doma« predsednik g. Nučič, v imenu Dečjega carstva pa ravnatelj g. Širola. Pozdravom sta se zahvalili voditeljica ekskurzije g. Pintarjeva, soproga mariborskega veletrgovca, in mala deklica v srčkanem gorenjski narodni noši v imenu vseh malih omejenih stražarjev, ki so šli na pot, da zberejo sredstva za obdaritev tisoč ubožnih omejenih mater. Ženski krožek »Jadrana-Nanos« namerava namreč ob počitnicah privedti na severni meji 10 narodnih taborov, na katerih bodo razdeljene ubožnim materam darila. V imenu Mariborčanov je govoril tudi g. Marino Kralj in original pomen gostovanja mariborske dece v Zagrebu v smislu ideje, ki so jo pričeli izvajati hrvaški književniki s

svojima obiskoma v Ljubljani in Mariboru.

Otroci so se po veličastnem sprejemu odpravili v dom Rdečega križa, kjer so bili od dom Zagrebškega društva lepo pogosteni. Do popoldne so počivali. Ob 13. so prišli v hotel Malinov, kjer jih je lastnik g. Petan ob sodelovanju slovenskega restavraterja g. Černeta brezplačno razkošno pogostil.

Popoldne ob 16. so »Mali Slovenci« iz Maribora nastopili v Malem kazališču s svojo igro. Dvorana je bila prepolna zagrebških Slovencev, Hrvatov in zlasti zagrebške mladine. »V kraljestvu palčkov« je sodelovalo 75 malih Mariborčanov in Mariborčank. Pozdravni govor je imela v imenu malih igralcev Dušica Sekulova, hčerka mariborskega zdravnika, ki je v gorenjski narodni noši v hrvaščini in slovenščini prenela pozdrave slovenske obmejne dece zagrebškimi otrokom. Dedička je metala tudi cvetje iz gorenjskega cekarka med hrvaško mladino, ki je vsa vzvalovala v spontani manifestaciji za »Mali Slovence«. Med prvim in drugim dejanjem je pozdravil goste majhen deček družva »Istre«. Podaril jim je lep lovorjev venec.

V glavni vlogi je nastopila ga. Marica Molanova, ki je odpepla s krasnim glasom vse solistične točke. Za jutri so mariborski malčki povabljeni v »Deče carstvo«. Sprejeli bodo otroci šli k počitku. Njihovi zvečerjalci, ki jih je 12, pa so povabljeni k slavnostnim predstavam v operi in drami.

Pri ženah, ki več let trpe na težki stolici, deluje vsakdanja uporaba naravnega »Franz-Josefove« grenke vode, zavzete zjutraj in zvečer po četrtinko kozarca, zelo uspešno. Tudi bolj občutljive pacientke rade jemljejo »Franz-Josefovo« vodo, ker se že v kratki dobi pokaže zelo prijeten učinek. Ogl. reg. S. br. 30474/35.

Gospodarstvo

Pričetek trgovinskih pogajanj z Italijo

Včera je odpotovala iz Beograda u Rim jugoslovenska trgovinska delegacija na sastanak jugoslovensko-italijanskega stalnega gospodarskega odbora. Ta sastanak je določen za 4. junij t. l. Naša delegacija tvorijo pomočnik zunanjega ministra Milivoj Pilja kot predsednik delegacije, pomočnik kmetijskega ministra inž. Budisav Cvijanović, vicedirektor Narodne banke dr. Ivo Belin, načelnik ministarstva za gozdove in rudnike inž. Milan Manojlović, načelnik ministarstva za trgovino in industriju dr. Dimitrij Mišić, načelnik finančnega ministarstva dr. Marlin Pavlič, načelnik direktorije za zunanjo trgovino dr. Krešimir Krstić, ravnatelj Prizada dr. Ciril Nemeš, šef oddelka direktorije za zunanjo trgovino dr. Petar Tomić, trgovinski ataše u Rimu dr. Antonije Filipić, in diplomatski konzularni pripravnik u zunanjem ministarstvu dr. Dušan Karliković kot tajnik delegacije. Italijanski delegaciji bo predsedoval veleposlanik Gianini Amadeo.

Zasedanje jugoslovensko-italijanskega stalnega gospodarskega odbora, ki se bo pričelo v torku u Rimu, ima predvsem namen, dopolniti sporazum o medsebojni trgovinski izmenjavi s posebnim oziranjem na današnje razmere in možnosti. V tej zvezi so zanimive številke naše uradne statistike, ki kažejo, u kako znatnem obsegu se je letos povečal naš trgovinski promet z Italijo.

V prvem letošnjem četrtletju se je dvignil naš izvoz u Italijo na 277.2 milijona din,

medtem ko je znašal lani u prvem četrtletju le 107.4 milijona din. Povečanje nasproti lansnemu letu znaša 169.8 milijona din ali 148%. Naš izvoz u Italijo je letos u prvem četrtletju predstavljal 15% vsega našega izvoza, lani pa le nekaj manj nego 10%. U Italijo je letos u prvem četrtletju šlo 91% vse izvožene pšenice, 37% izvoza govejve živine in pravtako 37% vsega izvoza lesa.

Tudi naš uvoz iz Italije se je letos povečal u primeru z lanskim letom za preko 41%, in sicer od lanskih 154.2 na 217.6 milijona din. Samo bombažne preje smo letos u prvem četrtletju uvozili iz Italije za 56 milijonov din, to je 73% vsega uvoza bombažne preje. Od celotnega uvoza volnene preje je odpadlo 47% na Italijo, od celotnega uvoza bombažnih tkanin 40%, od uvoza sirove nafte 15%, riž pa smo u celoti uvozili iz Italije.

Glede na izredno povečanje našega izvoza u Italijo smo imeli u prvem četrtletju z Italijo za skoro 60 milijonov din aktivno trgovinsko bilanco, med tem ko je bila lani u istem razdobju naša trgovinska bilanca z Italijo pasivna za 47 milijonov. Ta aktivnost trgovinske bilance je imela za posledico, da smo u kratkem času izplačali naš klirinski dolg in je kmalu nastal u kliringu saldo naših terjatev. Gornje številke nam kažejo, da se naša trgovina z Italijo stalno dviga in širi navzite težkočam in zaprekam, ki obstajajo danes glede na mednarodno situacijo.

Boljša oskrba našega gospodarstva z inozemskimi surovinami

Ze u petkovi številki smo poročali o razvoju naše zunanje trgovine u prvih štirih mesecih t. l. Iz objavljenih številke je razvidno, da se je naš uvoz u zadnjih mesecih precej povečal. Tako je znašal u februarju 430 milijonov din (lani 402), u marcu 504 milijone (lani 476) in u aprilu 642 milijonov din (lani 419). Iz podrobnih številke, ki jih sedaj objavljamo »Privredni bilten« direktorije za zunanjo trgovino je razvidno, da to povečanje vrednosti uvoza ne gre samo na račun višjih cen uvoženega blaga, temveč se je uvoz povečal tudi po količini, zlasti uvoz važnih surovin.

Večji uvoz bombaža

V aprilu je bil posebno velik uvoz sirovega bombaža. Znašal je 251 vagonov, med tem ko smo lani u aprilu uvozili le 115 vagonov bombaža. Seveda se je zaradi višjih cen vrednost uvoženega bombaža še bolj dvignila, namreč od lanskih 13.4 na 40.9 milijona din. Tudi uvoz bombažne preje je po količini le malo zaostajal za lanskim aprilom. Bombažne preje smo namreč uvozili 104 vagonov nasproti 112 vagonom u lanskem aprilu, vrednost pa se je dvignila na 39.6 milijona din nasproti 25.9 milijona din u lanskem letu.

Tudi skupni uvoz bombaža in preje u prvih štirih mesecih letošnjega leta je bil po količini večji nego lani. Bombaža smo u teh štirih mesecih uvozili 1064 vagonov (lani 764), bombažne preje pa 362 vagonov (lani 536). tako da je znašal celotni uvoz bombaža in bombažne preje 1426 vagonov nasproti 1391 vagonom u prvih štirih mesecih lanskega leta. Seveda pa je vrednost letos uvoženega bombaža in uvožene preje zaradi višjih cen še mnogo bolj narasla in je znašala 279 milijonov din nasproti 214 milijonov u prvih štirih mesecih lanskega leta.

Tudi uvoz volne in volnene preje se je u zadnjih mesecih nekoliko dvignil, vendar se zaostaja za uvozom u lanskem letu. Volne smo u aprilu uvozili 33 vagonov (lani 33), volnene preje pa 50 vagonov (lani 220). Skupaj je znašal u prvih štirih mesecih t. l. uvoz volne in volnene preje 163 vagonov nasproti 253 vagonom u istem razdobju lanskega leta. Vrednost tega uvoza pa se je u primeru z lanskim letom zmanjšala le od 96 na 90 milijonov din.

Prav občutno se je letos povečal uvoz svilene preje (umetne svile in celulozne volne), ki je dosegel u prvih štirih mesecih t. l. 155 vagonov (lani 97) u vrednosti 68.2 milijona din (lani 34.5). Končno je omeniti še znatno povečanje uvoza drugih rastlinskih vlaken in preje iz teh vlaken. Tu gre predvsem za Juto in lan. Teh rastlinskih vlaken smo u papirju uvozili 17 vagonov (lani 3.5) u vrednosti 8.4 milijona din (0.4). Uvoz preje iz teh vlaken je znašal u aprilu 33 vagonov (lani 25), u prvih štirih mesecih t. l. na 71 vagonov (lani 130) u vrednosti 20 milijonov din (lani 23).

Ostale surovine

Tudi oskrba z ostalimi inozemskimi surovinami je bila u zadnjih mesecih boljše nego u prejšnjih mesecih. Tu je omeniti le, ki je najvažnejša surovina u industriji mila. Loja smo u aprilu uvozili 64 vagonov (lani 57), u prvih štirih mesecih t. l. pa je znašal ta uvoz 190 vagonov (lani

233) u vrednosti 13.4 milijona din (9.9). U aprilu se je povečal tudi uvoz sirovih kož na 27 vagonov (9), u vrednosti 5.7 milijona din (1.6). Oljnih plodov in oljnega semenja smo u prvih štirih mesecih uvozili 258 vagonov (535) u vrednosti 17.1 milijona din (23.3).

Uvoz nafte je sicer zaostajal u primeru z uvozom u lanskem letu, toda ne u znatnem obsegu; u aprilu samem je bil celo nekoliko večji nego lani. Vsega smo u prvih štirih mesecih uvozili 3825 vagonov nafte (lani 4634) u vrednosti 76.9 milijona din (33.2). U aprilu se je tudi povečal uvoz petroleja na 222 vagonov (lani 9) u uvoz mazilnega olja na 80 vagonov (lani 33). Uvoz premoga in kokska je bil letos celo večji nego lani, predvsem zaradi znatnega uvoza u aprilu, ki je dosegel 7924 vagonov (lani 3855). Celotni naš uvoz premoga in kokska pa je znašal u prvih štirih mesecih 19.367 vagonov (lani 14.482) u vrednosti 85 milijonov din (lani 44.7).

Uvoz železa in polizdelkov iz železa je bil letos manjši nego lani in je dosegel u prvih štirih mesecih 283 vagonov (1171) u vrednosti 23.1 milijona din (31.2). Povečal pa se je uvoz pločevine od lanskih 50 na 591 vagonov odnosno od 18.8 na 25.8 milijona din in uvoz cevi od 267 na 292 vagonov odnosno od 13.6 na 17.1 milij. din. Nekoliko manjši je bil uvoz sintetičnih barv, ki je znašal u prvih štirih mesecih 32 vagonov (lani 45), zaradi znatno višjih cen pa je vrednost narasla na 31 milijonov din (lani 25). U aprilu smo dobili iz inozemstva tudi 40 ton kositra (lani 13) u vrednosti 2.5 milijona din (0.7).

Uvoz kolonijalnega blaga

Tudi kolonijalnega blaga smo u zadnjih mesecih uvozili več nego u prejšnjih mesecih. Samo u aprilu smo uvozili 61 vagonov kave (lani 35) u vrednosti 6.8 milijona din (2.6). Celotni uvoz kave je znašal u prvih štirih mesecih 225 vagonov (lani 250) u vrednosti 20.5 milijona din (17.2). Limon in pomaranč smo u aprilu uvozili 95 vagonov (lani 133), ostalega južnega sadja 14 vagonov (42), sirovega kakava 66 ton (170) in čaja 10 ton (14). Uvoz riža je manjši nego je bil lani in smo u prvih štirih mesecih uvozili 559 vagonov riža (lani 772); navzile manjši količini pa je zaradi povišanih cen vrednost tega uvoza narasla na 24.2 milijona din (lani 23.2).

Znaten uvoz bombažnega blaga

Navzile povečanemu uvozu bombaža in bombažne preje smo letos u prvih štirih mesecih uvozili 118 vagonov bombažnih tkanin (lani 86) u vrednosti 96.9 milijona din (53.9). Izdelkov iz ostalih rastlinskih vlaken smo uvozili 87 vagonov (106) u vrednosti 10.2 milijona din (6.6). Uvoz volnenih tkanin pa je znašal 40 vagonov (lani 45) u vrednosti 71.8 milijona din (62.4).

Uvoz strojev in drugih izdelkov

Strojeve smo u prvih štirih mesecih t. l. uvozili 595 vagonov (lani 686) u vrednosti 128.7 milijona din (124.5), u električnega materijala 322 vagonov (212) u vrednosti 77.9 milijona din (53.5). Zaradi težkoč pri oskrbi z bencinom pa je nazadovol uvoz prevoznih sredstev (avtomobilov) od lanskih 106 na 49 milijonov din. Nazadovol je tudi uvoz raznih izdelkov iz železa od lanskih 121 na 111 milijonov din.

Zaradi prevelikega števila takih gostinskih podjetij u katerih se točijo u glavnem samo bifeje, t. i. krčem in bifejev, pa ne trpijo samo moralne in materialne koristi naroda, ampak trpi u nič manjši meri tudi razvoj in napredek našega gostinstva, predvsem pa tujski promet, ki ga gostinski obrati nižje vrste samo odvračajo. Splošni interesi naroda, njegovo zdravje, morala in napredek torej zahtevajo, da se za gotovo dobo izdajanje dovoljenj za krčme in bifeje ustavi.

Zaradi tega odream na predlog Zbornice za TOI, da se za dobo od 31. decembra 1941 ne smejo izdajati dovoljenja za krčme ali bifeje.

Vsako tozadevno prošnjo je glede na splošne koristi razvoja in prospeha duhovne in materialne kulture našega naroda na podstavi § 61. odst. 3 zaradi pomankanja krajevne potrebe zavrniti.

V primeru, da bi bila dejanska potreba po enem ali drugem teh obratov glede na število prebivalcev ali s kakšnega drugega razloga res podana je pred očitni zadevni spis z utemeljenim predlogom kr. banski upravi na vzoled.

Ta razpis je uporabljati tudi za prošnje, ki so sedaj u postopku ter za prošnje za premostitev takšnih obratov.

Industrijski načrt banovine Hrvatske

Kakor smo poročali, je bila nedavno pri banski oblasti u Zagrebu anketa o vprašanju ugodnosti za industrijo na področju mesta Zagreba. U zvezi s to anketo so se pojavili glasovi, češ da se banska oblast zanima le za pospeševanje industrije u Zagrebu. Tako je splitski »Jadranski Lloyd« postavil vprašanje, ali je pod pojmom hrvatskega gospodarskega področja razumeti samo zagrebsko gospodarstvo ali pa tudi interese ostalih krajev. Opozoril je, da je treba preteklih 20 let centralizma u gospodarski delavnosti z vsemi tedanjimi pogreškami imeti vedno pred očmi, da ne pride do sličnih pogrešk. Zato mora banska oblast upoštevati interese vseh gospodarskih področij banovine Hrvatske.

Očitno u zvezi z izvajanjem splitskega lista prinašajo sedaj zagrebske »Novosti« daljši članek, u katerem poudarjajo, da nimajo stvarne osnove glasovi, češ, da banska oblast skrbi samo za pospeševanje industrije u Zagrebu. Ze u in ferencu o vprašanju ugodnosti za naselitve industrije u Zagrebu je pokazala, da je treba iti po tej poti naprej in ustvariti industrijski načrt ne samo za Zagreb, temveč za vse področje banovine Hrvatske. Po informacijah »Novosti« bodo izdani koristni ukrepi za pospeševanje mlade hrvatske industrije.

Oddelek za trgovino, obrt in industrijo pri banski oblasti bo najprej priredil glede industrializacije Zagreba nadaljne tri ankete. Pozval je Industrijsko zbornico, da pripravi za te ankete potrebno gradivo. Najprej bo anketa o vprašanju zemljišča za industrijo u Zagrebu u zvezi z novim regulacijskim načrtom. Naslednja anketa se bo pečala z vprašanjem finančnih ugodnosti, ki jih je treba dati industriji s posebnim oziranjem na samoupravne doklade, trošarine in uvoznine, na tretji anketi pa bo razprava o analizi stroškov posameznih industrijskih panog.

Banska oblast ima namero urediti najprej vprašanje industrije u samem Zagrebu, takoj za tem pa bo pričela z delom za organizacijo industrije u ostalih delih banovine Hrvatske. Obstojna namera, da se vse področje banovine Hrvatske razdeli u industrijske rejone. U tej zvezi pripravlja Ekonomski inštitut Industrijsko karto banovine Hrvatske. List na koncu poudarja, da ne obstoja nikakva namera centralizirati hrvatsko gospodarstvo u Zagrebu, temveč namera, da se najde najprimernejši način za razdelitev industrije po raznih področjih banovine Hrvatske. U Zagrebu naj bi se ustanovljala samo taka podjetja, ki spadajo u center banovine. Ostala podjetja pa naj bi se naselila u krajih, ki so najprimernejši glede na oskrbo s surovinami, glede prometnih zvez in glede delavstva.

Gospodarske vesti

Davčna prošnja za TOI u luksuzni predmeti. Po členu 76 zakona o neposrednih davkih so nabavljalne in prodajne zadruge oproščene družbenega davka, če med drugim ne prodajajo luksuznih predmetov iz seznama, ki ga predpiše finančni minister. Glede na to določbo je finančni minister u sporazumu s kmetijskim, trgovinskim in socialnim ministrom predpisal, da je kot luksuzne predmete u smislu gornje določbe smatrati: blago iz naslednjih rednih številke seznama luksuznih predmetov, nakatero se pobira luksuzni davek: blago iz rednih številke 1, 4-9, 14, 17-19, 21-32, nadalje iz rednih številke 34, 36-39 in 47 samo blago iz prirodne svile, vse blago iz rednih številke 48-50, 52, 54-59, blago iz rednih številke 90 in 91 (razven dopisnic) ter vse blago iz rednih številke 92-142.

Plešarna seja Zbornice za TOI u Ljubljani je sklicana za soboto 8. junija 1940 ob 8.30. dop. u zbornični sejni dvorani z naslednjim dnevnim redom: 1) Predsedstvena naznanila; 2) Poročilo o delovanju zbornice u preteklem polletju; 3) Računski zaključek zbornice za 1.1939 in poročilo pregledovalce računov; 4) Dopolnitev taksnega pristojbenika zbornice; 5) Tajna seja; 6) Predlogi odsekov in zborničnih svetnikov; 7) Izžebanje 30 zborničnih svetnikov za dopolnilne volitve.

Kontrola cen. Kraljevska banska uprava opozarja trdke, ki vlagajo prijave za zvišanje cen po uredbi o kontroli cen, da morajo u prijavi vselej navesti tudi dosedanje cene blagu pri nakupu in pri prodaji na delo.

Gradbena dela. Banska uprava je razpisala licitacijo za gradnjo železobetonskega mostu čez Bistrico pri Sv. Petru nad Sv. gorami (uradni proračun 271.700 din)

V trgovinski register sta se vpisali nastopni tvrdki: Ivan Lapaine, »Jadrane«, kemični proizvođa, Ljubljana-Moste; »Naša slova«, prodaja cerkvenih potrebščin — Ercigoi Otou, Ljubljana (pri istočani likvidaciji istoimenske družbe z o. z.). — Pri tvrdki I. Knez je izbrisan prokurist Ivan Vrančič, vpisan pa prokurist dr. Edward Pajnič. — Pri Združenih papirneah Veveč, Goričane in Medvođe d. d. u Ljubljani sta vpisana prokurista dipl. eksp. akad. Milan Guzelji, komercijalni vodja in dr. inž. Miloš Krofca, tehnični vodja oba u Vevehč; izbrisan pa je prokurist Henrik Jahn.

Borze

Pretekli teden je znašal devizni promet na ljubljanski borzi 6.54 milijona din nasproti 9.15 u 5.73 milijona din u prejšnjih dveh tednih.

Na efektne tržišču so tečaj državnih papirjev nadalje popustili. Vojna škoda, ki je že u prejšnjih dveh tednih popustila od 430 na 400 je u minulom tednu znova nazadovala na 395.

DEVIZE

Curih, Beograd, 10, Pariz 8.10, London 14.00, New York 446, Milan 22.50, Madrid 45, Stockholm 106.25, Budimpešta 79.

Blagovna tržišča

ZIVINA

+ Mariborski svinjski sejem 31. maja, pripljenih je bilo 215 svinj, prodanih pa 115. Cene so bile naslednje: 5 do 6 tednov stari prasci 90 do 120 din, 7 do 9 tednov stari 130 do 170, 3 do 4 mesce stari 190 do 350, 5 do 7 mesce stari 390 do 450, 8 do 10 mes. stari 480 do 570, 1 leto stari 820 do 910. Svinje so se prodajale po 8 do 10.50 din za kg žive teže odnosno po 12 do 15 din za kg mrtve teže.

Ustavljene publikacije

London, 1. junija s. (Ass Press). Propagandno ministristvo je odredilo ustavitve 15 periodičnih publikacij u Angliji Gre večinom za fašistične in komunistične liste.

Oficirske vesti

Beograd, 1. junija. p Službeni vojni list objavlja ukaz o prevedbi rezervnih oficirjev u aktivno službo. Med drugimi so prevedeni: Artiljerijski poručnik Alojzij Ogorce u Milan Rajh, pešadijski: poručnik: Alojzij Hafner, Muzn Kavšek, Niko Škof in Anton Lovrenčič. Upokojen je kapetan I. klase Ljudevit Vršer in obencem odlikovan z redom Jug. krone 5. stopnje. V sodno stroko so prevedeni: rez. pešad. major dr. Jože Ravnik kapetanj I. klase Dragotin Moderič, Fran Lokar, Ivan Lulik, dr. Rudolf Dobovšek ter kapetan 2. klase dr. Dominik Zvočekj.

Zdravilno delovanje Rogaške mineralne vode

Pri katarju mehurja

Je treba piti požirek za požirkom vodo iz vrele TEMPEL ali STYRIA tri do štirikrat na dan po 100-200 g temperirane vode

BELEŽKE

En sam program je potreben

»Narodni list«, glasilo jugoslovenskih nacionalistov za banovino Hrvatsko, objavlja uvodnik »Izvedimo tudi mi revolucijo«. V njem komentira sklep angleškega parlamenta, da se stavlja vse delo in premoženje angleških državljanov na razpolago za obrambo države. »Narodni list« misli, da je nastopil trenutek, ko je potreba, da izvedemo tudi mi svojo revolucijo, in pravi:

»Izvedimo jo z istim ciljem, kakor jo je izvedla Anglija: zagotoviti za vsako ceno in z vsemi sredstvi obrambo države in naroda. Izvedimo tudi pri nas revolucijo ne samo na terenu vsega našega dela in premoženja, nego tudi na vseh ostalih področjih. Od trenutka, ko je izpostavljena tudi naša država nevarnosti, da jo bomo morali braniti, naj pripada državi vse naše premoženje in delo. Izvedimo pa tudi notranjo revolucijo duhov in likvidirajmo z vsemi našimi strankarskimi, plemenskimi in lokalnimi razprtijami. Postanimo ena sama zajednica, ki ima en sam program: čuvati za vsako ceno svoj obsto in napredek. Likvidirajmo vse medsebojne simpatije in antipatije in se ravnamo u bodoče samo po načelu, da nam je prijatelj tisti, kdor hoče Jugoslavijo, njeno obrambo in njen obsto. Zberimo vse programe vseh naših strank in stranic. Zvijmo jih u velik sveženj ter jih položimo makar tudi u največjim častim u arhiv, kjer naj počivajo do lepših in boljših dni, ko nam ne bo treba več predvsem misliti na obrambo države. Namesto teh programov zapišimo u svoja srca en sam program, ki se glasi: Obranimo in očuvajmo državo in narod! Ohranimo vse naše državne in narodne pridobitve, ki smo si jih stekli za ceno tolikih žrtve! Ne poznamo več nobenih strank in strankarjev, nego samo Jugoslavijo in brate, ki so jo pripravljali braniti za vsako ceno!«

Najvišja preizkušnja

Sofijsko »Slovo« razpravlja u uvodniku o preizkušnjah narodov u sedanjih vojni in piše med drugim:

»Vojna je za narode najvišja preizkušnja, najvišji izpit. Izpit ni za nikogar prijatna stvar, toča slehernik mora u življenje napraviti kak izpit. Vsakdo pa je tudi dolžan, da se na te izpite pripravi. šele u vojni se namreč vse vrednoti po svoji pravi vrednosti in po vojni se stare vrednoti podvržejo novemu vrednotenju. Samo vojna lahko izkaže trdnost kakere režima, njegove kreposti, sposobnost državne organizacije in socialno harmonijo. Brez usmiljenja je torej vojna preizkušnja. Pred njo ni mogoče ničesar prikriti. Nasprotno, dokazati je treba svojo moč ali pa izginiti. Zato se morajo vsi narodi brez razlike pripraviti na to najvišjo svojo preizkušnjo. Izpit bodo prestali samo oni, ki so s krepostmi preproli vse plasti naroda in njegovo elito, to se pravi oni, ki so z dejanji in ne z besedami ustvarili narodno zedinjenje, oni, ki pri korenu ležijo napake, ki izpodjedajo socialni organizem: korupcijo, servilnost in neznačajnost.«

Vprašanje iz Celja

Celjska »Nova dova« opozarja u beležki »Ali bi tudi drugod ne moglo biti drugače?« na to, da sodeluje u Celju Sokol u narodno obrambnih zadevah »roko u roki in u soglasju z organizacijo slovenskih fantov in deklet. Pri tem zaznamujeta obe organizaciji na tem področju koristne sedanje. Potrebe in zahteve, ki jih prinaša sedanja doba našemu narodu in državi so privede do tega složnega in neobhodno potrebnega sodelovanja. Obe organizaciji sta ta složni nastop tudi potrdili na zunaj u torku ob priliki slave 39. pešpoka u Celju, ko so uniformirani člani obeh teh naših organizacij nastopili enotno.«

»Pojavlja se vprašanje — beremo dalje u omenjeni beležki — ali ni sedaj nastopila nujna potreba, da pride tudi u drugih organizacijah in korporacijah do enotnega sodelovanja vsega našega življa na podlagi popolne paritete.

Proslava Radičevega rojstnega dne

Predsednik prosvetne organizacije HSS, znane »Seljačke sloge«, g. Rudolf Herceg je objavil okrožnico, naslovljeno na vse sreske organizacije HSS, na vse poslance in ostale prvake stranke. U okrožnici daje g. Herceg navodila, kako naj letos proslavijo hrvatski kmetje 11. junija rojstni dan ideologov hrvatskega kmetijskega pokreta pokojnih bratov Radičev. U nedeljo pred rojstnim dnem, 9. junija, naj se vrše po vseh večjih krajih manjše prosvetne prireditve, u nedeljo po rojstnem dnevu pa smotne seljačke kulture. Na sam rojstni dan 11. junija naj se izvede povsod pomirjenje med sprtimi seljaki, posebno med tistimi, ki se tožijo pred sodiščem. Obenem pa naj vsak hrvatski kmet rano zjutraj, ko sonce vzide, zaželi pravičen mir med vsemi narodi sveta.

Nemški pregled položaja na Balkanu

»Frankfurter Zeitung« objavlja doiz članek o vplivih nove vojne faze na položaj na evropskem jugovzhodu. List najprej ugotavlja, da se po splošnem mnenju nevarnost razširjenja vojne na evropski jugovzhod toliko bolj oddaljuje, kolikor živahnije so vojne operacije na zapadu. Vendar pa te domneve niso odstranile vse zaskrbljenosti evropskega jugovzhoda, kar kažejo že same varnostne odredbe posameznih držav. Zlasti se zdi, da ne želi nihče prezreti zapletljave, ki bi nastali u primeru italijanskega vstopa u vojno. Nato govori članek o posameznih jugovzhodnih državah. Na Madžarskem je te

dni padlo u oči dejstvo, da se madžarska politika, ki je u tesnem prijateljstvu z Italijo, bolj in bolj vsmerja na velesili osi Rim-Berlin, kar prihaja tudi u madžarskem časopisju do izraza. U Rumuniji se slije ko prej zavedajo pomena problemov, ki jih je sprožil Molotov. Sovjetska unija, ki jo je bilo treba upoštevati že pri razmotrivanju položaja, je s trgovinsko pogodbo z Jugoslavijo pridobila tudi za Beograd na veljavi, četudi so bile govornice o vojaški zvezi med oboema državama demantirane.

Na splošno je torej — zaključuje u »Nemški list« — u zadnjem času nastopila na Balkanu pomirjenje, napetost se tiče le italijanskega vstopa u vojno. Toda tudi u tem pozledu prevladuje mnenje, da se položaj jugovzhodne Evrope ne bi spremenil navzile italijanskemu v topu u vojno.

Italijanske domneve

o nemških načrtih

Vojaški strokovnjak znanega milanskega dnevnika »Corriere della Sera« navaja naslednje domneve o nadaljnjih nemških načrtih po popolni zasedbi morske obale nasproti Angliji:

»Obalni pas bodo Nemci organizirali kot oporišče, odnosno kot eno izmed oporišč za ofenzivo proti Angliji, medtem ko se bo glavni del oboroženih sil obrnil proti drugim ciljem. Glavni teh ciljev bi moral ločično biti Pariz. Z vojaškega vidika ni namreč mogoče podcenjevati bistvenega pomena francoske prestolnice, od koder je leta 1914 izšla protiofenziva proti nemškim četam, ki so se borile na Maru. To se seveda sedaj ne sme ponoviti. Toda pohod na Pariz narekuje še drug, pomembnejši nagib. Narasčajoče nezadovoljstvo in obup u Franciji zaradi poslednjih porazov bi se utegnili razviti u zdrav političen preokret, ki bi temu nesrečnemu narodu dovolil, da reši, kar se je rešiti da. Da se pa to zgodi, bi bilo seveda najprej potrebno dokončno izgnati iz Pariza francosko in angleško kletko, ki ji stoji na čelu Paul Reynaud. Verjetno je, da bo še enkrat prinesla odločitve Hitlerja visoka strategija, ki je u politiko povezana u cno.«

Italija, Rusija in Sredozemlje

Budimpeštanski vladni »Pester Lloyd« objavlja na uvodnem mestu dopis svojega rimskega poročevalca, ki se dotika med drugim tudi italijansko-ruskih odnosov za primer sredozemskega konflikta. Poročevalec piše med drugim:

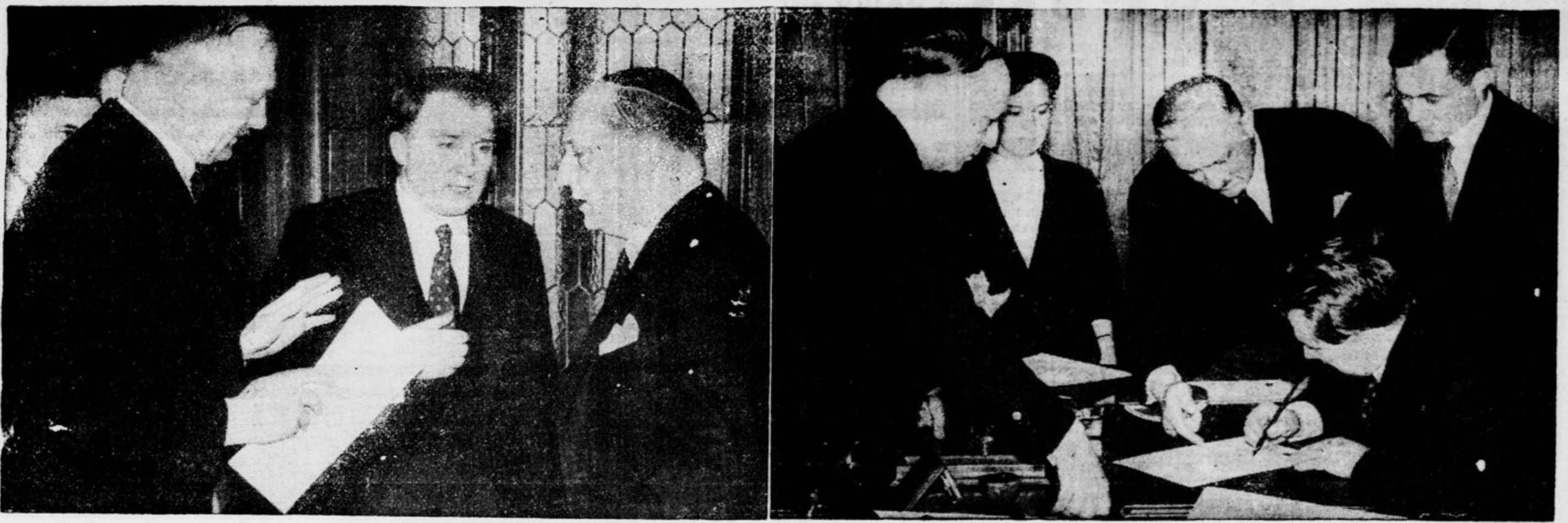
»Pred nekaj meseci se je zelo veliko govorilo o tem, da bi Italija ne mogla dovoliti Rusiji izhoda u Sredozemlje. U nekaterih krogih pa gledajo sedaj na to vprašanje nekoliko drugače. Dardanele imajo sicer zelo velik pomen, toda predvsem za obrambo Rusije same. O njih pomenu kakor u svetovni vojni ne more biti danes več govora. Ako se je Rusija približala Dardanelam, to še ne pomeni, da bo dobila svobodnen izhod k oceanom. Na tako zvano »rusko nevarnost« gledajo danes u Rimu neprimerno bolj realistično. U primeru italijanske nadvlade u Sredozemlju ne bi namreč mogla ruska mornarica niti u sodelovanju z drugimi nikogar ogražati. Zato se trenutek italijanskega posega u vojno mrličino povsod pričakuje, ker bo pomenil začetek nove dobe u Sredozemlju.

Francoski general

o potrebi nove taktike

Francoski rezervni general Brosse razpravlja u pariškem »Tempsu« o razvoju taktike u treh poslednjih vojnah: u vojni leta 1870/71, u svetovni vojni ter u sedanjih vojni. U prvi se je Francija posluževala izrazito defenzivne taktike, u drugi je ofenzivna taktika obveljala nad defenzivno, u sedanji pa so Francozi zapadli taktiki strateške obrambe, dasi so bili u načelu za ofenzivo. Slabost defenzive, pravi general Brosse, se je spročilo njene organske podrejenosti in istočasne nagle in močne ofenzive nasprotnika jasno izkazala že u nekaj tednih. U sedanjem položaju ni torej za branilca nobene druge rešitve kakor da se tudi sam oboroži s prim

Trgovinska pogodba med Rusijo in Jugoslavijo podpisana v Beogradu

Na levi: Sovjetski poslanik iz Sofije g. Anatol Lavrentijev (v sredi) v razgovoru z našim zunanjim ministrom Cincar-Markovićem (na desni) in s pomočnikom ministra zunanjih del gosp. Milojem Smiljaničem (na levi). — Desno: V našem zunanjem ministristvu je bil podpisan protokol o izmenjavi ratifikacijskih listov trgovinske pogodbe. Od leve na desno so: naš zunanji minister g. Cincar-Marković, gđc. Nadežda Strigova od ruskega poslanstva, g. Miloje Smiljanič, sovjetski poslanik g. Lavrentijev, ki podpisuje protokol, in legacijski svetnik g. Triljev

Razstava G. A. Kosa monumentalnih slik

Ljubljana, 1. junija
Danes malo pred dvanajsto uro je bila v Jakopičevem paviljonu otvorjena izredno zanimiva umetnostna razstava. Naš priznani slikar, prof. Gojmir Anton Kosa je razstavil svoje monumentalne slike iz slovenske zgodovine, ki jih je »Jutro« delno že prikazalo pred dobrim tednom. Razstava je takoj vzbudila hvale vredno pozornost. Osrednjo dvorano paviljona je do malega napolnilo občinstvo iz najbližjih krogov ljubljanske družbe. Poleg predstavitev oblastev so bili navzočni zastopniki najvišjih kulturnih institucij, kakor sta univerza in Akademija znanosti in umetnosti, ter drugih kulturnih in umetniških organizacij, dalje številne zastopnice našega ženstva, mnogi umetniki, pisatelji in novinarji.

Goste je pozdravil predsednik Društva slovenskih likovnih umetnikov v Ljubljani g. prof. Saša Santel in v imenu tovarišev čestital prisotnemu umetniku k dovršitvi zares mogočnega dela, ki pomeni dogodek v slovenskem slikarstvu. Na to je spregovoril g. ban dr. Natlačen in opozoril na splošen pomen zgodovinskega slikarstva in važno vlogo, ki jo ima v utrjevanju nacionalne zavesti. Z velikim priznanjem in temeljito karakteristiko je označil slike G. A. Kosa, s katerimi smo dobili Slovenci največje podobe iz naše narodne zgodovine. Umetnik je v obeh monumentalnih podobah mojstrsko prikazal dva velika pojavi slovenske preteklosti: umestitev koroškega kneza na Gospo-svetem polju kot najznačilnejši državno-pravni akt srednjeveških Slovencev in bitko za »staro pravdo« pri Krškem leta 1573. kot pojav slovenskega socialnega upora. V obeh pojavih naše zgodovine je stal na vodilnem mestu kmet. Umetnik je s svojimi monumentalnimi slikami postavil tudi trajen spomenik kmetu kot nosilcu naše narodne zgodovine.

Po oficelnem aktu otvoritve so si navzočniki ogledali razstavo, katere jedro tvorita že omenjeni monumentalni sliki v obsegu 720 x 200 cm, poleg teh pa nekatere manjše, prikazujejo prihod naših prednikov na tla današnje Ljubljane in podpisovanje majniške deklaracije sredi svetovne vojne. Te, za hodnike pred rezrezen-tančno dvorano banske palače namenjene podobe obdajajo v obeh stranskih dvoranah razstavljene osnutki, študije in detajli. Tako se prijatelju umetnosti odpirajo zanimivi in poučni pogledi in nastanek teh monumentalnih slik od prvih zasnov do barvne obdelave posameznih sestavnih prizorov, ki so dali tako močnejšo kompozicijo.

Same slike učinkujejo nacionalno povzdigujoče in umetniško močno na vsakega, kdor si jih ogleduje. V njih je zares — prvič v teh dimenzijah — umetniško zazvela naša preteklost; v njih je upodobljen duh slovenske narodne zgodovine, ki je zgodovina tlačenega, vendar pa svoji zemlji in svoji govornici zvestega ljudstva. Našemu strokovnemu poročevalcu se bo nudila prilika, da podrobneje označi kvalitete teh slik G. A. Kosa, ki v njih v novi obliki utrdil sloves mojstrskega slikarja. Občinstvu lahko samo priporočamo, da si ogleda razstavo.

Študentje s klasične v »Jakobu Rudi«

Dijaki klasične gimnazije so nas v petek zvečer v dramskem gledališču prijetno presenetili z uspešno uprizoritvijo Cankarjevega »Jakoba Rude«. Na tem srednješolskem zavodu spada odsko udejstvovanje menda že v nekakšno tradicijo, ki se je po nekajletnem prestopu spet obnovila. Brez dvoma je zelo lepo, hvala in posenjanja vredno kulturno, samoniklo prizadevanje mladih ljudi, ki stojijo na pragu v življenje, zlasti pa še v teh kaotičnih dneh, ko nam porajajo kulturne vrednote postati kažipot in protiutež neumljeni stvarnosti časa in sveta!

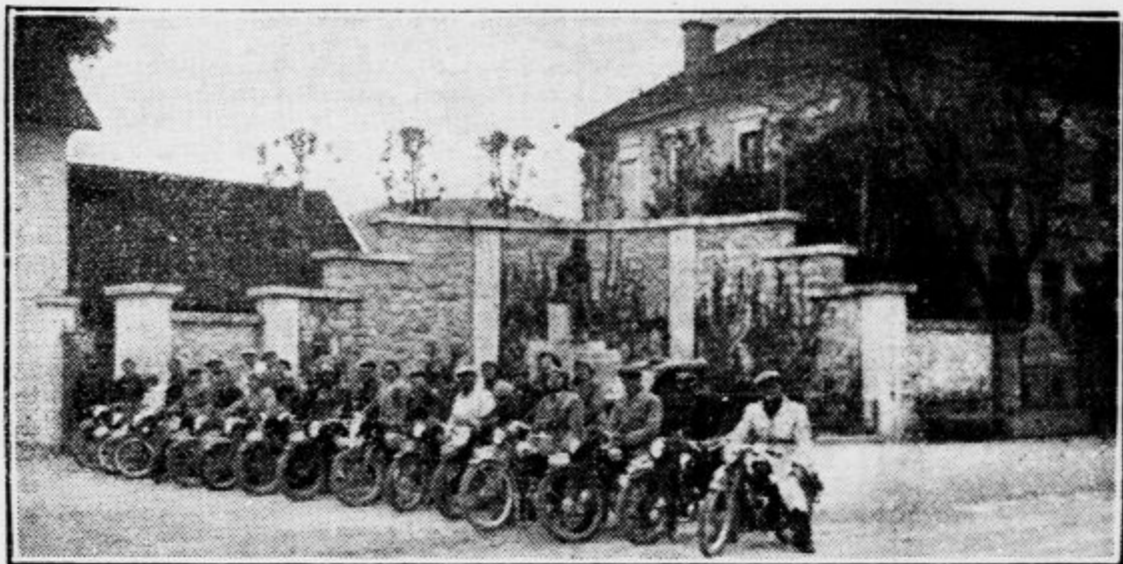
»Jakob Ruda« je odsko kankar igralsko kaj trd oreh in kakor vsi Cankarjeva dramska dela v veliki meri zavisi od individualne stvarjalne moči posameznih igralcev in režije. Obojim zahtevam so nastopajoči ustregli proti pričakovanju. Domala vsi so daleč prestopili mejo začetniškega diletantizma in v dognanih zlasti v govoru do potankosti znansiranah, doživljenih kreacijah pokazali resno hotenje po dovršeni igri, ki bi se pr. tem ali onem utegnilo razviti v pravo igralsko osebnost večjega formata. Od vseh je ves večer stal v ospredju Jakob Ruda, tragični glavni junak, ki ga je v resnici dovršeno in prav cankarjan-

ske verno podal Janez Šmon. Višek je nemara dosegel v monologu drugega dejanja, ki ga je podal v vsej tragični resignaciji in samoobtožbi brez tiste običajne meditativnosti, ki je tako opasna in nalezljiva Cankarjevim junakom. Marija Sukljeto-va se je v vlogi Jakobove hčere prav dobro znašla. Njena simpatična pojava in zadovoljiva igra sta mnogo pripomogli k celotnemu uspehu. Prav dobra sta bila resnobni slikar Dolinar Danijela Bezljaja in ponigli-vi trgovec Broš Janka Smoleta, ki je s karikirano originalno pojavo in masko zbu-jaš še posebno, veselo pozornost. Nikolaj

Jeločnik kot nekam smešni, mestoma kar malce preveč teatralni učitelj Justin, Alfonz Dubrovič v vlogi Dobnika, Zlata Pirnatova v kreaciji Jakobove sestre, Klia Mavrova v vlogi Alme in vsi ostali so v polni meri pripomogli da je bila predstava toliko uspešna.

Nemale zasluge pri vsem tem nosi brez dvoma režiser Milan Skrbinšek, ki se je res potrudil, da ustvari iz mladih igralcev in iz celotne predstave kar najboljšo. Uspešno mu je v polni meri. Gledališče je bilo polno, priznanja in rož na pretek: bil je lep večer, kakršnih si še želimo. L. K.

Hermežani so pohiteli na Vrhniko

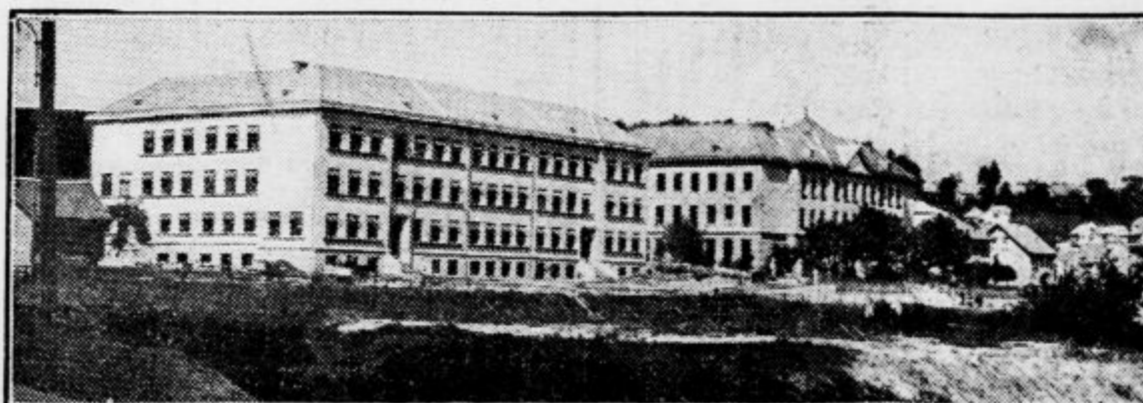

Ker v tem času Hermežani motoristi ne morejo prirediti dirk, se je klub odločil, da s krajšimi izleti počivi držabnost in tovarštvo nad svojim članstvom. Tako so že napravili izlet v Trebnje, Novo mesto in Vrhniko ob lepi udeležbi vozačev. — Pri-čujoča slika nam kaže ljubljanske Herme-žane na Vrhniki pod Cankarjevim spome-

nikom. Danes pa se bomo zbrali ob 13. pred nebotičnikom in se odpeljali na Gorenjsko. Ta izlet bo nedvomno zelo privlačen, saj je cesta naravnost idealna, z vremenom pa imamo običajno tudi srečo.

Tovariši, pridite na nekaj ur lepega razvedrila. Tajnik.

Ob 10-letnici novomeške meščanske šole

Za dobršen del Dolenjske se je pred 10 leti pokazala potreba, da se ustanovi meščanska šola tudi v naši metropoli. V tem prvem deceniju je pokazala ta šola vsestransko razveseljiv napredek. Dala je splošno izobrazbo mnogim, ki se dandanes ude-juvajo v samostojnih poklicih kot obrtni-ki, trgovci, praktični gospodarji, pa tudi mnogim, ki so nadaljevali z uspehom študij na srednjih šolah. Preživela je mnogo razočaranj, napadov, podtikanj in zlob, toda šla je svojo pot in danes ima 7 oddel-kov z okroglo 250 učenci in učenkami. V skupnem posloju z ljudsko šolo je zdaj proti koncu leta dobila prostor za novo palačko, ki je bila odobrena od prosvetnega

ministrstva že lansko leto. Za razvoj šole ima levi delec zasluge bivši ravnatelj g. Mervič Anton, ki je kljub oviram dvignil nivo šole do razveseljive višine. Njegovo delo vztrajno in vestno nadaljuje zdaj-šnji ravnatelj g. Zargaj Tomaž. Nerazumljiv je postopek nekaterih, ki ovirajo uspe-šen razvoj šole.

Za desetletnico pripravlja šola akademijo s pevskimi, glasbenimi in telovadnimi točkami, prizori, recitacijami in deklaracijami. Akademija bo 8. junija. Iskreno so va-ljeni vsi nekdanji g. učitelji, bivši učenci, starši otrok in vsa ostala javnost. Ob prvi desetletnici želimo, da gre šola po začrtani poti dalje ne glede na vse ovire.

Zlati jubilej šmarskega »Zvona«

Šmartno pri Litiji, 1. junija
Vsa šmarska dolina se složno pripravlja, da bi čim lepše uspela proslava zlatega jubileja domačega pevskega društva. Od-sko »Zvona« je zasnoval širok program in ker je naletel vespovsod na razumevanje in podporo, obeta biti šmarska prireditve ena največjih, kar jih bo letos na našem podeželju.

Ze pred nekaj leti pred ustanovitvijo »Zvona« je vodil šmarske pevce znani glasbenik in skladatelj Fr. Ser. Adamič. Samostojno pevsko edinclo pa je ustanovil leta 1890. nadučitelj in glasbenik Ivan Bartl. Vodil je zbor deset let, do svoje smrti. Bartl počiva na našem pokopališču. Preprost je spomenik z lito na vrhu.

Vodilna misel »Zvona« ob ustanovitvi je bila postaviti narodni branik in zbirati obilico koncertov, tako izven doline tudi v Litiji, Zagorju, Trbovljah, Hrastniku, v Laškem, Ljubljani, na Bledu, v Kamniku, pohiteli so v Zagreb, v St. Rupertu na Do-lenjsko, v Stično in drugam.

Prav v poslednjem času, ko je premi-nula nekdanja blaga in vrla narodna šmar-ska učiteljica ga. Kristina Demšarjeva, smo se spomnili onih lepih dni ob ustano-vitvi. Je še nekaj dolincev, ki pomnijo do-godke ob ustanovitvi. Ze ob petletnici si je nabavilo društvo prapor. Vezla ga je s pomočjo naših žena in deklet gđc. Demšarjeva. Zato se je ob njenem pokopu šte-vilna šmarska deputacija pod vodstvom poklonila spomniku. Pokroviteljstvo ob zla-tem jubileju je prevzela gospa Zoretova, ki je pred 45 leti kumovala praporu in je vsa vdana društvu.

Izpočetka Zvon ni gojil le petja. Ude-justvoval se je tudi »Prvi kranjski tambu-rski zbor Zvona«. Imeli so nadalje dra-matski odsek, knjižnico in vse, kar je dvi-galo narodno prosveto. Prav po zaslugi Zvona je naša vas med najbolj dozorilimi v naši banovini. Zanimiv je pogled na vr-oto društvenih predsednikov: prvi je bil Fr. Knaflič, drugi Ivan Zore iz Črnega potoka, kasneje Razborščak Ivan, Haupt-man Franc, Fincinger Nace, Ferdo Toma-zi in drugi, zdaj pa ga vodi poštvovalni

NAD 100 LET prodajamo samo dobro blago

Platno: odeje, perilo, zavese; Bala za neveste

Svtila: prava in umetna, šenlung

Volna: damsko in moško sukno

J. C. Mayer, hiša manufakture Ljubljana

za cenejše blago in ostanke poseben vhod v Wolfovi ulici

g. Vozelj Jože, naš rojak in vrla pevška korenina. V glasbenem pogledu pa so vo-dili društvo Fr. Ser. Adamič, Ivan Bartl, Ivan Pin, Albin Lajovic, Rudolf Plesko-vič, Svačo Stoviček, Peter Jereb, Mirko Premelj, švara, Mislej, zdaj pa ga vodi že polnih 14 let šolski upravitelj Maks Kovačič. Značilno je, da je bila večina »Zvonovih« pevovodij iz učiteljskega stan-ju.

Obdoro »Zvona« je povabil v našo dolino

za 9. junija vse domačine in pevce. Dovo-ljena je polovična vozina proti obrazcu K 13, ki se kupi na odhodni postaji. Spre-jem bo ob pol 13. in ob 14. uri na litijski postaji. Ob pol 16. bo pevski koncert pod milim nebom. Nastopil bo Zvon, sodelovanje pa so obljubila še nekatera pevška dru-štva iz Zasavja, Ljubljane in o. drugod. Uvod v svečanost bo podoknica pokrovi-teljci in kumici gospe Mariji Zoretovi v Črnem potoku.

Električna sinhronizacija

Poglavje, ki bo zanimalo naše glasbenike

Naziv je dokaj kompliciran, vendar po-vsem enostavno razumljiv. Predstavljamo si aparat, ki mora biti hkratu radio in gramofon. Nastavimo ploščo, ki vsebuje violinski koncert z orkestrom filadelfijske berlinske ali katere druge slavne filhar-monije, dočim igrajo solistični del slavni umetniki kot n. pr. Hubermann, Kreisler, Menuhin in drugi. Do sem je vse v redu, tako pač, kakor običajno slišimo, če za-vertimo takšno ploščo.

Predstavljamo si pa sedaj violinista, ki začne sočasno s Kreislerjem ali Menuhi-nom igrati isto ter je sam odličen violinist. Če hoče, da med njegovim igranjem in igranjem solista na plošči ne nastajajo diference, mora nastati med obema popo-lno sozvočje; violinist mora prav tako igrati

dotični, ki sinhronizira. Nedvomno je to zmogljivost, ki zahteva velikih sposobnosti.

Temu načinu se je posvetil znani bol-garski violinist Ljuben Vladigerov, brat nam poznanega skladatelja Panče Vladi-gerova. On izvaja precizno sinhronizacijo z izredno ljubeznijo, kakor da bi šlo za njegovo lastno primarno ustvarjanje in prireja tudi tovrstne koncerte, ki vzbujajo med občinstvom izredno zanimanje. V ta namen si je nabavil tudi ogromno zbirko plošč (preko 3000) od klasikov pa do naj-modernejših. Gotovo je njegova in vsako-gar enaka sinhronizacija tudi iz muzikal-nega vidika, še bolj pa z muzikalno-vzgoj-stvenega vidika zanimiva in pomembna; občinstvo more namreč v zanimivi kombi-naciji mehaničnega posredovanja orkestra in živega umetnika, ki se krije z mehani-čno reprodukcijo, seznanjati z velikimi deli v najboljših izvedbah. Bržkone bomo imeli priliko slišati Ljubena Vladigerova v tej vlogi prej ali slej tudi pri nas, kjer bo ta sinhronizacija v dovršeni obliki zanimava novost.

Smrt zaslužnega sokolskega staroste

Bohinj, 31. maja
V sredo smo pokopali na Koprivniku v Bohinju Starosta koprivniškega Sokola, br. Ivana Korošca, posestnika in gostilničarja, ki je štel še le 47 let. Ope-riran je bil v Leonišču v Ljubljani, toda žal prepozno. Zapušča mlado vdovo in šest malih otrok.

Rajnik je bil po prevratu ustanovil So-kola za Koprivnik in Gorjuše. Kot vnet sokolski delavec je deloval na to, da si je društvo kmalu postavilo svoj dom, ki je v dravski banovini tu pod Triglavom naj-više stoji sokolski dom.

Pred nekaj leti se je na njegovo pobudo zgradila koprivniška sirarna. Skrbel je za tujski promet. Doma si je sezidal dve le-pi sobi za tuje.

Na zadnji poti so ga spremljali poleg domačih še Sokoli iz Bohinjske Bistrice in z Blede ter mnogo sorodnikov, prijateljev in znancev. Zaslužnemu delavnemu možu bomo ohranili časten spomin. Njegovim svojcem iskreno sočustvuj!

kakor n. pr. Hubermann ali kdo drug, mora se povsem vziveti v duševnost one-ga, katerega izvajanje je bilo preneseno na ploščo. Izvajati mora docela iste lo-kovne poteze, slediti vsaki vibraciji, vsaki spremembi tempa in ritma, vsaki spre-membi intenzitete. Interpretaciji si morata biti prav tako soglasni. Če je sposoben doseči vse to, potem prav za prav ni iz-oblikoval gole kopije že dane zmogljivosti, temveč je moral nanovo ustvarjati, sicer ne v istem smislu kot solist na plošči, temveč poustvarjavalno; z njegovo izved-bo nastane reprodukcija reprodukcije, ta-ko verna, da med obema ni razlike, da se poslušalcu zdi, kakor da ne izvaja violi-nskega parta solist na plošči, ampak samo

Domače vesti

Bolniki sredi trušča

Preu nevi sem obiskal znamenita zagrebška veleindustrijska in ljubljanska zdravilišča. Zdi se mi, da sem prišel na pogovor, sem že moral slišati sodbo o srčni kulturi nekaterih vozačev različnih motornih vozil.

»Verjemi mi, je začel prijatelj, »da v našem Zagrebu, ki ga tako imenujem, ker mi je postal ljub in drag, nimamo takega zdravilišča. Zdi se mi, da sem prišel na letovišče. Toda na drugi strani je pa zopet res, da bi v Zagrebu kaj takega, kar se dogaja v okolici zdravstvenih zavodov, ne bilo mogoče. Pomisli: prvo noč po operaciji sem komaj sladko zaspal, da si v spanju po trudu in trpljenju načrpam moči. Sredi najglobljeja sna skočim pokonci ves preplasen in se sprašujem, kaj li se je strahoga zgodilo, da tuli sirena? Pogledam na uro. Enajsta je minila. Nič ni bilo, le objesten vozač je trobil od gluhočmne pa skozi doli do garnizijske bolnice, kakor da je edino živo bitje pod božjim soncem. Kaj njemu mar bolniki v štajmerjevem domu, v splošni bolnici, v porodnišnici, v Leonišču, v garnizijski bolnici: on je gospod in tuli po mili volji. Njega se ne tiče stanje bolnikov, on ni bil pravkar pod nožem, njemu spanja ni treba, on gre na svoj nočni krok ali kamor že in ga lahko vsak v uho piše, če hoče. Sam sem avtomobilist in vozim v Zagrebu dnevno mimo bolnice. Tam je znamenje, da se sploh vsako trobljenje prepoveduje, in če ga prezehe in vendar le zaboli, potem te ročno ustavi bela roka policijskega stražnika in pri prici moraš plačati globo.«

»In še te zapisi, prijatelj! Ob Zaloški cesti so vsi ljubljanski zdravstveni zavodi razvrščeni v erti od sv. Petra doli do železniškega prelaza. In ravno Zaloška cesta je tista, ki je v Ljubljani najbolj zanemarjena. Se danes, ko stejemo že dvajset drugo leto lastne države, ni zaslovena ali takovana tako kakor na primer Celovška, in zalita s smolo. Naravnost vesel sem, da je letošnji maj tako deževen, sicer bi nas prah pokril. Toda že zdaj se bojim, ko bom moral sesti v avto in prebiti vse tiste sunke, ki jih prizadene jama pri jami bolnemu telesu. Ljubljanci res nimajo za ta okraj pravega srca, ker bi sicer že zdavnaj preuredili Zaloško cesto tako, da ne bi bila niti prašna niti kotanjasta. Če hoče mesto sloves svojih zdravstvenih naprav dvigniti, potem mora ukrotiti posamezne vozače in urediti Zaloško cesto tako, kakor se urejajo ceste v središču bolnic.«

Ko sem zapustil zdravilišče, sem s poudarjeno pozornostjo sledil i Zaloški cesti i počelja nekaterih vozačev in reči moram, da je imel prijatelj iz Zagreba prav. Vsega sundra je več ko polovico preveč in bi se pri malo dobre volje spravilo na znosljivo višino. Policijski stražnik lahko v dobrem mesecu napravi red. Tisti izmed mestnih očetov, ki je Zaloški cesti najbližji, pa naj zastavi svoj vpliv za razumno preureditve Zaloške ceste in bolniki mu bodo do smrti hvaležni.

čas tudi izšla njegova zbirka odličnih pesmi. Zadnja leta je pisal v srbohrvaščini in tudi v angleščini, čeprav se je tega jezika naučil šele v svojem 70. letu. Po prevratu je nekaj časa vršil zdravniško prakso v Splitu, zadnji dve leti pa je v miru preživel v Zagrebu.

* Gospa Mačkova gre spet za botro. Nedavno smo poročali, da je soproga podpredsednika vlade, ga. Jospina Mačkova šla za botro desetemu otroku šolskega upravitelja Kamenarja pri Sv. Duhu pri Zagrebu. Kamenarjeva družina ima zdaj pet fantov in pet punčk. Iz Djakova pa je prišel go. Mačkovo prosit za botro kloparski obrtnik Vendelin Bacher, ki se mu je te dni rodila deseta hčerka, medtem ko njegov zakon s princem še ni osrečen. Novorojenko so krstili z imenom Jospina Pavla.

* Slovenski rojak — strokovnjak za vojna letala v Ameriki. Nedavno so ameriški listi poročali, da je bil seržant Viktor Medvešek iz Clevelanda izbran za vstop v tehnično letalsko šolo na Scott Fieldu v Illinoisu, da dovrši kurz v konstrukciji oklopnih letal, nakar bo kot specialist dodeljen kakšnemu ameriškemu vojaškemu letališču. Mladi letalec je iz ugledne slovenske izseljske rodbine. Njegov oče Ludvik Medvešek že 23 let opravlja tajniške in blagajniške posle pri Slovenski narodni podporni jednoti, naši najkrajši podporni organizaciji v Ameriki, hkratu pa je tajnik in blagajnik slovenske tiskovne družbe »Enakopravnost« v Clevelandu. Mati mladega letalca živi na svojem domu v Zabji vasi pri Novem mestu, njegov brat Ludvik je sanitetni major in šef vojne bolnice v Skoplju, Milan je zaslužen kulturni delavec v Ameriki, najmlajši Adolf pa pravkar dokončuje medicinske študije na beograjski univerzi.

Samo za smeh in zabavo

THEO LINGEN, največja zmeda — PAUL HÖR-BIGER, kot profesor zoologije pozna vse živali a ne lepe žene.

KINO MATICA, tel. 21-24
Predstave danes ob 10.30, 15., 17., 19. in 21. uri.

skupin in podobnega, zidati bolnice, ljudske sanatorije itd. Dr. T. F. podaja »Obračun čez lanski protituberkulozni teden, ki je od vseh tednov najbolj klavno uspel, saj smo zabeležili padeč za celih 27.000 dinarjev. Dr. Leopold Marinšek, zdravnik na Golniku, je ob pregledu stanovanj jetičnih bolnikov v Oslu nanizal v članku »Jetika in stanovanjec« nekaj misli o tem pomembnem vprašanju. Otvoritev dveh novih protituberkuloznih dispanzerjev — v škofji Loki in Litiji — je posvečen članek. »Dve novi protituberkulozni postojanki«. Dr. M. Karlin nadaljuje »Izpiske iz stare poljudno-zdravstvene literature«, dr. Rob. Neubauer pa piše nekrolog pokojnemu Milanu Benediku, ki je s svojim risarskim talentom mnogo pomagal v protituberkuloznem gibanju. — Tuberkuloza je nedvom-

„Poročno potovanje“

V DUBROVNIK.

Kot dodatek: **Zadnja poletna moda** v prekrasnih naravnih barvah.

DEANNE DURBIN

Kino Union, tel. 22-21

prijubljena mala pevka iz prekrasnega filma »Ona in njenih 100«

Njena prva ljubezen

FILM MLADOSTI, VESELJA IN PETJA!

Partner Deanne Durbin je v tem filmu Melvyn Douglas iz filma »Ninočka« z Greto Garbo. — Predstave danes ob 10.30 dopoldne ter ob 15., 17., 19. in 21. uri.

NEZNANI JUNAKI

KINO SLOGA, tel. 27-30

V glavni vlogi Wallace Beery, najboljši ameriški karakterni filmski igralec.

Ganljiva filmska epopeja o ljudeh, ki hodijo dan in noč po mestnih ulicah in budno bde nad varnostjo someščanov. Danes ob 10.30 (matineja) ter ob 15., 17., 19. in 21. uri.

moderni hotelirstvo in uvede tamošnje prakso na Plitvicah. Banska uprava v Zagrebu želi iz pokrajine Plitviških jezer napraviti drugi Bled. Predvsem je treba izdelati nov regulacijski načrt, ki mu bo za osnovo prvotni načrt bivšega nadzornika direkcije šum na Sušaku, inž. Premužiča. V ta namen je že bilo odkupljenih nekaj zasebnih posestev. Na enem izmed teh namerava banska uprava zgraditi tudi banke dvore. Izgledi za letošnjo sezono so tudi na Plitviških jezerih, kakor po vseh drugih letoviščih, precej slabi. Prav zato želi prebivalstvo, da pristojna oblastva letošnje izvršijo tisto, kar bo potrebno za bodoče ugodnejše sezone.

* AvtoBUS Ljubljana — Logarska dolina. Avtoprometna zadruga z o. z. v Ljubljani. Vljudno obvešča cenjeno občinstvo, da prične obratovati 4. junija na vseh prgi Ljubljana — Kamnik — Gornji grad — Ljubno — Logarska dolina do hotela Plesnik. (—)

* Trgovsko bolniško in podporno društvo v Ljubljani obvešča svoje člane, da sta, kakor prejšnja leta, tudi letos Jadranska plovidba na Sušaku in Dubrovačka plovidba v Dubrovniku odobrili članom TBPD ter njihovim ženam in nepreiskrbljenim otrokom ugodnostno vožnjo »srazed za razrede« na vseh svojih parnikih v času letne sezone, oziroma do preklica. Člani, ki se želijo poslužiti ugodnostne vožnje, to je, da plačajo III. razred in se vozijo v II. razredu, oziroma plačajo II. razred in se vozijo v I. razredu, naj se obrnejo na društvo s prošnjo za izposlovanje zadevne nakaznice. V izpisanj naj navedejo od katere plovbe in za katere proge želijo nakaznico, ime žene in imena ter rojstna leta otrok, za katere prosijo za nakaznico ter približen čas, v katerem nameravajo nakaznico izrabiti. Za stroške poštnine naj priložijo člani, ki bodo sami prišli po nakaznico v urad, 3 din. člani izven Ljubljane, oz. oni, ki želijo, da se jim nakaznica pošlje na določeni naslov, pa 4.50 din v znakah. Člani, ki želi, da mu društvo izposluje nakaznico pri obeh plovbah, naj vložijo 2 prošnji in priloži znakme za dvojno poštnino. Društvo priporoča, da člani vložijo prošnje najmanj 1 teden pred potovanjem, da bodo pravočasno dobili nakaznico. (—)

* Zasebna dvorazredna trgovska šola (s pravico javnosti) v Murski Soboti, ki jo je lani ustanovil tamošnji Trgovski gremij, bo dobila letos jeseni že drugi letnik. Ob koncu šolskega leta se opozarjajo starši in skrbniki absolventov meščanskih šol in nižjih razredov gimnazije, da za to šolo ni omejeno učencev, ki se smejo sprejeti v I. ali II. letnik, in da tudi ne obstoji za njo omejen šolski okoliš, njeni absolventi pa imajo iste pravice, kakor absolventi državnih trgovskih šol. Ker imajo državne trgovske šole omejene šolske okoliše in za sprejem določeno število učencev ter so na trgovski šoli v Murski Soboti ugodni sprejemni pogoji, zato se priporoča, naj se vsakdo, ki ima interes na sprejemu v trgovsko šolo, a ne more imeti mnogo upanja, da bi bil sprejet v kako državno trgovsko šolo, obrne po informacije na trgovsko šolo v Murski Soboti, katera jih daje radevolje in bo v najkrajšem času prijavljenim interesantom začela pošiljati prospekte z vsemi potrebnimi obvestili.

* Dober start ni potreben samo v sportu, marveč tudi v življenjski borbi. Borba za obstanek zahteva od človeka, da je zdrav, odporen in dobrih živcev. Kdor pokaže močnejšo odpornost v borbi v vsakdanjosti, tisti zmaga. S premissijeno prehrano se krepi odporna moč organizma in se povečuje volja do dela. Zaradi tega je treba vzeti za zajtrk in malico eno do dve skodelici preizkušene krepilne hrane »Ovomaltine«, ki krepi organizem in zagotavlja telesu zdrav razvoj in odpornost.

* Združeno kinematografskih podjetnikov sporoča svojim članom, da je občni zbor, sklican za 5. t. m., preložen za nedoločen čas. (—)

* Bolne noge največja muka. Z lahko se lahko danes rešite teh muk. Vzemite čim prej dobro in pravo sol sv. Roka za noge in držite v taki kopeli svoje noge kakšnih 10 minut, na boste videli, kako olajšanje bo nastopilo! Pravo pravico čudo! Sol sv. Roka, raztopljena v vodi, opraviča vaše noge otekline in vročine, otekline členkov, opraviča vas kurjih očes in trde kože, da postane ta mehka kakor sirovo maslo ter se da tudi z roko odstraniti. Kupite še danes zavojček prave soli sv. Roka, zelo zadovoljni boste z njo. (—)

* Vrniti! V nedeljo 19. maja je bil v vagonu vlaka, ki pride v Ljubljano ob 18. uri, pozabljen med postajama Litijo in

Spored svečanosti Sokola III.

Danes 2. junija ob 9. dopoldne: tekme v odbojki; ob pol 14.: skušnje vseh oddelkov, ob pol 16.: razvite naraščajočega prapora, kateremu kumujeta sestra Justa Zupanova in brat Ciril Majcen; ob 16. uri: Jubilejni telovadni nastop.

Po telovadbi prosta zabava s plesom. — Sodelujeta godba Sokola I in društ. jazz. Vse prireditve se vrše na telovadišču Sokola III.

* Društvo prijateljev Golnika bo imelo redni letni občni zbor 18. junija ob 16. v dvorani sanatorija Golnika. Dnevni red po pravilih. Eventualne predloge je poslati najkasneje do 11. junija na naslov društva.

* Skupščina Sadržarskega in vrtnarskega društva bo 2. junija v Mariboru.

no še vedno važen slovenski narodni problem. Nujno je potrebno, da čimbolj široke plasti sodelujejo v borbi proti tuberkulozi. Glasilo in strokovna revija protituberkuloznega gibanja je »Delo proti tuberkulozi«. Iskreno želimo, da bi v desetletju protituberkuloznega gibanja ne bilo predvsem nobenega slovenskega zdravnika, pa tudi nobenega slovenskega javnega in kulturnega delavca, ki bi ne bil naročnik revije. Naročnina je minimalna — letno komaj 15 din. Naroča se pri Protituberkulozni zvezi v Ljubljani, Aškerčeva cesta (šolska poliklinika).

* Velika škoda v zagrebških nasadih. V vseh krajih Slovenije se priticujejo o hudih posledicah letošnje zime po nasadih in sadovnjakih. Rastlinstvo je hudo trpelo, medtem ko je debel sneg ščitil zaječale in se je na pomlad pojavilo obilo mrčesja. Pa ne samo pri nas, tudi v drugih pokrajinah tožijo o hudih posledicah zime. Zagrebški listi beležijo, da je posebna komisija pregledala vse rastlinstvo in drevje po zagrebških parkih in javnih nasadih in je ugotovila, da je zima povzročila za več ko milijon dinarjev škode.

Očka
neguje zoba z zobno kremo

* Novi grobovi. Po hudi bolezni je preminil v Ljubljani poslovodja tvrdke Antona Krisperja g. Edvard Voltmann, ki je bil nad 40 let zvest tvrdkin sodelavec. Rajniki je bil ugleden mož in prijubljen med ljubljanci. Zapušča užaloščeno soprogo go. Dorotejo. Pogreb rajnega bo v ponedeljek ob 17. iz mriške veže splošne bolnišnice na evangelijsko pokopališče. — V Ljubljani je umrla ga. Marija Ogrineva, rojena Berdajsava. Pogreb bo v ponedeljek ob 14. iz hiše žalosti, Cesta 29, oktobra št. 9. — Danje je umrl v Ljubljani pismonoša g. Alojzij Zamšan. Pogreb bo danes ob 17. iz mriške veže splošne bolnišnice. — Rajnikim blag spomin, žalujocim naše sožalje!

* Važna knjiga. Pravkar je izšla zelo aktualna knjiga »Protiletalska zaščita«. Pojasnila in obramba proti napadom iz zraka. Knjiga se dobi pri Banovinski zalogi šolskih knjig in učil v Ljubljani, Slogarjeva ulica št. 12 in v vseh knjigar-nah, cena 25 din za izvod. Šole, uradi in društva, ki naročijo brošuro neposredno pri Banovinski zalogi, jo dobijo pri takojšnjem plačilu po 20 din za izvod.

* Zveza kulturnih društev v Ljubljani priporoča vsem svojim edincem Mrakovo recitacijo »Karadjordje«.

Pri zaprtju in motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec navadne Franc Jožefove grenčice.

* Delo proti tuberkulozi. V dneh protituberkuloznega tedna je izšla 3. številka revije »Delo proti tuberkulozi«. Geslo tedna »Noben jetični brez bolniške postelje« razčlenja in mu daje široke osnove šef zdravilišča na Golniku dr. R. Neubauer. Govorje je problem jetike zelo važen za Slovence, nedvomno je pa tudi res, da »noben problem ni nerešljiv, če so tu: razumevanje, volja in naposled seveda — svoboda dejanj« Dr. Franjo Smerdu, ki je neutrudljiv sodelavec pri reviji, je napisal prav zanimivo razmišljanje o ljudeh, ki jih srečuje vsak dan v življenju, v prispevku »Podobe in sence«. Objavljeno je dalje poročilo o organizaciji lanskega protituberkuloznega tedna v škofji Loki, ki nam gotovo odkriva nekaj zanimivih smernic. Vitko Musek objavlja sestavek »Srečanje«, kjer načena zanimivo stran slovenske dobrodelnosti in poudarja, da bi bilo zelo priporočljivo namesto neuporabnih zunanjih znakov spomina in počastitve tega ali onega velikega moža ali

DO PONEDELJKA
OPOLDAN
razvijemo in kopiramo
vaše filme če jih
tekem nedelje oddate
v avtomatu drogerije
EMONA IVKANC
LJUBLJANA-NEBOTIČNIK

* O padavici na območju banovine Hrvaške razpravlja v »Novosti« docent dr. A. Kuljženec in ugotavlja, da je bilo po njegovi anketi iz leta 1936 na območju sedanje hrvaške banovine nekaj nad tisoč hudih epileptikov, katerih večina prebiva na deželi. Dr. Kuljženec priporoča uvedbo primernih evgeničnih metod, da se vsaj zaščitijo bodoča pokolenja epileptikov. Padavica je socialna bolezen z izrazito škodljivim vplivom na človeško družbo. V družinah epilepto-psihotičnih ljudi je okrog 10 odstotkov epileptičnih otrok, razen tega pa okrog 30 odstotkov abnormalnih. Res so bili epileptični tudi nekateri genialni

Noble Bemberg Silk
zahtevajte to svetovno znamenje

može, tako Cezar in Dostojevski. Toda to vendarle ne sme zavajati k napačnemu mnenju, da padavica ni posebno huda bolezen in da ne kaže padavičarjev odvrčati od tega, da bi imeli potojstvo, ker se morda nadejajo, da se jim bo rodil nov Dostojevski. Razširjanje epilepsije in raznih psihoz med narodom bolj in bolj postavlja pred nas vprašanje duševne zaščite in evgenike. To je življenjski problem bodočnosti človeške družbe, katere napredek in moč temelji na duševnih kakovostih njenih članov.

* Plitvička jezera drugi Bled. Banska uprava v Zagrebu je sklenila, da na pogrskiču hotela »Plitvice« zgradi nov hotel s 300 sobami. V ta namen je poslala posebno komisijo v Švico, da tam prouči

PEGESAN KREMA
PROTI SONČNIM IN DRUGIM PEGAM, LISAJAM IN NEČISTI KOZI
DROGERIJA KANC
LJUBLJANA MARIBOR

* Član dunajske Državne opere Marijan Rus je pel basovsko partijo pri izvedbi Beethovne Devete simfonije z Berlinsko filharmonijo pod vodstvom gener. direktorja H. Knappertsbuscha. Sopransko partijo je pela Esther Rethy (Dunaj), altovsko Hoenge (Monakov) in tenorsko Dietrich (Dresden). Koncert je bil posnet na plošče in ga bo berlinska radio postaja oddajala na kratke valove 4. junija trikrat in sicer od 11. do 12. ož 19. do 20. in od 21. do 1. ure ponoči.

Kvalitetna optika
Zajec
LJUBLJANA PASAŽA NEBOTIČNIKA

* Iz postne službe. Dne 19. maja je bila pri poštah Sv. Ana in Sv. Benedikt v Slov. goricah uvedena brzojavna in telefonska služba.

* Izpit za pooblaščenega inženjerja gradbene stroke sta napisala pri ministertvu za gradbe gg. inž. Podgornik Rudolf in inž. Trost Maks.

Grobnice in spomenike
kamnoseška stavbna dela
izvršuje po nizkih cenah
kamnoseško kiparsko
podjetje
FRANJO KUNOVAR
pokopališče Sv. Križ — Ljubljana — Tel. 49-09.

* Službeni list dravske banovine prinaša v 44. številki od junija: uredbu o dopolnitvi uredb z zakonsko močjo o razširitvi pokojninskega zavarovanja nameščencev za novinarje; uredbu o spremembi in dopolnitvi uredb iz leta 1932. o trgovinskih, industrijskih in obrtnih zbornicah; ustanovitve glavne uprave za posredovanje dela v Beogradu; odtegnitve iz obtoka dosedanjega srebrnega denarja po 10 din; izročitev v obtok novega nikljevga denarja po 10 din; pojasnilo glede odtegnitve starega srebrnega denarja po 20 din in kovaneva denarja po 1 din iz obtoka; ter odločbo bana dravske banovine o maksimiranju cen mesu.

* Smrt dr. Jerka Božiča. V Zagrebu so pokopali enega izmed najbolj znanih dal-matinskih zdravnikov dr. Jerka Božiča, ki je bil tudi književnik in izvrsten stilist v italijanski Pred vojno je slovel v Zadru kot eden izmed najboljših zdravnikov avstrijske in italijanske šole. Tam je svoj

ZVOCNI KINO SOKOLSKI DOM

V ŠISKI, telefon 41-79

Film, ki je po svoji režiji, igri in kompoziciji najlepši, najboljši

Donski Kozaki

Drama iz burnega kozakega življenja
V gl. vlogi: Vera Korene, knez Juka Trubeckoj, Charles Vanel in drugi.
Predstave: danes ob 3., 5., 7. in 9. uri ter jutri ob 12.9. uri

Prihodnji spored:

Alibaba

Ljubljano nahrbtnik z daljnogledom. Ker se nahrbtnik v vagonu ni našel, se poziva tisti, ki je nahrbtnik po pomoti vzel, da ga z daljnogledom za primerno najdenino odda na postaji v Litiji.

* Rdeči emigrant Boris Nečiporenko, o katerem smo že nekajkrat poročali kot o pustolovcu, ki povzroča zagrebški polici precej pregrevanj, bo stopil v kratkem pred sodišče. Obtožnica je sestavljena in navaja, da je Boris Nečiporenko diplomiran pravnik, doma iz Leningrada. Razprava bo 26. junija. Državni tožilec obtožuje Nečiporenka, da je lani v tunju kunija iznamljal od uradnice Romane Tonovjeve dve perzijski preprogi, vredni 30.000 din in demantno brošo, vredno 2900 din, vse to pod pretrvezo, da bo oboje komisijsko prodal. Vse skupaj je zastavil, denar pa zapravil. Nečiporenko v glavnem priznava svoje grehe.

Javna zahvala

Ivan Plemelj, stavbenik na Bledu, se najtopleje zahvaljuje vsem, ki so kakorkoli pripomogli k rešitvi mojega sina ing. Benota, ki se je ob avtomobilski nesreči v Podbrezjah smrtonevorno poškodoval na glavi. Zahvaljujem se prvim reševalcem, g. Pavlitnu, g. dr. Novoselskemu, ki je nudil ponesrečenču prvo pomoč, nadalje g. dr. Gantarju za spremstvo in asistenco, posebej pa g. dr. Vi. Guelzju za uspešno operacijo ter požrtvovalno zdravljenje in ves trud, ki ga ni štedil ter tako ponesrečenču rešil življenje. Zahvaljujem se obenem vodstvu in čč. sestram za izkazano nego v sanatoriju Leonišču. Srčna hvala vsem!

Ivan Plemelj, Bled

* Usoden spopad med premožnim trgovcem in revnim krojačem. V Slavoniski Prožgi je 45-letni krojaški pomočnik Pavle Češek na ulici napadel trgovca Iljijo Kohna, starega blizu 80 let. Dogodek se je odigral s filmsko naglico. Češek je bil sicer samostojen obrtnik vendar je bil že 16 let vdijan premožnemu trgovcu Kohnu, kateremu je izdeloval obleke za trgovino. Pred dvema dnema je zaprosil Kohna za 180 din predplačila, dobil pa je samo stotak. Nezaupanje je Češka peklo in je ves dan popival. Ko je zvečer videl Kohna na poti proti domu, ga je prestregel pri veži in ga vprašal, zakaj mu ne zaupa vsega predplačila. Kohn se je razburil, odinil Češka in mu velel, naj se odstrani. Kakor brez uma je Češek segel po žepnem nožu in z enim zamahom preskal Kohnu žilo odvodnico.

* Tragična smrt vojvodinskega odvetnika v Zagrebu. Preteklo soboto je v kopalnišču v »Danik« v Zagrebu izvršil harakiri neznan gospod. Pri njem niso našli nikakih listin, temveč samo zlato uro in 600 din gotovine. Očitno je pred smrtjo skrtil vse, kar bi moglo izdati njegovo ime. Zdjaj se je dogajalo, da je pokojnik odvetnik dr. Stefan Hajduška iz Petrovgrada. Ker je bil z veleposvetstva doma, se ni bavil z advokaturu, marveč je živel od dohodkov svojega premoženja. Pred nekaj leti ga je zadela nesreča in je denarno propadel. Kruh si je moral služiti kot zastopnik neke tvrdke s prodajo žita v Petrovgradu. Bilo mu je 53 let in je ostal samec. Prejšnjo nedeljo mu je umrla mati, ki ji je bilo 85 let. Ko so jo v sredo pokopali, so tudi sina poslednjič videli v Petrovgradu. Od znanec se je poslovil, češ da gre iskat oddiha in tolažbe v Novi Sad. V resnici pa se je odpeljal v Zagreb in prostovoljno sledil materi na drugi svet.

Priložnostni nakup!

Na najlepšem kraju Banje Luke (strogi center) naprodaj vila s 5 sobami, park 2000 m², fasada na dve ulici. Cena din 500.000.

Kompleks s 40 stavbišči

(parcels) 28.200 kv. metrov v lepem delu mesta. Cena din 600.000. Diven, edini raven prostor v najožjem rajonu zveplene Banje Gornji Ser, Banja Luka, prekrasen predel 3.500 kv. metrov za din 200.000. Vprašati: Mladen Curčija, Banja Luka, Bana Milosavljevića 9.

* Bedno življenje 80letne ženske. Škofje-luške oblasti so osredotočile svojo pozornost na življenje 80letne mačehe-prezvitkarice Marije Lancmanove s Srednjega brda. Poizvedbe so privedle do odkritja, ki bi si jih tudi največji pesimist ne bi bil predstavljal. Lancmanova preživlja jesen svojega življenja v prostoru, ki jasno pričča, kako žalostne razmere vladajo ponekod na podeželju. Lancmanova stanuje pri svojem pastorku, 60letnem očetu osmerih otrok. Če pa pravimo stanuje, pa nikakor nismo mislili tega doslovno, kajti se izbiča, ki se v njej stiska stiska sploh ne more imenovati soba. Bolj bi zaslužila ime ječe ali brloga, za človeka povsem neprimernega. V sobo dnevna svetloba vobče ne more. Od zunanje strani so namreč okna zadelali z dvema deskama. V deski so izrezali majhni luknji, skozi kateri se prikra-de včasih žarek pičle luči. Človek, ki stopi v njeno bivališče, se prestraši in odskoči. Okno so Lancmanovi zaenkrat odprli. S tem pa zadeva še ni rešena. Brččas bo re-ko loško sodišče svojo zadnjo besedo.

* Najkrajša razprava, kar so jih letos imeli pred kazenskim senatom okrožnega sodišča v Banjaluki, se je vršila v petek in je trajala vsega skupaj 8 minut. Obto-žena sta bila dva tatova, ki sta v teku leta 1937/38 izvršila dolgo vrsto tatvin po raznih sejmih. Cim sta bila od senata zaslišana, sta takoj vse priznala in se iz-govarjala z bedo ter sta obljubila, da se nikoli več ne bosta pregrešila s tatvino. Obsojena sta bila vsak na eno leto zapora. Zanimivo je dejstvo, da sta bila oba tatova prijeta lani 31. maja ob 10. dopoldne, na-tančno leto dni nato, 31. maja ob 10. do-poldne, pa sta skesano sprejela sodbo.

Tudi dobri vojak **SVEJK** je uporabljal pri vojakih vseh 12 komadov prepotrebnih predmetov

Foto turista Lojzeta Šmuca

- in sicer:
1. zločivni brivski aparat v etulju,
  2. čopič za britje,
  3. brivsko milo,
  4. 10 komadov britvic,
  5. stekel kolonske vode,
  6. kos toaletnega mila;
  7. zobna ščetka;
  8. zobna pasta,
  9. ogledalce,
  10. glavnik,
  11. šivalni pribor,
  12. strelska zabavna igra,
- katero dobite za din 34.—, po pošti din 39. Vpošljite na naš ček. račun št. 13.285 din 39.— nakar Vam takoj odpošljemo na-vedeno kot paket. Vrednost predmetov kup-ljenih posamezno je dvojna. Prepričajte se osebno v trgovini, kjer Vam brezobvezno pokažeemo kolekcijo.
- Priporoča se

Foto Tourist — Lojze Šmuc

LJUBLJANA — ALEKSANDROVA C. 8 in PREŠERNOVA 9.

Iz Ljubljane

u— 50letnico proslavi danes v krogu svoje številne družine g. Alojzij Jakulin, magistratni nadofical. Kakor je zvesto opredelil vsa dolga leta svojo službo, tako se ni nikdar bal pokazati svojega pre-pričanja. Ostal je kljub vsem težavam zvest nacionalist. K njegovemu jubileju mu iskreno čestitamo in mu ključemo: »Na mnoga leta!»

u— **Poroča.** Včeraj sta se poročila v cerkvi sv. Frančiška v Šiški gđ. Minka Hro-vatinova iz Borovnice in g. Ludvik Ga-brovšek, železničar v Celju. Mnogo sreče na novi življenjski poti!

Danes

se že povsod govori, da je izšla težko pričakovana **nova žepna pesmarica slovenskih narodnih pesmi**

katero dobite lično v celo platno vezano za malenkostni znesek din 16.—, v celo usnje vezano, z zlato obrezo za din 24.—. Po pošti din 1.50 več.

ZALOŽBA HRAM

Ljubljana, Florjanska ulica 14/1.

u— **Promocija.** Promoviran bo 4. t. m. na Aleksandrovi univerzi za doktorja pra-va g. Marjan Bartol iz Ljubljane. Česti-tamo!

u— **Produkcija šole Mete Vidmarjeve.** V ponedeljek, 10. junija, bo v operi pro-dukcija plesne šole naše odlične plesne umetnice in pedagoginje ge. Mete Vid-marjeve.

Bramorje in voluharje

uniči preizkušeno sredstvo **BRAMORIN.** Navodila v drogeriji KANC — Ljubljana, Židovska 1.

u— **Dve javni produkciji šole Glasbene Maticе** bosta ob sklepu tekočega šolskega leta v veliki filharmonični dvorani. Prva bo v sredo 5. t. m., druga pa v petek 7. t. m. Začetek vseh ob 7 1/2. Nastopili bodo predvsem gojenci klavirskega in violinskega oddelka. Vabimo starše, da posejijo s svojimi otroki produkcije šole Glasbene Maticе. Ker so te produkcije zelo poučne in tudi izpodbudne. Podrobni spored bo na razpolago že v torku v knjigarni Glas-bene Maticе (—)

Preskrbite si

za vsak slučaj pravočasno **SPALNE VREČE** pri tvrdki KOLB PREDALIČ, sportna trgovina, Ljubljana, Kongresni trg št. 4.

u— **II. državna deška meščanska šola** za Bežigradom priredi danes razstavo ri-sarskih in deških ročnih del. Razstava bo odprta od 8 do 12. Vabimo cenjeno občinstvo, da si jo ogleda.

u— **Pevski zbor Ljubljanskega Zvona** pripravila cerkveni koncert slovenske na-borne pesmi, s katerim boho dati nekak

pregled navažnejših del naših skladateljev te stroke v času od leta 1508. do današnjih dni. Koncert bo v ponedeljek 10. junija ob 7 1/2. uri v frančiškanski cerkvi. Vstopnice se bodo prodajale v naprej v knjigarni Glasbene Maticе od torika dalje. (—)

Kopalnice na Ljubljani odprto

u— **LŠK:ŠK »Vidmar«.** Revanžna tek-ma za prvenstvo Slovenske šahovske zve-ze bo danes ob 14. do 18. in pol 20. do 22. ure v klubski sobi Zvezde.

u— **Zabavni park** na veseličnem pro-storu ljubljanskega velesejma ob Latter-mannovem drevoredu je odprt vsak večer. Ob nedelja ves dan.

KOPALNE OBLEKE — ČISTA VOLNA STARE NIZKE CENE.

Alojzij Potratc — prej **JOS. KUNC & Co.** Ljubljana, Miklošičeva cesta 32.

u— **Slava železničarjev.** Združenje ju-goslovenskih narodnih železničarjev in brodarjev priredi jutri proslavo patrona železničarjev caria Konstantina in carice Jelene. Proslava bo v glasbeni dvorani »Narodno železničarskega glasbenega društva Sloge« (vhod iz Pražakove ulice) ob 10. dopoldne Sodelujeta sodba in pevski zbor »Sloge«. — Popoldne bo družabni izlet v okolico Št. Vida. Podrobnejši po-datki o izletu so objavljeni v letakih. Po odloku generalne direkcije državnih želez-nic velja kot brezplačna vozna karta po železnici za vožnjo članov in njih družin-skih članov članska legitimacija zdru-ženja z železniško legitimacijo.

u— **Uprava Sokola Ljubljana.** Viš po-ziva svoje članstvo in naraščaj, naj se dan-es v polnem številu udeleži slavlja bratskega Sokola Ljubljana III, ki bo ob 15.30 na telovadšču ob Tyrševi cesti. Zbor član-stva, naraščaja in dece bo danes ob 14.30 na vrtu sokol. doma. Udeležba v meščanski obleki z znakom. Vsi točno in zanesljivo. Zdravo!

Ljubitelji fotografije!

Pri nas Vam razvijemo, kopiramo in pove-čamo tako, da ste vselej iznenadeni nad krasno uspešni fotografijami! — Vprašajte prijatelje. — Spec. fototrgovina

JANKO POGAČNIK

Ljubljana, Trševa cesta 20.

u— **Krajevna protituberkulozna liga** v Ljubljani prosi vse cenjene tvrdke, usta-nove in zavodce, ki so prejeli prošnje za podporo in vstop v ligino članstvo, da prošnje čimprej ugodno rešijo. Obenem prosimo vsa društva, ki so prejela v razpe-čavanje bloke, da preostale ligi v kratkem vrnejo. — Iskreno se zahvaljujemo vsem članom šentjakobskega gledališkega odra za predstavo »Ujezca«, igrano v ligino kor-ist. — Enako se zahvaljujemo članom radijskega orkestra v Ljubljani za posla-nih 200 din, poklonjenih ligi namesto ven-ca za tragično preminilim inž. Zlatkom Najžerjem.

RAZSTAVA PREPROG

Banovinska tkalnice preprog iz Sara-jeva razstavlja svoje preproge in per-jance v Ljubljani v dvorani hotela »Slo-na«. Desni glavni vhod. Razstava je odprta cel dan od 5. VI. do 10. VI. 1940. Prevzamemo naročila na dolgoročno odplačila. — Vhod prost.

u— **Izgubljen mladina.** V petek zve-čer je policija aretirala 14-letnega fanta, ki so ga starši dali sicer učiti obrti, a se je iz neznanih razlogov potepal in na vse-godaj zašel med tatove. Po malem je prišel s krajo po stanovanjih, a ker se mu je zdela reč prenevarna, se je speci-

10-letnica Sokola Ljubljana III

Majhna skupina zavednih nacionalistov je bila, ki je pomladi l. 1930. začela raz-motrivati potrebo ustanovitve Sokola za Bežigradom. Videli so mladino, ki je bila izpostavljen raznim škodljivim vplivom, pa so jo hoteli usmeriti na pravo pot. Bil so to bratje Virant, Koren, Zorž, Špunt, Blagajne, Pleteršek, Zagar, Ličen in drugi. Neštetoletno potov so opravili, da so do-segli svoj smoter.

Sestavil se je pripravljalni odbor, katerega predsedstvo je prevzel pokojni brat Danilo Šaplja, ki je v društvu še danes v živem spominu. Odbor je v teku treh ted-nov zbral nad 80 podpisov, ki so zahtevali ustanovitve bežigradskega Sokola. Že 10. julija se je vršil v gostilniških prostori brata Emanuela Zagarja ustanovni občni zbor. Vsi prostori gostine so bili polni Bežigradčanov, ki so s tem izpričali svojo nacionalno zavednost. Na občnem zboru izvoljeno upravo so sestavljali: sta-rostar Danilo Šaplja, podstarosta Zorž, taj-nik br. Pleteršek, namestnik Pristov An-drej, načelnik Černe, načelnica Gregoričeva, blagajnik Koren, potem polkovnik Jo-vanovič, Accetto, Zagar, Špunt, Virant, Blagajne, dr. Lapajne, pokojni dr. Janže Novak, Ličen, Kalin, Slana in drugi. Prva uprava društva se je takoj lotila najvaž-nejšega vprašanja: preskrbe primernega telovadnega prostora. Agilnima bratoma Šaplji in polkovniku Jovanoviču in ostali deputaciji se je posrečilo pridobiti s pomo-čjo takratnega mestnega župana dr. Puca letno telovadišče, ki ga Sokol III še danes uporablja, obenem pa jim je dr. Puc naklonil tudi izdatno finančno pomoč.

Zivahno delo, ki se je takoj začelo na tem prostoru, je društvu omogočilo lepo uspel prvi nastop že 8. avgusta istega le-ta.

Ker od br. Zagarja za telovadbo v zim-skem času na razpolago dani prostori niso bili primerni, se je ob naklonjenosti voja-ških oblastev in mestne občine telovadba v zimskih mesecih vršila v vojašnici 16. artiljerijskega polka. Toda to gostovanje ni moglo trajati dolgo. Ob izdatni podpori mestne občine in s pomočjo posojila, dobljenega pri Mestni hranilnici, si je dru-štvo postavilo skromen dom. V letu 1933 je društvo razvilo društveni prapor. Ku-moval mu je takratni ban dr. Marušič.

u— **II. državna deška meščanska šola** za Bežigradom priredi danes razstavo ri-sarskih in deških ročnih del. Razstava bo odprta od 8 do 12. Vabimo cenjeno občinstvo, da si jo ogleda.

u— **Pevski zbor Ljubljanskega Zvona** pripravila cerkveni koncert slovenske na-borne pesmi, s katerim boho dati nekak

BLED NAJMODERNEJŠE LETOVISCE IN KOPALIŠČE — PROSPEKTE POŠILJA ZDRAVILIŠKA KOMISIJA

PENSION DR. HOČEVAR.	HOTEL JEKLER. Zahtevajte ponudbe.
HOTEL LOVEC, popolnoma renoviran, centralna lega, garaže.	PARK HOTEL. Penzija od din 75.— dalje.
HOTEL PENSION STARKL ob jezeru, jezerska kopal in čolni brezplačno; priznana najboljša kuhinja.	GRAND HOTEL TOPLICE 7 dni din 650.— vse vračunano
HOTEL TRIGLAV — komfort, dobra kuhinja, zmernе cene.	PENSION VOVK, ugodni aranžmani za družine.
PENSION ZAKA, kompletna penzija din 55—60.	BOHINJ ob divnem alpskem jezeru. Inform. Tujskoprom. društvo Sv. Janez ob Boh. jezeru.
JEZERSKO, 900—1200 m. Divno naj-bolj zdravo alpsko letovišče v državi. Božanstven mir, krasni gozdni spre-hodi. Sodobni komfort, okrog 500 udobnih postelj. Informacije: Občin-ski turistični odbor Jezersko.	KRANJSKA GORA, 810 m. Višinsko zdravilišče in plan. letovišče.
	ZIROVNICA pri Bledu. Prospekti: Tujskoprometno društvo.
	PENSION KONSEK — TROJANE, 600 m. Udobno letovišče. Brezplačne informacije, prospekti.

MARIBOR, prijazno letovišče, ugodno podnebje, šume, gorice; udobni hoteli in gostišča, zmernе cene; zabave, šport, znano kopalnišče na Maribor-skem otoku; nova avtomobilska cesta na Pohorje, planinski hoteli in domovi.

PTUJ, ugodno podnebje, krasna okolica. Bogati zgodovinski spomeniki. Dobro urejena gostišča. Oskrba din 35—40.

SMREKOVEC, 1575 m. Idealo planin-sko letovišče med planinskimi gozdovi in pašniki. Gorski izleti. Koča na Smrekovecu je dobro oskrbovana; vo-dovod. Celodnevna oskrba din 40—50. Informacije daje SPD Soštanj.

RADOVLJICA, 470 m, klimatično le-tovišče s kopalniščem, v neposredni bližini Bleda; vodovod, električna raz-svetljava; nov moderen hotel, dobri penzioni. Pojasnila daje Tujskoprom-etno društvo v Radovljici.

MEDIJSKE TOPLICE pri Zagarju, ter-malno kopalnišče in letovišče; bazeni na prostem. Penzija 44—45. Prospekti.

DOLENSKE TOPLICE. Radiotermalno kopalnišče 38°C. Železniška postaja Straža—Toplice pri Novem mestu. Iz-redni uspehi pri zdravljenju revma-tizma vseh vrst, ženskih bolezni, bo-lezni živčnega sistema itd. Sezona maj—oktober. Zahtevajte prospekte.

DOBNA pri Celju je prirodno eno naj-lepših in najmodernejše urejenih kopa-lišč Jugoslavije. 400 m nad morjem, sredi gozdov, brez prahu in dima. Odlični uspehi pri zdravljenju živcev, ar-ca in ženskih bolezni. Celokupno 20-dnevno zdravljenje izven sezone din 1100—1650. V sezoni zmernе cene. Zahtevajte prospekte. Uprava zdravilišča

RIMSKE TOPLICE, kopalnišče 37°C. Zdravi: živce, ženske bolezni, gihl, išijas itd. Cenejšje je pavšalno zdravljenje. Termalno kopalnišče na prostem. Lepa okolica. Zahtevajte prospekte.

Radensko kopalnišče

po naravni ogljikovi kislini najmočnejše kopalnišče v Jugoslaviji in edino te vrste v Sloveniji sploh

zdravi z uspehom bolezni srca, ledvic, živcev, jeter, želodca, notranjih žlez in motnje spolnih organov.

Maj—junij 10 dni din 700—850, vse vračunano (penzija, zdravnik, kopeli, zdraviliške takse).

Moderni komfort, godba, dancing, kavarna, ton-kino, tenis itd.

Obširne prospekte dobite brezplačno pri »Putniku« ali pri upravi zdravilišča SLATINA RADENCI.

Kdor ne more priti v kopalnišče, naj vsaj pije doma ono z rdečimi srci: zdravje in užitek!

Direktni vagoni iz Beograda, Zagreba in Ljubljane do samega zdravilišča!

Zahtevajte podrobnejše informacije in prospekte od gornjih oglaševalcev, dalje v vseh birojih »Putnika« ali neposredno od Tujskoprometnih zvez »Putnik« v Ljubljani in v Mariboru.

aliziral na vlome v nabiralnike po cerkvah. Cerkovnik v stolnici je že delj časa opa-žal, da prihaja v nabiralnik pri nekem stranskem oltarju pobirat darove neznan tat. Pripravil je zasedo, in ko je v petek zvečer spet prišel, ga je zasačil na delu. Mladi razbojnik je cerkveniku sicer po-begnil, a že za prvim vogalom ga je pri-jel stražnik. Kakor je sam priznal, je iz puščice v cerkvi v nekaj obrokih nabral nad 1000 din. S tem denarjem si je med drugim omislil tudi samokres, da bi se pripravil za drznejša podvige. — Pred dnevi pa je imela policija še bolj žalost-nega opravka s komaj 10-letno Ivanko, ki je hodila po mestu beračič, a kadar je nanesla prilika, je segla tudi po plenu. Tako je izmaknila neke ročno torbico, v kateri je bilo 1030 din. Za drobiž si je v neki mlekarni privoščila slašič, tisočak pa je skrila za radiatorje centralne kur-jave. Oškodovanka pa je tatvino kmalu opazila in reč prijavila stražniku. Mlada izgubljenka je bila aretirana in na polici-ji je med jokom izpovedala svoj greh. Pri-meri, ki niso redki, pričajo, da je naša mladina še zmerom preveč izpostavljena bedi in zapuščenosti, zato ji bo treba po-vetiti nekaj več pozornosti in skrbi.

u— **Držaba** košnje na aerodromu to v četrtek 6. junija ob 9. na letališču. (—)

Mlad je zašel na krivo pot

Poneverbi je sledila oplenitev pošte

Hrastnik. 1. junija Bivši 19-letni dnevničar Hinko je bil la-ni kake štiri mesece uslužen na hrastni-ski pošti, nato pa je bil premeščen v Medvo-de. Bil je v Hrastniku čisto soliden fant in dobra moč na pošti Predzadnje soboto pa je prišel Hinko nenadno v Hrastnik, češ da ima dopust. Na pošti so ga kot znanca veselo sprejeli. Bil je do odhoda iz Hrast-nika v nedeljo zvečer v njihovi družbi v uradu.

V torku pa se je Hinko spet pojavil v Hrastniku, češ da ima dopust podaljšan za nekaj dni. Bil je tu spet v družbi pošt-nih uslužbencev. V sredo zvečer se je zaklju-čila kakor običajno po 18 uri vsa pošta, tudi denarna, in se izročila pismonoši Jan-ku in sprevedniki v ljubljanskem vladu ob 21. proti Ljubljani. Poštne vreče so ostale v uradu na mizi. Pošni uradniki sta od-šli domov. Hinko je pa ostal še v uradu. Ko je pismonoša Janez čutil urad, je upo-rabil Hinko to priložnost ter vzel denarne vreče z vsebino 19.000 dinarjev in šel v Hofbauerjevo trgovino, si kupil tam žepni nož in se napolnil nato nad omenjeno trgo-vino, kjer stanuje mlajša poštna uradnica. Njej je izjavil, da mora v stranišče, od koder ga precej dolgo ni bilo. Okrog 20. ure sta šla oba on in uradnica, na železni-sko postajo, kjer je tudi poštni urad. Tam pa jima je javil pismonoša Janez Košar, da je izginil denar. Hinko je koj stopil k tele-fonu in javil orožniku travtino Telefonič-no je poklical tudi upravno pošto. Ko se je pripeljal vlak z Zidanega mosta, je mlade-nič stopil kljub zahtevi, da mora ostati kot priča v Hrastniku v vlak proti Ljub-ljani, češ da mora drugi dan v službo v Medvodah. Ko so prišli orožniki, so takoj osumili Hinka in storili vse potrebno za iz-sleditve tatu. Se isti večer so izvedeli iz Ljubljane, da je bil Hinko pred tednom od-puščen iz poštne službe v Medvodah, kjer je poneveril 2000 dinarjev. Službujoči oro-žnik in sprevedniki v ljubljanskem vladu so bili med potjo opozorjeni na sumljivca, tako da je bil nepridiprav takoj prijet, ko je stopil v Ljubljani iz vlaka. Pri njem so našli vse ukradeni denar, le dva dinarja sta manjkala. Ljubljanska policija je are-tirancu oddala sodišču. Se isto noč so našli hrastniški orožniki; v stranišči stanovanja poštne uradnice razrezane denarne vreči-ce. V eni sta še bila dva desetaka

Mrakov, Karagorgje' v Kranju in Tržiču

Čas, v katerem živimo terja enotnega heroičnega čuvstvanja. Zahteva, da razu-memo smisel in veličino tragičnega pojmo-vanja življenja. Vse dnevno in bežno se mora umakniti bistvenemu in edino važ-nemu. Kot časa, v katerem živimo, odgo-varjajoče, »po svoji zasnovi in idejni velja-vi od sile blizu problematiki naših razvihar-jenih dni.« je označila kritika Mrakovo tragedijo »Karagorgje«. V nizu del tega avtorja to delo ni izjemnega značaja, saj Mrak v vseh svojih delih, predvsem v »Lin-colnu«, »Kleistu«, »Čajkovskemu« in »G-harharju«, sluti človeka heroično-tragično. S svojim pojmovanjem življenja je torej že tako ali tako časa v katerem živimo, blizu, s tem delom pa glede na osnovnost še prav posebej.

Delo, ki ga bo prednašal v torku v Sokol-skem domu v Tržiču in v sredo v Narodnem domu v Kranju, je z velikim uspehom prednašal nedolgo tega prvič pred izbranim občinstvom v Ljubljani. Na teh dveh večer-ih pa bo uvodno besedo imel Vaclav Držaj ter bosta prireditvi s tem na zanimivosti še pridobili. Delo pa ni zanimivo samo z li-terarno-umetniškega vidika (saj kritika ugotavlja, »da se z uspehom stavlja redkim dobrih stvaritvam naše izvirne dramatike ob stran«), marveč bo predvsem zanimivo tudi zato, ker bomo spoznali dramatika kot prednašalca. Pisatelj L. Mrzel je poudaril v svoji oceni med drugim: »Priznan je Mrakov igralski talent, in čeprav je recitacija velikega teksta kočljiva naloga, je njegovo neprisiljeno, smiselno nazorno čitanje da-

Sokol

Sokol I Ljubljana. Tabor obvešča član-stvo, da proslavi Sokol Ljubljana III 2. junija 10letnico obstoja. Hkratu bo raz-vit naraščajski prapor. Začetek bo ob pol 16. Vabimo članstvo, da prireditev, ki bo zvezana z jubilejnimi nastopom, poseti v čim večjem številu.

Kinematografi

Jesenice. Zvočni kino Radio predvaja danes ob 15. in pol 21 uri veseli film »Beg na Jadran«. V gl. vlogah Rolf Wanka. Film se godi v Dubrovniku in v Pragi. Med dodatki domač tekni »Zora« in zvočni žurnal Sledi »Aljaska«.

Sevnica. Zvočni kino predvaja danes opereto »Polnočni pevec« (—)

Kranj. Kino Narodni dom bo predvajal danes ob 5. 7. in 9. uri zanimivo filmsko delo »Mornarska kri in zlato« (Annapolis) (—)

POSLOPJE ali STAVBIŠČE

v središču Ljubljane (Kongresni trg — Šelenburgova — Tyrševa — Tavčarjeva — Miklošičeva cesta — Marjini trg in Wolfova ulica) iščem za takoj Ponudbe z vsemi običajnimi podatki na oglašni oddelek »Jutra« pod »Središče«. 5009

Iz Celja

Proslava 50letnice Sokolskega društva Celje-matica. Ker je pokrajinski zlet v Celju preložen in bo priredilo Sokolsko društvo Celje-matica le notranjo proslavo, bo izostala tudi društvena razstava. Priprave za društveno razstavo so bile že v teku. Zlasti brat Matija Benčan je zbral in uredil mnogo razstavne gradiva, tako da bi že samo njegova zbirka zadostovala za majhno razstavo. Spisi, listine, diplome, brošure, fotografije, tiskovine, razglednice, znaki itd. bodo navzlic temu urejeni, da jih bo mogoče vsak čas razstaviti, če bi bilo potrebno. Bratje visokosolci, ki se bodo v prvi polovici junija v Celje, so obljubili, da bodo smotno uredili in zbrali vse gradivo, da ga bo mogoče prenesti vsaj na veliko sokolsko razstavo, ki bo prihodnje leto ob priliki vsesokolskega zleta.

Loterija! Legija koroških borcev krajevna organizacija v Celju priporoča narodno zavedni javnosti, da pridno kupuje srečke za loterijo, katero prireiamo. Glavni dobitki: avto, motor 250 ccm, spalnica, kuhinjska oprema, 6 koles itd. (glej plakate). Srečke se dobe v tajništvo Gosposka ulica 6. Celje. (—)

Odlično banaško moko
koruzo in druge mlevske izdelke — dobite najbolje in najceneje pri **JUGOPROMET, GOLOB IVAN, Kerkova 11 — CELJE.**

Razprava proti tvrdki A. Westen d. d., ki jo toži 40 bivših njenih delavcev za odkodnino, je bila v petek na okrožnem sodišču v Celju spet prikrajšana in se bo nadaljevala 14. t. m.

Iz sodne dvorane. Okrožno sodišče v Celju je obsodilo 40letnega pekovega pomočnika Martina Zovca iz Maribora zaradi razširjanja alarmantnih vesti po čl. 3. zakona o zaščiti države na 2 leti robije. Nadalje je obsodilo 19letnega posestnikovega sina Leopolda Rutnika iz Krbja pri Oplotnici zaradi uboja na 2 leti strogega zapora. Rutnik je 21. aprila zvečer zagnal v Oplotnici in razdalje 20 m težek kamen v 17letnega Jožeta Ružiča in ga zadel s tako silo v senca, da je Ružič takoj zgrudil in je na mestu izdihnil. Rutnik mora tudi plačati OUZD 600 din in 600 din za pogrebne stroške.

Obnovite srečke drž. razredne loterije takoj v podružnici »Jutra« v Celju!

Iz Maribora

Preko 13.000 dinarjev za našo dečo. Letošnji materinski dan je počastilo Žensko društvo v Mariboru z zbirko oblik, obutve, perila in denarnih prispevkov za revno dečo. Gospe, ki so potrkale na vsa vrata, so naše pri mnogih veliko razumevanje za svoje delo in znaša nabrana vsota preko 13.000 din. Precej novega blaza in mnogo uporabnih stvari oblačil, ki jih sedaj članice popravljajo in šivajo. Žensko društvo se vsem dobrotnikom, ki so vsak po svojih močeh k lepemu uspehu dobrosrčno pripomogli, v imenu revne deče in v svojem imenu najlepše in iskreno zahvaljuje. Hvala vsem, hvala vsakemu posamezniku! Zahvaljujemo se tudi vsem nabiralnikom, članicam našega društva in Kršćanske ženske zveze, za njihov trud. Darila se sprejemajo še naknadno v trgovini ge. Zlate Brišnikove. Zato prosimo one, ki nameravajo še kaj prispevati, da oddajo tam svoja darila. Vse nabrano se uporabi v primeru potrebe v smislu poziva Jugoslovanske unije za zaščito otrok. — Žensko društvo.

Zaključek otroških dni. Predsnočnim je bila v gledališču lebo uspeša akademija tuk. krajevnega odbora Jugoslov. unije za zaščito otrok. V uvodni besedi je predsednik dr. J. Pihlar označil vzvišene naloge unije. Uspešno so sodelovali člani mariborskega tria O. Bajde, T. Poljanec in dr. R. Klasič, operni pevec A. Manoševski, primadona ga. Igič-Cimermanova in naša prva dramska igralka E. Kraljeva, ki je z umetniško globoko zaletim obujem recitirala Seliskarjeve »Sedmorjenke«, ter Zupančičevi »Ciciban in čebela« ter »Razgovor«. Pri klavirju je moštvo spremljal solistične pevke točke prof. V. Mirk. Ob zaključku je bila simbolična slika, ki so jo padle ob petju »Od Vardarja do Triglavca« gojenke zavoda šol. sester. Občinstvo, ki bi ga lahko bilo več, je toplo vzklikalo vsem sodelujočim. Danes v nedeljo je zaključek otroških dni. V okviru PRK bo v parku od 11 do 12 mladinski koncert. Sodelujejo naši srčkani mali harmonikarji in deski zbori obeh meščanskih šol pod vodstvom zg. Sušteršiča in Živka. Mladinojubi na plan!

Prvi baletni večer ljubljanskega opernega baleta bo drevi ob 20. uri v Narodnem gledališču. Vodi baletni mojster P. Golovin, dirigira kapelnik Neffat.

Poziv na delo. Zveza stavbinih delavcev, podružnica Maribor, seklja slikarskih pomočnikov razlašča: Stavka sobiliskarjev je zaključena in sporazum podpisani. Vsi stavkajoči pomočniki, ki so bili pred stavko zaposleni, se pozivajo, da se v ponedeljek 3. t. m. javijo pri svojih podjetjih na delo.

Sokolska župa Maribor priredi v soboto 8. jan. ob pol 21. v Sokolskem domu akademijo, ki je bila na sporedu župnega zleta. Nastopijo sokolska društva Maribor matica, Maribor I, Maribor II. Pobrežje, Ptuj in Slavenj Gradec z izbranimi točkami. Vstopnice se bodo dobile ta teden pri »Putniku«.

Prekmurje primaknjeno Mariboru. Danes začne obratovati na novi avtobusni progi Maribor — Murska Sobota avtobus mariborskih mestnih podjetij: odhod iz Maribora dnevno ob 17. z Glavnega trga. P. Golovin, dirigira kapelnik Neffat.

Poziv na delo. Zveza stavbinih delavcev, podružnica Maribor, seklja slikarskih pomočnikov razlašča: Stavka sobiliskarjev je zaključena in sporazum podpisani. Vsi stavkajoči pomočniki, ki so bili pred stavko zaposleni, se pozivajo, da se v ponedeljek 3. t. m. javijo pri svojih podjetjih na delo.

Sokolska župa Maribor priredi v soboto 8. jan. ob pol 21. v Sokolskem domu akademijo, ki je bila na sporedu župnega zleta. Nastopijo sokolska društva Maribor matica, Maribor I, Maribor II. Pobrežje, Ptuj in Slavenj Gradec z izbranimi točkami. Vstopnice se bodo dobile ta teden pri »Putniku«.

Prekmurje primaknjeno Mariboru. Danes začne obratovati na novi avtobusni progi Maribor — Murska Sobota avtobus mariborskih mestnih podjetij: odhod iz Maribora dnevno ob 17. z Glavnega trga. P. Golovin, dirigira kapelnik Neffat.

Poziv na delo. Zveza stavbinih delavcev, podružnica Maribor, seklja slikarskih pomočnikov razlašča: Stavka sobiliskarjev je zaključena in sporazum podpisani. Vsi stavkajoči pomočniki, ki so bili pred stavko zaposleni, se pozivajo, da se v ponedeljek 3. t. m. javijo pri svojih podjetjih na delo.

spita, je opazil, da leži bratec na sestrici. ki pa je bila negetna. Zdravnik dr. Turšič je dognal, da je hčerka mrtva. Policijski zdravnik dr. Zorjan je ugotovil, da je umrla zaradi zadušjenja.

Iz življenja na deželi

Iz Kranja

Samo še danes in jutri si lahko ogledate v hotelu Evropi razstavo slik ak. slikarja Franceta Gočca iz Ljubljane, ki je zbudila toliko upravnice pozornosti zaradi svoje umetniške vrednosti, ki priletno preseneča našo najbolj razvijeno publiko. Nadarjeni slikar je pred dnevi z velikim uspehom razstavljal v Ljubljani, zato je častna dolžnost vseh Kranjčanov, da umetnika moralno in materialno podpro s čim številnejšim obiskom razstave.

Padeč s tretjega nadstropja. Te dni se je primeril s Kocbekovi hiši neverjeten dogodek, kakršnega kronika nesreče dosega menda še ni zabeležila. V omenjeni hiši stanuje v podstrešnem stanovanju družina čevljarja Jurmana. Oče in mati sta ves dan v službi, da moreta preživljati družino, ki šteje poleg njiju še 9 nedoletnih otrok, zato otroke v njuni odsotnosti nadzira postrežnica. Pri otrokih pa navadno tudi največja pazljivost ni zadostna. Tako je bilo tudi v tem primeru, ko je dveletna Jurmanova hčerka strmoglavila s tretjega nadstropja v globino. Dekletce je spalo v sobi in ko se je prebudilo je odročalo v kuhinjo, pristavilo k oknu stol ter se skobalco nanj. Pri tem se je stol nekoliko odmaknil in punčka je omahnila preko okna v globino. Dekletce je padlo najprvo na stekleno streho, ki je 9 m pod oknom, odot pa je priletelo na cementna tla in sicer z višine treh metrov. Prisotni so vsi prestrašeni hiteli otroka pobirat, misleč, da je mrtev. Ko pa so videli, da še diha, so nemudno poklicali zdravnika, ki je ugotovil, da deklece razen nekaj prask ni do bilo nobenih drugih poškodb. Drugi dan je deklece že veselo capljalo okoli, kakor da se ni nič zgodilo. Ko so pozneje izmerili višino, s katere je otrok padel so ugotovili, da znaša 12 m. Šipa, na katero je deklece padlo, se je združila in je ta ravno zaradi elastičnosti ublažila padeč. Ta padeč je bil pravo čudežno naključje. Vsa sreča je pač v tem, da otrok ni udaril ob prečne traverze, ki vežejo steklene kvadrate na strehi.

Iz Gornje Radgone

Spominjska listina bo vzidana v Spomenik radgonskih žrtv in Maistrovih borcev danes v nedeljo ob pol 11. dopoldne brez sodelovanja širše javnosti, ker je svečano odkritje spomenika preloženo na nedoločen čas.

Nevarnost poplavl. Zaradi neprestanega deževja zadnjih dni je Mura silno narasla in v četrtek zvečer dosegla 1.60 m nad normalo. Na nekaterih mestih je že dosegla bregove. Skušali bodo preprečiti izliv reke.

Osebnostna vest. Davčni uradnik g. Erminold Maly je premeščen od davčne uprave v Gornji Radgoni k davčni upravi za Maribor okolico. Na meščansko šolo v Gornji Radgoni je premeščen meščanskošolski učitelj g. Joža Korenčič.

Ukinjenje avtobusne proge. že od ponedeljka 27. maja naprej ne vozi avtobus privatnega podjetnika Linningerja iz Maribora na progi Maribor — Sv. Lenart — Cogetinci — Ivanjci — Gornja Radgona — Slatina Radenci in obratno. Z ukinjenjem te avtobusne vožnje je prebivalstvo navedenih krajev zelo prizadeto, ker je ožezano od mesta. O ukinjenju ni bil v naprej nihče obveščen. Dolžnost podjetnika bi bila, da bi bil na avtobusnih postajah oskrbel opozorilne table za potnike, razen tega pa za nadomestno vožnjo s kakim drugim podjetnikom. Prizadeti kraji po ukinjenju te vožnje ne dobivajo večernih časopisov. Kakor doznavamo, nameravajo mariborska mestna podjetja v doglednem času uvesti na progi Maribor — Sv. Benedikt — Gornja Radgona — Slatina Radenci — Murska Sobota in obratno avtobusno vožnjo po novi cesti. Želeti pa bi bilo, da bi tudi proga preko Ivanjcev ne ostala za zmerom ukinjena.

Iz Ptuj

Jadranska straža v Ptuj priredi danes 2. junija namesto vsakoletne prireditve v mestnem parku svoj »jadranski dan«. Prodajali se bodo posebni spominjski znaki, katerih čisti dobitek je namenjen za podporo podmladkom JS za letovanje na morju. Občinstvo se vjudno naproša, da ne odklanja prodajalcev znakov.

Učiteljsko društvo za ptujski srez bo zborovalo v soboto, 8. junija. Ura in kraj zborovanja bosta javljena naknadno z okrožnico. Vabljeni je vse članstvo, da se zborovanja gotovo udeležijo, ker so na sporedu važne točke, kakor načrt pravil, predlogi in ureditev članarne.

Sokol v Ptuj bo priredil danes javni telovadni nastop na letnem telovadišču v Ljudskem vrtu. Ker so na sporedu zelo lepe točke, je za nastop velika zanimanje.

Pazite na orožje. S Flobertovko se je zabaval neki 17-letni pekovski vajenec. Pri tem je ravnal tako neprevidno, da si je prestrelil desnico. Ignac Grebenc, tesarski vajenec iz Podvinca, pa je našel na travniku patrono, ki mu je zaradi neprevidnega ravnanja v roki eksplodirala in mu odtrgala prste. 14-letnega viničarskega sina iz Gruskovja pa je neki Žulaj v jezi vrgo ob tla s tako silo, da mu je zlomil roko in mu prizadel hude notranje poškodbe. Poškodovanci se zdravijo v bolnišnici.

Smrtno sovraštvu zaradi prodane domačije. Razne elementarne nezgode in nesreče, predvsem pa neurejeno življenje in pijančevanje so povod, da se v ptujskem okolišču, zlasti v Halozah, stalno prodajajo posvetna in javnih dražbah. Prizadeti se od svojih domov težko ločijo in zato kupce strše z najrazličnejšimi grožnjami, da bi preprečili prodajo. Podoben primer se je zgodil v Hvalečincih. Matjašičevim je bila prodana domačija, kar je vse domače strašno bolelo. Zagrozili so, da bodo vsakogar, ki bi se hote z njihovim domom okostiti, brez botažanja ubili. Svojo grožnjo so deloma tudi že izpolnili. Matjašičev Janez se je najprej spravil nad kupčevu bližnjoro sorodnico, posestnikovo ženo Lizo Bračkovico iz Hvalečincev. Pretepajo jo tako neumljeno, da se je nezavestna zgrudila. Pri tem ji je zlomil roko, zadal zelo težke poškodbe po glavi, po životu pa ima vse polno podpludb. V težkem stanju so Bračkovico pripeljali v ptujsko bolnišnico in je le malo upanja, da bi popolnoma okrevala.

Iz Ljutomer

PRISTNA LJUTOMERSKA VINA
kupite le pri
VINARSKI ZADRUGI V LJUTOMERU

Iz Krškega

Smrt blage žene. v krški bolnišnici je umrla v 86. letu starosti ga. Helena Turšičeva, mati pokojnega župnika in pesnika Leopolda Turšiča v Krškem. Rajnka je bila ljub visoki starosti do zadnjega vedra. Bila je dobra in plemenita žena. V petek zjutraj je bila na mestnem pokopališču položena k večnemu počitku. Vsakdo, ki je poznal pokojno mater Turšičevo, jo je spoštoval. Rajnka je v življenju mnogo pretrpela. Zlasti jo je bolela izgu-

ba sina edinca. Zjaj počiva na pokopališču poleg svojega sina. Bodi ji ohranjen blag spomin!

Zlet mariborske sokolske župe

ki je bil določen za 2., 8. in 9. junija je preložen na nedoločen čas. Sokolska župa v Mariboru bo priredila v soboto 8. junija ob pol 21. akademijo v Sokolskem domu Sokola Maribor-matica, v nedeljo 9. junija pa bojne tekme izvidnic in strelske tekme vrst in poedincev.

Pozivamo Sokole, Sokolice in narodno občinstvo, naj tem prireditvam v polnem številu prisostvuje.

Starešinstvo Sokolske župe Maribor

SPORT

Finale za prvenstvo SNZ

Drugo srečanje vseh osmih

Odločilne tekme na Jesenicah, v Kranju, Mariboru in Čakovcu

Danes torej bo — kakor smo že pisali v zadnjih številkih — odločilna nedelja za polovico kandidatov izmed osmih najboljših moštvev Slovenije, ki se potegujejo za naslov njenega nogometnega prvaka. Na sporedu je povratno kolo v otvoritvenem kolu finalov za prvenstvo SNZ, in sicer po naslednjem razporedu:

na Jesenicah: Bratstvo—Železničar ob 16. na igrišču Bratstva, v Kranju: Kranj—Amater ob 16. na igrišču Kranja, v Mariboru: Maribor—Olimp ob 15.30 na igrišču Železničarja in v Čakovcu: CSK—Mars ob 16. na igrišču OSK.

Favoriti so razen na Jesenicah domača moštva, lahko pa bo tudi drugače! Bodisi tako ali tako, drevi bomo vedeli za one štiri, ki bodo šli dalje v tem tekmovanju...

Med ostalimi dogodki dneva

V splošnem se mora tudi o današnjem sportnem sporedu reči, da kljub velikim sezonni ni baš bogat. Razlogi in vzroki za to niso sportnega značaja. Pri vsem tem pa so nekateri še zmerom dovolj agilni in sem in tja bodo le imeli še nekaj sportnih dogodkov razen samo onih, ki spadajo v najbolj oficijelni del.

Tako bo v Celju na Glaziji popoldne od 15. dalje zanimiv prijateljski spored v nogometu, ki ga bosta začeli mladinski moštvi Celja in Jugoslavije, v glavni tekmi ob 16.30 pa bosta igrali enajstoriki Grafike iz Ljubljane in domače Jugoslavije.

V Hrastniku bo proti domači enajstorici gostovalo moštvo ljubljanske Svobode. Ker sta to dve prvorazredni moštvi iz različnih podsodvisnih skupin, ki se dozdaj redno nista srečavali, bo tekma prav gotovo zanimiva.

V Murski Soboti bo tamkajšnja Mura na svojem krasnem stadionu v dopoldanskih urah izvedla velik propagandni lahkoatletski miting z zelo bogatim sporedom za juniorje in senlorje. Razen domačih atletov je napovedana tudi udeležba mnogih znanih predstavnikov atletike od drugod, tako tudi iz Ljubljane.

Slovenska kolesarska zveza je zaradi priprav za državno kolesarsko prvenstvo v juniorski kategoriji, ki bo prihodnje nedeljo v Zagrebu, za danes odredila kolesarsko dirko za trening — s startom in ciljem pri gostilni Kačić na Tyrševi cesti. Na pot do Krašne in nazaj bodo šli ob 7.30 — vsi juniorji, ki mislijo startati v Zagrebu.

nih predstavnikov atletike od drugod, tako tudi iz Ljubljane.

Slovenska kolesarska zveza je zaradi priprav za državno kolesarsko prvenstvo v juniorski kategoriji, ki bo prihodnje nedeljo v Zagrebu, za danes odredila kolesarsko dirko za trening — s startom in ciljem pri gostilni Kačić na Tyrševi cesti. Na pot do Krašne in nazaj bodo šli ob 7.30 — vsi juniorji, ki mislijo startati v Zagrebu.

Tri tekme v državni ligi

Med oficijelni del današnjega sporeda v nogometu spadajo razen domačih prvenstvenih tekem tudi tekme v državni ligi, kjer je tekmovanje z današnjim dnem pripelo do VII. kola. Danes bodo igrali:

v Zagrebu: Hašk—Hajduk, v Beogradu: BSK—Gradjanski in v Sarajevu: Slavija—Jugoslavija

Vse tri tekme so velikega pomena, predvsem seveda za moštva, ki so trenutno v ospredju — torej Slavija, BSK in Gradjanski — kjer se z vsako zmago bolj bližajo naslovu državnega prvaka in obenem častni priložnosti, da bodo lahko vsa tri sodelovala v skorajšnji mednarodni konkurenci — za mali srednjeevropski pokal.

Pred velikim nastopom boksarjev

ZSK Hermes je ustanovil bokstarsko sekcijo in bo že prihodnje soboto izvedel prvo javno prireditev — Kdo je naš najbolj znani boksar?

Po večletnem spanju je v Ljubljani zopet začelo naraščati zanimanje za bokstarski sport. Da pa bi se to zanimanje še povečalo, bo priredila bokstarska sekcija ZSK Hermes v soboto 8. t. m. medmestni bokstarski nastop, na katerem bo nastopila elita jugoslovenskih amaterskih boksarjev. Tako bomo imeli priliko videti prvaka Male antante v welter kategoriji Polaka (Malkabi, Zagreb), prvaka Jugoslavije v polteški kategoriji Hladnega (Herules, Zagreb) in prvaka države v težki kategoriji Ipvaca (Pekovski, Maribor) ter od domačih vsem dobro poznane Baloha, ki uživa ne samo doma, temveč tudi v tujini sloves odličnega boksarja. Zato tudi ni čudno, da vlada med sportnim občinstvom baš za Balohov nastop posebno veliko zanimanje in sicer tenbolj, ker bo nastopil proti svojemu največjemu rivalu Hladnemu. To prikladno priložnost porabljamo, da posvetimo nekaj več prostora temu odličnemu, pa tudi zelo simpatičnemu in skromnemu boksarju. Ko sem ga pred kratkim zaprosil za intervju, se je z veseljem odzval in nad eno uro pripovedoval o sebi in svojih uspehih v sportu med drugim tudi naslednje:

Evstahij Baloh

se je rodil 1. 1917. v Pulju (Italija), kjer pa je bival samo do 3. leta starosti, ko se je preselil v Ljubljano. Kjer stanuje še sedaj. Kakor večina mladih ljudi, ki imajo veselje do sporta, je začel tudi on najprej z »mabjanjem« žoge, brez reda in sistema, kakor počenja mladič. Ene dneves povsod po travnikih v okolici mesta. Toda nogomet je kmalu opustil in začel pri Primorju gojiti lahko atletiko. Še kot junior je dosegel serijo dobrih rezultatov (n. pr. višina 165, daljina 570, 1500 m 4:45, kroga preko 11. disk 34, tako da se je že zdelo, da se bo z leti razvil v desetbojca.

Začetek bokstarske kariere

L. 1936. pa ga je članek o boksu navdušil za boksa in takrat je opustil atletiko. Že takoj na prvem treningu je postal pozoren nanj sedanjí trener Hermes »Fice Heller, ki ga je vzel v svoje roke in mu tudi dajal prve nauke o tehniki boksa. Po 14dnevem treningu je Baloh že stopil v ringe in izgubil samo temo po točkah, proti rutiniranemu štruktiju, kar ga je še bolj pognalo k resnemu treningu.

Hiter vzpon l. 1937.

Medtem ko potrebujejo nekateri sportniki leta in leta, da pridajo v pravo formo in pridobijo potrebno znanje, lahko trdimo o Balohu, da si je vse to pridobil tako rekoč preko noči. Že na svojem prvem resnejšem nastopu, ko je šlo za izbiro državne reprezentance, je poskrbel za veliko senzacijo, ker je premagal favorita in prvaka Zagreba Albinja ter samo eno uro po tej borbi izgubil po točkah proti Hladnemu, kar pa niti ni čudno, če se upošteva, da je moral nastopiti utrujen od prejšnje borbe. Nato je imel tega leta še več manj važnih nastopov, na katerih pa je zmerom sigurno zmagoval.

L. 1938. že hotel pustiti boksa...

Prihodnje leto se je Baloh že drugič setal s svojim rivalom Hladnim na držav-

nem prvenstvu, ki je veljalo obenem kot izborno tekmovanje za tekmovanje Male antante v Pragi. Sodniki so prisodili zmago Hladnemu, dasi je bilo občinstvo splošno mnenja, da bi moral zmagati Baloh. To je Baloha tako potrljo, da je prenehal s treningom. Nedolgo potem je prejel od saveza poziv, naj se še enkrat pomeri s Hladnim. Baloh je odpotoval v Zagreb, da hoče zmagati. To mu je res tudi uspelo, kajti že v drugi rundi je knock-outiral Hladnega in se tako plasiral v državno reprezentanco. V Pragi so že zanj spustili veliko reklamo ter ga napovedovali kot »jugoslovenskega Schmelinga«, toda v borbo je savezni kapetan poslal namesto njega Hladnega. Iz Prage je krenila takrat naša reprezentanca še v Brno, kjer je Baloh premagal prvaka Moravske v težki kategoriji Dyhona, dasi spada sam med poltežke in nato v Bratislavi po točkah še Fialko, dasi se je polovico druge in celo tretje runde boril z zlomljenim palcem.

Tudi l. 1939. je bilo uspešno

Lani je Baloh izstopil iz ljubljanskega Slovana in se vpisal v zagrebški Herules. Njegovi največji uspehi tega leta so bili: knock-out nad bivšim nemškimi reprezentantom Bartlom v Zagrebu, zmaga nad Italijanom Della Caso v San Remu in zmaga nad Nagyjem v Budimpešti v dvoju med Madžarsko in Jugoslavijo. Porazen pa je bil od preko 100 kg težkega Italijana Chiese (op. Baloh tehta 80 kg, visok je 184 cm, in meri preko prs 100 cm oziroma z vdihom 110 cm) ter za 1 točko od Hladnega. Ko se je mudil v San Remu, je le malo manjkalo, da ni prestopil med profesionalne, kajti povabilen je že bil, da bi se boksal z nekim profesionalom v Monte Carlu, toda dogodki v Evropi so mu prekržili račune.

In letos...

je že beležil zmago po točkah nad drž. prvakom v težki kategoriji Ipvacem ter knock-outiral v Zagrebu v drugi rundi Beograjčana Pejakovića. Pred kratkim je tudi izstopil iz Herulesa in se včlanil v ljubljanski Hermes. Ko je nazadnje govoril še o svojih načrtih za bodočo, je priznal, da je njegova največja želja »ostati« profesionalen boksač, ker da bo šele takrat lahko pokazal vse svoje znanje in sposobnosti v sedenji naporni pa tudi v nestalni službi namreč kljub vsej dobri volji ne more pravilno trenirati.

Vr-zo

Hrvatski sport gre svojo pot

Hrvatske sportne zveze želijo biti neposredni člani mednarodnih federacij

Te dni je bila v Zagrebu važna seja »Hrvatske sportne zveze«, na kateri so bili sprejeti nekateri sklepi načelnega pomena za razvoj vsega sporta v državi.

Predvsem so bila v razpravi znana navodila ministrstva za telesno vzgojo — v našem listu smo objavili celotno besedilo v zadnji nedeljski številki —, glede katerih je bila večina zastopnikov hrvatskih sport-

nih forumov mnenja, da za območje banovine Hrvatske ne morejo veljati. H kraju je HSS sprejela sklep, da bo s posebno okrožnico pozvala vse hrvatske sportne zveze, naj se prej omenjenih navodil ne drže, o čemer je bila obveščena tudi banska oblast.

Dalje je bilo na tej seji govora o znani želji, da bi bile hrvatske sportne zveze neposredno članice mednarodnih sportnih federacij. Kljub temu, da so nekateri predstavniki imeli pomisleke proti takšnemu včlanjenju, so se slednjič vendarle zednili, da naj se prouče vse možnosti in pogoji takšnega pristopa. Predlagatelji so pri tem poudarjali, da zaradi tega nikakor ne odklanjajo sodelovanja s srbskimi in slovenskimi sportnimi zvezami, temveč ga celo žele, toda samo ob popolni enakopravnosti in brez glasovalne večine z 2:1. V zvezi s tem so govorili na tej seji o raznih spori, ki so prav zaradi tega nastali v posameznih osrednjih sportnih organizacijah, pa je bilo sklenjeno, naj zaradi solidarnosti — če sporazuma ne bo mogoče doseči — pozneje nekoč prekinjejo dosedanje sporazume tudi one hrvatske zveze, ki so jih že dosegle.

Nato je zastopnik banske oblasti obvestil zborovalce o podrobnih razdelitvi nad 2 milijona dinarjev denarja iz kreditov, ki so bili iz lanskega proračuna ministrstva za telesno vzgojo prenešeni na banovino Hrvatsko, in je bilo govora še o nekaterih sportnih vprašanjih (ustanovitvi zavoda za telesno vzgojo in šole za učitelje gimnastike, sodelovanju srednješolcev v sportnih klubih, o hrvatskih sportnih igrah itd.), nakar je predsednik dr. Krnjevič zaključil to pomembno sejo s pozivom na vse, da morajo sedaj, ko so res nekaj dobili, v sportu tudi nekaj dati in dokazati, da so to pomoč zaslužili.

Razpis

gorske hitrostne dirke k Sv. Križu nad Jesenicami na dan 9. junija v izvedbi IGKM iz Kranja

I. gorenjski moto klub v Kranju razpisuje II. medkubsko gorsko hitrostno dirko z motocikli na progi Jesenice—Sv. Križ v nedeljo dne 9. ob 15. v primeru slabega vremena pa dne 16. t. m. ob istem času.

Proga: 2300 m. Star pri Čuferju na Jesenicah, cilj pri »Jeric«.

Start je stoječi z užganimi motorji in presledku dveh minut. Pravico štartati imajo vsi člani klubov verificirani v SMKJ. Tekmuje se po mednarodnem sportnem pravilniku FICM in po pravilniku SMKJ in po določilih tega razpisa. Motorna vozila morajo ustrezati tem predpisom in biti opremljena z dvema medsebojno neodvisnima zavorama.

Razpored: Razred A. Turna kategorija: 4-B do 200 ccm do 200 ccm, A-B do 350 ccm, C-D-E nad 350 ccm, Sportna kategorija: A-B do 350 ccm, C-D-E nad 350 ccm.

Razred B: Prikolice B/S-F-G nad 350 ccm. Prijave sprejema prireditelj na posebni prijavnici.

Darila so častna in praktična. Za najboljši čas dneva in za najboljšega vozača IGKM je razpisano posebno darilo. Če startajo za eno kategorijo samo 4 vozači, se nagradi I. in II. mesto, sicer pa vsa tri prva mesta.

Prijavitelji vozači se morajo javiti do 14. s stroji sportni komisiji na dvorišču gostilne Čufer na Jesenicah in svrho pregleda. Vsak tekmovalec je dolžan skrbeti za nezagodno zavarovanje ter je sam odgovoren za poškodbe lastne ali tretje osebe ali imetja. Prireditelj odklanja vsako odgovornost za posredno ali neposredno povzročeno škodo med dirko ali treningom. Tekmovalci se morajo brezpogojno pokoriti odredbam vodstva dirke. Morebitne pritožbe se morajo predložiti pol ure po izvršeni točki v brezpr

Naša ženska stran

Najvažnejša dolžnost vzgoje

Ne da se tajiti, da se pri nas po časopisu posveča precej pozornosti boju proti pijanstvu. Vedno znova nas opozarjajo strahotne številke, da grozi našemu malemu narodu propast, če se ne zajeti ta naša kužna bolezen, zlasti med mladino. Še bolj kot suhe številke pa nas pretresejo zločini, ki se množijo, da se moramo s strahom vprašati: kaj bo z nami? Ob dogodku, o katerem smo nedavno slišali, da sta namreč dva mladoletna fanta v pijanosti ubila svojega starejšega tovariša, bi se moral zamisliti ves narod.

Ves narod bi moral vprašati po vzrokih teh pojavov, vprašati bi moral, kaj store oblasti proti njim in ali je boj naše javnosti proti alkoholizmu uspešen ali samo navidez.

Nič novega ni, da se otroci navdijo povivali že v nežni mladosti, saj dobe v nekaterih krajih za zajtrk namestu mleka vina. Kaj so njihovi starši čisto ob pamet? — se bomo vprašali. Taka sodba pa bi bila veliko preveč površna, treba je podrezati malo globlje. Toda tu zadenemo spet ob tisto nerodno socialno vprašanje. To je pa kaj kočljiva zadeva in neradi govorimo o njej. Saj nam potem jemlje vsako možnost za moraliziranje, za zvrčanje krivde na »nasprotnike«, ki so krivi vsega mogočega in nemogočega zla. Pogledati resnici v oči je vedno nekomodno. Težko je pridigati o treznosti človeku, ki ima sam dobičkonosno vinograde, o rešitvi viničarskega vprašanja neradi poslušamo tisti, ki bi morali svoje delavce viničarje plačati z denarjem namestu s slabim vinom. Ko bi imeli viničarski starši denar za mleko, tedaj bi otrokom gotovo ne dajali zjutraj vina predno gredo v šolo. Dokler tu vprašanje ne rešimo povojno, nam ne bodo nič pomagale še tako precizne statistike, ki so sicer potrebne, da vzbujajo vsaj vest javnosti, če že ne služijo kot podlaga za potrebne ukrepe oblasti.

Naravnost pogubno za naš narod je tudi dejstvo, da je pijanost v vsakem primeru zločina ali prestopka veljala kot olajševalna okolnost, namestu da bi človeka, ki se spozabi v pijanosti, še bolj kaznovati.

Sicer se je pa o tem popisalo že toliko papirja, da so vse besede odveč in bi bilo treba preiti k dejanjem. Kakor omenjeno, se prav dobro zavedamo, da bo boj proti pijanstvu uspešen edino le tedaj, če se upravnica in tudi zakonodajna oblast resno

zavzame za pobijanje tega najhujšega zla v našem narodu. Pomagati pri tem bi morala vsa javnost, zlasti pa vsa vzgoja.

Tukaj so prve poklicne tiste ki največ trpe zavolj alkohola, to so naše matere. Kdo ne pozna tihih tregedij naših družin, ki jih je na tisoče in ki le tuhtam, a vendarle dovolj pogosto, prihajajo na dan, da bi se morali zgroziti ob njih. Koliko surovosti preživlja žena pijanca, to bi vedele povedati samo tiste, ki imajo »srečo«, da so žene in družice takega zakonskega druga. Tu ne umre le vsako spoštovanje do moža, ki je za skupno življenje nujno potrebno, ampak tudi vse samospoštovanje. Saj ni mogoče drugače pri človeku, ki se mora pustiti pretepati in poslušati najgrš priimke, ki jih je, žal, naš jezik tako bogat in se jih naš narod res pridno posluša.

Že hujske pa je tam, kjer je tak pijanec povrh še »družinski poglavar«. Ali ni strahoma imeti očeta, do katerega vstaja polagoma v mladi duši odpor in gnus? Pri nestihotih otrokih gredo neuspehi v solti na rovaš nesrepanih noči in razburjenj, ki jih povzročajo pri hiši tisti, ki je po vseh zakonih naravni zaščitnik in pomočnik otroka. Vedno mi prihaja na misel nepopisno pretresljiv dogodek iz male družinice: Oče pride domov pijan in zmernja svojo mlado, lepo ženo. Poleg trepetne petletne sinček. Ker padajo besede, ki bi jih otrok ne smel slišati, ga pošlje mati v sobo. Toda otrok, dasi v strahu, se ne premakne. Ko ga hoče mati s silo odstraniti, pravi otrok: »Moram ostati tukaj, da te bom branil pred očetom.« Ali je mogoče misliti kaj bolj groznega in obnem ganljivega?

Toda ni samo duševno trpljenje, ki ga povzroča pijanec svoji družini. Nič manj strahna ni materialna beda, v kateri živi večina družin, kjer je njihov rednik vdan alkoholu. Alkohol uniči najbolj trdno kmetijo, spodje gmožna tla vsaki družini, četudi bi bilo možno celo blagostanje. Beda, v katero pahne pijanostv nižje stoje, je dovolj znana.

Zato bi se morala strniti vsa društva, zlasti pa mladinska, v boju proti alkoholu. Posebno pa so poklicana k temu vsa ženska društva, ki naj neprestano vplivajo na matere, da si takoj ob prvem otroku osvoje kot svojo najsvetejšo dolžnost boj proti alkoholu v lastni družini. S tem bodo storile tudi največjo dolžnost do svojega naroda.

Poznamo predobro te klavirne poskuse. Starši delajo otrokom silo. Ti preklinjajo starše in solo in se razvijajo v prave saboterje. Sedijo ob knjigah in delajo kakor da bi delali, kuhajo mulo in mislijo na lepote in veselje življenja. Preže na vsako slabost svojih staršev, da bi jo kako izkoristili in ušli z doma vsaj na kopanje. Kar smešni so ti boji in neredko je tako, da si otrok, ki je na tej fronti vtrajnejši in bolj lovak borec, končno le pribori večji del tega kar so mu starši branili. Starši žive v lužiji, da so otroke »kaznovali«, otrok pa živi pod mučnim vtisom, da mu starši niso dali svobode. Tisti kanček svobode, ki si ga je ukradel, ni užil sprošeno in nikoli se ne izneb občutka, da mu starši nočejo dobro, da ga preganjajo...

Kaj torej koristi poskus počitniškega terorja nad otrokom? Mračno, nervozno vzdusje doma in nezadovoljstvo staršev in otroka! Še delo, ki ga je otrok pod pritiskom opravil, je večidel piškavo. Uspeh

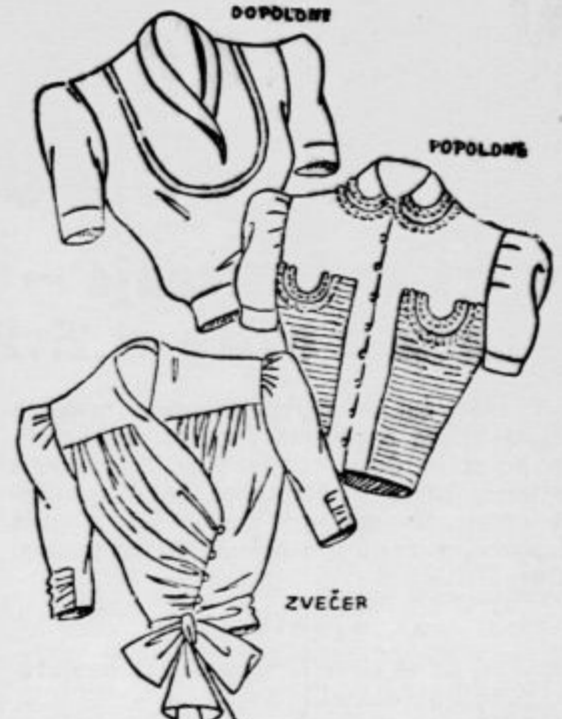
Zborovanje KJS v Beogradu

V dneh 19., 20. in 21. maja se je vršilo v Beogradu zborovanje Kola srbskih sester, ki se ga je v imenu ljubljanske sekcije Jugoslovske ženske zveze udeležila predsednica ga. Mira Engelmannova. Na slavnostni otvoritvi zborovanja je zastopala Nj. Vel. kraljico Marijo dvorna dama ga. Krunica Srsidić, episkop Nektarija pa patriarha. Več sto delegatki iz srbskih podeželskih podružnic je prihitelo na zborovanje. O delu upravnega odbora je izbrpno poročala upravnica članica ga. Pešičeva. Iz nje-nega poročila posnemamo: V internatu Kola se nahaja okoli 60 gojenk in je za 20 gojenk skrbelo Kolo populomna. Mali univerzitet Kola obstoja že 16 let in na njem predavajo mnogi pedagogi. Predavanj se v velikem številu udeležuje zlasti omladina. Kolebar »Vardare« je izdajalo Kolo v 12 tisoč izvodih. Društvo je poslalo darove raznim cerkvam in manastirum, podpore sokolskim društvom, stalnih podpor pa je izdalo 74.520 dinarjev. V društvenem domu je razdelilo Kolo slovaškim beguncem 2.823 obrokov. Lepo je delovala tudi sekcija za ročno delo in narodne noše. V državi ima Kolo Jugoslovskih sester 131 podružnic, razen tega pa še 40 podružnic v Zedinjenih državah in v Južni Afriki. Te-

je temu primeren, saj se četrtna ponavljajlnih izpitov konča z negativnim uspehom. Po vsej živčnosti in po pokvarjenih počitnicah se torej izkaže, da je za vsakega četrtega vse to bilo zaman...

Materi bi mogle poskrbeti, da bi bil pohod mladine v počitnice vesel pohod. V počitnicah naj gre mladina na kolonije, na taborjenja, v hribe, na morje, na deželo, v prirodo po zrak in nove sile. Ne bi bilo prav, da jo preveč vprežejo v domače delo, tudi ne, da jo »kaznujemo« za neuspeh, ko jih ta kaznuje že itak sam po sebi. In še tistim, ki so jim počitnice raztrgali s ponavljajlnimi izpiti, dajte do srede julija svobodo. Dovolj bo, če bodo od srede julija do izpita potrošili dopolneve za ponavljjanje. Popoldne naj gredo v prirodo, na kopanje, ob nedeljah na izlet ali kamor jih že srce vleče.

Moramo ugotoviti, kar bi starši morali že zdavnaj vedeti, da so namreč počitnice namenjene počitku mladine, popravljanju zdravja in zbiranju novih življenjskih energij. Dajmo vsakomur, kar mu gre! Staršem, zlasti materam, mud, mladini pa sonca in zraka. Ali ga ne zasluži mladina, kd jo je zmešan čas ogoljufal za marsikatero lepoto ustaljenega mirnega časa?

Tudi na to moramo računati, da jih bomo od časa do časa morale oprati, ker izgubijo ravno zaradi vročine razmeroma hitro svojo prikupno svežost. Zavolj tega predlaga moda, naj jih izdelamo iz pralnega tvoriva.

Za dopoldanske in sportne bluze čislamo kajpada še najbolj platno, ki je hladno in porozno tkano in ga dobimo v vseh modnih barvah. Takšne bluze so kaj enostavno izdelane, zato pa se pri popoldanskih bluzah modna domišljija tem bolj potrdi. Večinoma si zamišlja moda elegantne noletne bluze iz batista ali iz organdija, ki ga potem bogato presjeje z robčki in »kraski« z gubicami in z vložnimi, belimi šipkami. Večerne bluze iz pastelnega mustina ali iz pralnega čipkaste tvoriva učinkujejo po svoji izraziti nežnosti. Moda jih cenijo bogato drapirane in nabrane, to ali ono preveče spredaj s pentljo iz enakega tvoriva. (Skica).

Pomoč v sili

Vaniljeva ali mlečna penjava (krema), se nam je zasirila in v viskimi šadojem smo imeli smolo; nikar obupati! Ohlajeno penjavo primečamo k penasto umesčanemu surovemu maslu, ki smo mu prideli nekoliko sladkorja in količini primerno rume-njakov. Ako je še prerediti primečamo nekaj moke pečilni prašek, zmletih orehov, mandljev ali lešnikov in nazadnje sneg iz beljakov. To novo sladico, ki je prav za prav torta, počasi pečemo in ko smo z njo postregli, ne bo nihče niti slutil, da se je v kuhinji zgodila mala nesreča. Količina primesi naj da testu tako gostoto, kot jo ima testo običajne torte.

Juha bo mnogo vabljivejša, če poskrbimo za lepo barvo. V ta namen kuhamo v juhi paradiznike, čebulne suhe liste, korenje itd. Če tega ni dovolj, primečamo juhi, postni ali mesni, nekoliko (3 l juhe, pol kavnine žlice) žganega sladkorja (karamela, ki smo mu prilili neka; vode, juha se hitro pobarva, okusa pa ni; zato nič slabšega. Zaliti karamel imejmo vedno v zalogi, saj je treba pri kuhi večkrat kaj pobarvati.

Mleko, ki se nam je pri kuhi sesirilo, lahko uporabimo za razna močnata jedila, kjer se ta nedostatek ne bo niti opazil. Pripravimo lahko vilito testo, prav tako tudi naredimo iz takega mleka orehov ali makov nadev.

Tri obleke v eni sami

Komu pa ni znana naša ženska razvada, da rade menjamo obleko in si izbiramo dne-pnes to, jutri ono barvo — kakor smo pač pri volji. To bi kajpada bila prav nedolžna, dasi nečimerna zabava, če bi mnogim izmed nas za takšno raznoličnost ne primanjkovalo sredstev. Pomagati si moramo torej drugače, če hočemo zadostiti svoji tako človeški želji po izpremembi in to kajpada ni nov izum, da nam moda predla-

ga v ta namen obleko z različnimi, menja-jočimi se garniturami. Nekaj spretnosti, nekaj smisla za barvno sestavo in razine-roma skromno vsoto denarja moramo vložiti v ta »posele« — pa pojde v redu.

Obleka, ki jo hočemo tako izdelati, da ji bomo ob vsaki priliki date takšen ali drugačen videz, mora kajpada biti dokaj enostavno krojena. Zamišljamo si jo pre-prosto, nikjer pretirano in iz tvoriva v le-pi, nevtralni barvi, ki se sklada malone z vsako drugo barvo moderne barvne lestvice.

Obleko izprememimo z ovratnikom, z bo-lerom ali z drugačnim pasom. Včasih la-hko izpolnimo vratni izrez z rutico kontrast-ne barve, ki se sklada z barvo v pentljo zavezane-ga pasu. Drugič jo prepašemo z ozkim, usnjenim pasom, ob izrez ji pripne-mo bel ovratnik, rokave pa obrobimo z belimi manšeti. Potem jo zopet nosimo takšno kakor je, enobarvno, z enakim pa-som in jo ob vrtnem izrezu poživimo le s šopkom nežno pobarvanih cvetic. Tudi z majhnimi, barvastimi pentljami jo lahko okrasimo ob pasu, pod vratom in na ro-kavih. Takšne pentlje prisišemo na var-nostne zaponke in jih potem lahko po-ljubno pripnemo in odpnemo. Nešteto je še takšnih in podobnih možnosti — če ste količkaj iznajdljivi, se boste tudi vi do-mislili novih podobnosti, ki boste z nji-mi iz ene same ustvarili tri različne oble-ke.

Poletne bluze

Doslej smo še nosile bluze z dolgimi ro-kavi in tudi bluze iz lahkega vojnene-ga tvoriva. Toda bluze se ravno po letnem času kakor cvetlice. Poletje ima svojo posebno cvetnato in polerna moda drugačne bluze od pomladnih. Od poletnih bluz za-htevamo predvsem, da so lahke in hladne.

Pohod v počitnice

Zadnji dnevi pouka so najbolj vročični. Še v poslednjem trenutku se temu ali onemu dijaku posreči ociganiti šolsko usodo za kak boljši red, marsikomu pa taista usoda dokončno zadrgne zanko in še taki so, ki se jim v zadnjem hipu spotakne.

Potem se zapro vrata in mladina pojde na svoj veliki pohod v počitnice, ki spre-mene lice sveta. Na Slovinskem je blizu četr milijona šolske mladine. Sedaj bodo izginitle povorke šolarjev, ki so zjutraj in opoldne polnile ulice. Sedaj svet ne bo pust in prazen kakor prej ob času pouka, mladi veseli obrazi ga bodo spet ozivili...

Še krutim udarcem usode pokaže mladi-na fige in se veseli. Za smehom, ki ni nič več zmerom prav zdrav, iščem nesmiselne aukrepe vzgojiteljev...

Srečam mater, ki mi vsa obupana pravi: »Eden mojih fantov bo moral ponavljati razred. Prištedil si je denar za kolo. Veselil se je ga. No, sedaj seveda ne bo nič!«

Kako so matere včasih krute! Pravi, da fant, ki je hodil v četrti razred gimnazije, ni le sam kriv. Res je, ni se učil, kakor bi bilo treba, toda nazadnje je le vložil skoraj nečloveški napor, da se reši. Profesor fizike mu je bil obljubil, da ga do še enkrat vpraša — in ni držal obljube, ker ni bilo časa... V matematiki je za-bil zadnjo nalogo... Vprašam mater, ka-ko se je njen fant spriznjal z dejstvom, da bo repetent.

»Obupan je,« pravi mati, »strašno se mu zdí zamalo, da bo sedaj moral guliti klopi z mlajšimi!«

Ali ga s tem nemarnost ne tepe sama? Ali mu je treba res še vzeti kolo? Ne! Po točji je prepoznano zvoniti in takšne in podobne kazni le zagrene življenje

doraščajoče mladine. Nikdar ne bo otrok priznaval kazni za pravične... Mogli bi reči:

»Dajte cesarju, kar je cesarjevega, otroku pa, kar je otroškega: veselja v poletju! Zares počitnice!...«

Ko se je za nekega drugega otroka iz-kazalo, da je leto končal s slabim uspe-hom, so smeli kneftrio in ga temeljito na-bili.

Preljubi starši, kaj bi dejali, če bi kdo snel kneftrio in nabil vas, kadar grešite pred otrokom, ko se pred njim nizkотно prepričate? Pa je slab uspeh veliko manjši greh kot vaš preprič pred otrokom! Kako bi bil mogel dobro delati, če je pa bil nje-gov dom zastrupljen z bojem med starši in je trpel otrok, kadar ste stresali svoje zakonske nestrpnosti?

Zopet drugi starši so hoteli poslati otro-ka v počitniško kolonijo. Ker je končal le-to s slabim uspehom, mora ostati doma.

Oprostite, ali pošiljamo otroke na po-čitnice, v kolonije, letovišča, na taborje-nja — v hribe in na morje — zaradi dobrega šolskega uspeha ali zaradi tega, da se spočije, navzije zraka in zdravja?

Prav zares: zaradi slabega uspeha svojih otrok nimamo pravice, da jim kratimo zrak in sonce. Slab uspeh jih same tepe dovolj!

In ponavljajni izpiti, ki jih opravlja skoraj petina naše srednješolske mladine, so menda tudi ustvarjeni le za to, da mladini pokvarijo počitnice. Največ staršev, ki za uspeh svojih otrok niso pravočasno poskr-beli, zdaj hiti s svojim priganjstvom. O kakšnih večjih počitniških podvigih ne sme biti niti govora. Otroci se morajo učiti, preždeti vse počitnice ob knjigah.

Mati in sin

V kuhinji sedi ob visoko priviti svetilki mati. Globoko se sklanja nad sinovo mo-dro delovno obleko in šiva vanjo zaplato.

Delo ji gre le počasi od rok, kajti njeni prsti so postali od doigoletnega trdega dela nekam neokretni in neobčutljivi. Tudi njene oči ne zmorejo več tega, kar so zmog-le včasih. Prehitro se utrudijo in od časa časa mora sneti naočnike, za trenutek pri-preti oči, da nato zopet lahko nadaljuje z delom.

V kuhinji je tišina. Le od časa do časa se zasliši z ulice glasen smeh, vzklík, nato pa je zopet vse tiho. Ne, pravkar se zasliši iz sobe poleg kuhinje kašljanje. Tam spi njen sin Ivan. Zadnje dneve pokasluje in nekam zbit in utrujen prihaja z dela. Prej je včasih njo, mater, po vse večere zabaval. Prvil ji je o delu v tovarni o tovarših, o plesu, čital ji je knjige. Prijetno in naglo so minevali večeri z njim. Prav zdaj zopet kašlja. Le kaj neki je z njim? Mati prena-ha z delom, prisluhne in ko se sinov kašelj zopet poleže, se njen zaskrbljen obraz znova sklani nad delo.

Tih je večer in materina misel se po-časni umakne v preteklost, v tiste dneve, ko je živel še njen mož. Lepo je bilo takrat, dokler ga ni stisnil stroj v tovarni, kjer dela zdaj tudi njen Ivan. Če bi nekoč tu-di njega... oh, ne! Petnajst let se je mučila čisto sama s pospravljanjem sob in pisarn v mestu, da je preživljala nekako se-be in sina. Od jutra do večera je delala. Šele zadnje leto, odkar je tudi sin pri kru-hu, ji je nekoliko boljše. Zdaj pospravlja samo še pisarne. Ni ji treba več begati po svetlih, lepo opremljenih sobah, kjer sitna gospodinja išče za tabo prezrte drobce pra-hu. O, zdaj je toliko lepše, da včasih za-sanja, da bi si s sinom prihranila nekaj denarja in se za praznike odpravila za ne-kaj dni domov, v bajto sredi travnikov, kjer živi njen brat s kopico otrok. Neke-

ga dne bi se odpravila, da jim pokaže svo-jega sina edince:

»Vidite, to je moj sin! Kaj ni pravi ko-renjak?«

Materine ustnice se nasmihajo ob pred-stavi, kako bratovi otroci ogledujejo svo-je velikega bratranca

»Mati!«

Mati ne sliši, da jo kliče sin. Še vedno je v mislih v kočji sredi travnikov.

»Ali ga vidite...«

»Mati!«

Prestrašeno dvigne mati glavo, ki ji je bila v dremavici zlezla na prsa.

»Kaj me ti kličeš, Ivan? Kaj bi rad?«

»Pridite sem, mati, in luč prinesite!«

Mati prinese luč, jo postavi v sobi na mizo in gre k sinovi postelji. Še napol v dremavici se skloni k njemu, kakor v dneh, ko je bil še čisto majhen. In ko se tako sklanja, opazi nenadoma nekaj temnega na sinovi blazini.

»Kaj je to?« pravi.

»Oh, nič. Samo robec mi dajte!«

»Ivan, kri jele!«

Mati se je bila z roko dotaknila madeža na sinovi blazini in na prste se ji je prile-pila krvava, sluzasta kaplja, ki jo zdaj ogleduje s široko razprtimi očmi. Sin se ji skuša nasmehiniti.

»Oh, saj ni nič. Prehlajen sem, pa se mi je utrgala žila v grlu.«

Medtem ko govori, si z robcem briše čelo, ki mu gori v vročici. Toda mati, ka-kor da ga ne sliši. Še vedno strmi v krvavi madež na svoji roki. Drobcen del njenega sina je, drobcen del njegovega življenja...

»Po zdravniku pojdem!«

Toda sin ji ugovarja, češ da mu ni nič, da bi zdravnik, če bi prišel na dom, zahte-val trikrat več, ne, res mu ni prav nič in se smehlja materi...

Mati vso noč ne spi. Sin še vedno kašlja in od časa do časa bruha kri. Kri! Počasi

bruha iz sebe življenje njen edince. Kako naj spi?

Noč je dolga, daljša od osmih ur in ju-tra ni od nikoder. Toda ko napači, se ma-ti napoti v tovarno po bolniški listek. Tu znova čaka, da pridejo uradniki v pisarno, čaka, da pride na vrsto, čaka... medtem ko njen sin...

»Was ist?« se zadere nad uradnico, ki piše materi bolniški list za sina, gospod, ki je pravkar vstopil.

»Herr Direktor...«

»Tako! Bolan je! Same švindlerje imam v tovarni! Ne ljubi se čim delati, nič druga-ga!«

Preplašene oči uradnice begajo od direk-torjevega obraza k obrazu matere.

»Jaz vam že pokažem! Dienes Volk ist...«

Mati molči. Ničesar ne razume. Gospod direktor govori nemško... Sicer pa, njen sin je bolan in...

»Ne morem vam dati listka,« pravi sled-nji uradnica materi, »gospod direktor za-hteva, da pride vaš sin takoj na delo!«

»Če pa je bolan. Ne more...«

Materi gre skoraj na jok, toda ko je znova na česti stisne v roki zadnjih petdeset dinarjev, ki jih še premore in se napoti k zdravniku. Data mu jih bo, samo da pride k njenemu sinu. In če bo premaio, ga bo prosila, da jo počaka čez prvega. Samo ten dni je še in... Mora priti, ker njen sin ne sme več bruhati iz sebe življenja, njen edini, ki...

Čas poteka, skoraj štiri ure je že z do-ma, sin je sam... morja še vedno bru-ha... ona pa mora čakati, čakati, da pri-de na vrsto. Nekajkrat ji pridejo na misel nepospravljene pisarne, zaradi česar lahko izgubi delo prav zdaj, ko bo morda mora-la zopet delati za dva. Toda trenutno to ni važno, važen je zdravnik.

»Gospod doktor,« pravi, ko pride na vr-sto, »pridite takoj k mojemu sinu, ki bru-ha kri!«

»Imate listek?«

»Nimam, niso...«

»Stokrat sem že rekel naj ne prihajajo ljudje k meni brez listkov, pa je kakor...«

Sredi govora pogleda zdravnik materi v obraz. Nekaj je v tem obrazu, kar mu ne da, da bi govoril dalje. Za trenutek postane, skoči nato k vratom in pogleda v ča-kašnico.

»Prav! Se te odpravim, potem pa pridem!« in ne da bi poslušal materino zahval-o, jo naglo potisne skozi vrata in pokliče naslednjega, ki čaka nani da bi mu pomag-al.

»Suho, sončno stanovanje, svež zrak, do-bra hrana,« ponavlja zdravnik kadar koli se oglasi pri Ivanu, čeprav se sam zaveda nesmiselnosti svojih besed. Toda nekaj mo-ra reči, že zaradi tolažbe, čeprav zvani be-dasto, ker je vedno enake in ker se ne da nič spremeniti.

»Suho stanovanje, dobra hrana,« ponav-lja mati vsako dopoldne, ko pospravlja in čisti razkošne sobe milostive v mestu. Tako ponavlja že več ko pol leta, odkar je Ivan bolan. Tako si govori zato da bi ne-kega dne ne omagala na parketu ki ga mo-ra očistiti, da se bo svetil kakor zrcalo, ponav-lja zato, da bi se nekega dne ne zgru-dila ob čeburu pineghe lrga, ki ji razjeda ro-ke, kakor ji skrbi za sina razjeda srce.

»Sončno,« govore Ivanove ustnice in njegove oči slede od postelje sem prame-nu sončnega žarka, ki je kakor po čudežu zašel v njegovo sobo in k' zdaj, kakor pre-plašen trepete na robu obdrgnjene omare, Ivan gleda sončni žarek in sam ne ve, kdaj se napoti po njegovi zlati sledi, ki ga pri-pelje v kraj, kjer je samo sonce in sredi njegovega bišča kos zelene trate, na kate-ri ga čaka Anka v svetlem, širokem krilu, kakor ga je zdavnaj nekoč čakala, pa ni utegal nikoli priti. Zbolel je. Toda An-ka je čakala in zdaj ga je čakala. Pripe-ljela ga je k njej zlata sled sončnega žar-ka...

Sklonjena, v pasu kakor prelomljena hi-ti mati proti domu. Za celo uro se je z de-lom zakasnila. Sin jo čaka in nikogar ni, da bi mu postregel... Pred vrati za hip po-stane, da bi se oddahnila. Toda, čim odpre večna vrata, se preplasi. Nasproti ji prih-ja gospodar, ki mu že tri mesece dolguje na najemini.

»Najemnina je zelo nizka. Zakaj je ne plačujete v roku, gospo?« ji pravi gospodar in stoji za njo v kuhinjo.

V materi, ki se je bila že pripravila, da znova ponižno poprosi gospodarja, naj jo počaka vsaj do prvega, se bogsigavdi za-kaj, nekaj upre.

»Ta luknja še tega ni vredna!« odgovori rezko. »Poglejte, vse je vlažno. Tu še po-letje teče s stene. Konj bi poginil v tej vla-gi!«

Gospodar, vajeen njene krotkosti, za tre-nutek molči, vajem pa plane:

»Če vam ni prav...!«

Medtem ko mati odlaga ruto, vre iz nje-ne notranjosti to, kar je tako dolgo z mu-ko zadrževala v sebi: »Da vas ni sram, da takele luknje oddajate ljudem! In še plači-lo zahtevate za to, ker so nekateri prisil-jeni stanovati v teh luknjah, ki bi sicer že zdavnaj razpadle in...«

Medtem ko mati odpira vrata v sobo in gre k sinovi postelji, še neprestano govori, dočim stoji gospodar med vrati in vpilje:

»Ven! Pri prici ven, golazen berašak!«

Sele ob sinovem zgledu se mati zave.

»Ivan!« pravi mehko in se sklani nadenj. Toda Ivan ji ne odgovori, napol se je po zlati sledi sončnega žarka, s katere se več ne vrne. Samo njegove ustnice se še nasmihajo materi, ki gre z roko počasi pre-ko njegovega čela.

»Sama bova odšla,« pravi mati čez čas.

»Sin je mrtev.«

Gospodar se sunkoma okrene in brez be-sod odide, medtem ko se mati zgrudi ob sinovi postelji in zagrebe obraz v njegove mrtve dlani.

Napoleonov načrt proti Angliji

Načrt za izkrcanje - 1200 ladij za prevoz 120.000 mož - Nepričakovane ovire - Zvižace na eni in drugi strani - Končni umik

V času, ko se toliko govori o nemških pripravah za napad na Anglijo, je zanimivo poseči v dobo ob začetku preteklega stoletja, ko se je Napoleon bavil s sličnimi načrti. Ko mu je v maju 1803. Anglija napovedala vojno, je sklenil, da se pomeni z njo

na njenih tleh.

Parizani so se sicer iz tega načrta norčevali, toda on je mislil zares.

Pri Boulognu, Dunkerqueu in Ostendu je zbral 150.000 mož, 10.000 do 15.000 konj in 300 do 400 topov. V baraki pri Boulognu je preživljal cele dneve in noči ter proučeval načrte in nadziral dela. V vseh francoskih ladjedelnicah so gradili brodovja, pripravljali so pristanišča ob Rokavskem prelivu zanje, proučevali vetrove in vreme, utrjevali obalo in

vežbali moštva.

Potreboval je okrog 500 dvojbornikov, ki bi vsak med njimi sprejel lahko sto mož in bi bil oborožen s štirimi težkimi topovi, 400 topniških čolnov za prevoz poljske artilerije, 300 po 20 m dolgih čolnov, ki bi sprejeli po 60 do 70, veslanja večših vojakov, skupaj torej najmanj 1200 ladij za prevoz 120.000 mož, a 30.000 do 40.000 mož bi prepeljali dve veliki brodovji

iz Holandije in Bretanje.

Samo za konje je bilo treba 600 do 700 ladij, razen tega pa še druge ladje za material, živež in orožje.

Od oktobra do decembra je v Boulogne prispelo kakšnih 1000 ladij. Brodovju je poveljeval admiral Bruix, admiral Ganteaume in Latouche-Treville pa bi morala pripeljati svoji brodovji iz Toulona in Bresta. Na oni strani preliva se je Anglija pripravljala za spopad. Ob koncu avgusta je bilo

vse pripravljeno.

Tedaj pa je Latouche v Toulonu umrl in odpravo je bilo treba preložiti na zimo. Toulonsko brodovje naj bi tedaj odplulo proti Srednji in Južni Ameriki, da bi zvalilo angleško brodovje tja. Ganteaume ni izkrcal na Irskem 15.000 do 18.000 vojakov, nato bi odplul v rokavski preliv, da bi ščitil prevoz čet v Anglijo.

Zgodilo pa se ni nič.

Napoleon je odpotoval iz Boulogna. V decembru se je dal v Parizu kronati za cesarja, potem je imel nekaj časa druge opravke.

V maju 1805. je bil pripravljen za nov načrt. Njegova brodovja bi se morala sestati ob Antilih, potem bi nenadno priplula v Rokavski preliv. Skupaj bi pomenilo to brodovje 50 do 60 linijskih ladij

mogočno pomorsko silo,

kakršne dotlej še ni bilo videti. Korzican je odredil, naj po vseh pristaniščih razširijo vest o bližnjem odhodu tega brodovja v Indijo. Da bi zvižace še bolj uspela, je odpotoval ob koncu maja še sam v Italijo, kjer se je dal kronati za železno krono. V primernem trenutku bi se po bliskovito vrnil v Boulogne in bi

otvoril napad na Albion.

Vse je šlo kakor po maslu - razen zadeve z brodovjem admiral Ganteaume, ki se ni moglo združiti z ostalimi brodovji, ker so ga Angleži blokirali v pristanišču v Brestu. Računali so, da bodo z viharji okrog enakonočja Angleže prepodili, toda zaman. Vreme je bilo tri mesece neprestano idealno lepo. Prodora skozi blokado Ganteaume

ni smel tvegati,

zato je Napoleon zapovedal poveljniku toulonskega in španskega brodovja Villeneuveu, naj pride iz Amerike rešit Ganteaume. Toda meseci so potekali, Villeneuve ni bilo od nikoder. Medtem se je osnovala tretja koalicija proti Napoleonu. Višji kancelar Vambacieres in drugi so Korzicana pregovarjali, naj

opusti svoje načrte

z Anglijo in se pobavi rajši s spletkami te koalicije, ki je ogražala Francijo. Napoleon ni hotel sprva o tem ničesar slišati. Z zagrizenostjo je pripravil ob prelivu svojo armado 100.000 pešcev, okrog 20.000 konjenikov in 13.000 topničarjev, da bi jo vrgel na Anglijo. Dne 23. avgusta je prejel obvestilo, da je Villeneuveovo brodovje odplulo iz luke Ferrol. Takoj mu je sporočil:

ZA VROČE POLETJE

nabavite lahka volnena blaga: »fresco«, »tropical«, kamgarn itd. pri tvrdki

DRAGO SCHWAB

LJUBLJANA, ALEKSANDROVA 7. V zalogi vsakovrstna oblačila za sport, turistiko, letovanje itd. - Precizni krojji. Solidna domača izdelava.

»O, kako lepo, da si prišla! Takoj bom prekinila radio, da bom slišala iz tvojih ust najnovejšo novice!«
(Söndagsnisse Strix)

»Ne izgublajte niti trenutka,

da krenete z mojimi združenimi brodovji v preliv. Anglija je naša! Pripravljani smo popolnoma, vse je vkrcano. Obvladujete preliv samo za 24 ur in vse bo končano. Toda Villeneuve ni prispel. Medtem so nastali namreč neugodni vetrovi in ti so admirala v zvezi z nekaterimi drugimi pomisleki pripravili do tega, da se je

umaknil v Cadix.

Napoleon je besnel, potem se je nenadno pomiril in izdelal v nekoliko urah nov načrt: namestu na Anglijo, je svoje vsjake usmeril na celino, proti koaliciji. Niti

tri mesece pozneje je v Schönbrunn zvedel, da je Nelson pri Trafalgarju uničil francosko-špansko brodovje...

Tako so

dogodki dali prav

pariškim zasmehljivcem. Toda še na Sveti Heleni je Korzican izjavil Las Casasu: »Angleži so se pred mojim načrtom tresli... Zato so mi poglani na vrat novo koalicijo, baš ko sem hotel zadati veliki udarec. Nikoli ni bila Anglija v večji nevarnosti... V London bi ne prišel kot osvobodilec, temveč kot osvoboditelj, štiri dni bi bil rabil za to...«

Kaj je nameraval Schlieffen?

Nemški načrt o vojni na dveh bojiščih - Moltkejeve korekture Vojna 1. 1914 in danes

V poročilih o vojnih dogodkih na zapadu se pogosto omenja tako zvan »Schlieffenov načrt«.

Grof Alfred von Schlieffen je bil kot Moltkejev naslednik od l. 1891. do 1906. šef nemškega generalnega štaba. Kot odlični strateg je izpopolnil nauke svojega prednika in se je bavil zlasti z možnostjo, da bi se Nemčija zapela

v vojno na dveh frontah,

na zapadu proti Angliji in Franciji ter na vzhodu proti Rusiji. Po prvotnem načrtu, ki ga je izdelal l. 1905., bi morala Nemčija z najmočnejšimi silami pogaziti Francijo. Ko bi dosegla ta smoter, bi opustila golo obrambno taktiko proti Rusiji, pri kateri bi v prvi vrsti sodelovala Avstro-Ogrska, in bi se vrgla z vso silo na vzhod.

Važen pogoj, da bi se ta načrt izvedel, je bil tedaj

»bliskovito poraz Francije.

Ta smoter bi se dal doseči edino s tem, da bi nemška vojnna sila obšla francosko trdnjasko črto na severu, in sicer s pohodom preko Belgije. Napad bi objel levo franco-

sko krilo, da bi ga potisnil na jugovzhod proti alpski meji in ga stisnil v klešče, po drugi strani pa onemogočil vsaj otežil prihod angleških čet z zasedbo

obale Rokavskega preliva.

Levo nemško krilo bi samo branilo svoje položaje in bi zato lahko bilo dosti šibkejšega nego napadajoče desno krilo. Razmerje med številčno močjo med levim in desnim nemškim krilom je Schlieffen določil na 1:7.

Nemci so v začetku svetovne vojne hoteli uresničiti ta načrt, toda le deloma. Schlieffenov naslednik, general von Moltke, nečak starega Moltkeja, je razmerje med levim in desnim nemškim krilom korrigiral na 1:3. Tako desno krilo ni imelo več zadosti moči, da bi

brezpogojno prodrlo,

Francoze na severu obkolilo in doseglo obalo Rokavskega preliva. Po začetnih uspehih na poti skozi Belgijo in severno Francijo, je napadalec ob reki Marni obvisel v zraku. Grozilo mu je, da ga bodo Francozi obkolili in strli. Stvar je bila tem

Zemljevidi, ki ne zastarajo

Najstarejše meje ima v Evropi Portugalska

Jonas Rattner, neki ameriški znanstvenik in lastnik velike založbe, je napravil izum, o katerem lahko rečemo, da je za naše čase velikega pomena. Rattner se je osposobil zlasti za izdelavo in prodajo zemljepisnih kart in globusov.

Ze nekoliko let sem je nevoljno gledal, kako so mu skrbno izdelani zemljevidi, zlasti po zaslugi evropske celine, postajali nerabni, še preden so prihajali prav na trg. Ko je nekega dne, lansko pomlad, moral ustaviti celo tiskarske stroje, ker je ostanek Češkoslovaške pripadel Nemčiji in je bilo treba zarisati nove meje, je tedaj odšel domov s trdnim sklepom, da bo nekaj storil, kar ga bo za bodoče zavarovalo pred takšnimi presenečenji. Njegovo premišljevanje je trajalo sicer celo leto dni, a rešitev, ki jo je našel, nikakor ne prihaja prepozno, na žalost.

Nova metoda je v tem, da izdaje karte in globuse, ki nimajo zarisanih mej, temveč sestojte iz raznobarnih trakov iz trdne, upogljive tvarine. Te trake polagaš preprosto tja, kamor bi spadale mejne črte, in ker so lepljivi, tam tudi ostanejo. Če bi se pa kakšna meja nenadno spet spremenila, trak s pomočjo neke klorove spojine ločiš od papirja in ga pritržiš na novo mesto. Tako karta ne more zastareti.

Kako koristna je ta iznajdba za primer, da se bo Evropa »razvijala« še nadalje tako kakor zadnjih desetletjih, je najbolje razvidno iz majhnega pogleda o starosti sedanjih državnih mej in o njih spremem-

bah. Iz tega pregleda je razvidno, da se meje posebno pogosto spreminjajo na evropskem vzhodu, čedalje manj redko pa, čim bolj gremo proti zapadu. Najzapadnejša meja na evropski celini, meja med Španijo in Portugalom, je najtrdnjša: izvira namreč iz l. 1668. in se odtlej ni spremenila niti za picico.

Anglija si je kot otoška država tudi lahko cela stoletja privoščila ugodnost, da ji ni bilo treba premikati svojih mejnikov. A ko je l. 1921. priznala Irsko kot svobodno državo, so se vendarle spremenile tudi karte otoškega kraljestva.

Izmed približno 50 evropskih mej jih izvira samo 9 iz prejšnjega stoletja, in sicer so to meje, ki se tičejo evropskega zapada, Španije, Francije, Švice, Belgije in Nizozemske. Po stalnosti je na prvem mestu portugalska meja, ki je stara že 272 let, potem sledi Španija s povprečno starostjo meje 199 let, Švedska s 128 leti, Holandska s 114 in Francija z 89 leti. Najčedeže so se v zadnji četrti stoletja spreminjale nemške meje, na drugem mestu je Madžarska, na tretjem Rumunija, da o državah, ki so izginile z zemljevidov, seveda niti ne govorimo. Samo sedem evropskih dežel v tem času ni spreminjalo svojih mej, to so Portugal, Španija, Švica, Nizozemska, Luksemburg in vse tri skandinavske dežele.

Ob koncu sedanje vojne pa se bo gotovo spet morskakaj spremenilo, menda ni treba biti prerok, da človek to ugane.

S kroglo v srcu lahko dolgo živiš

Izkušnje iz svetovne vojne

Vsaka vojna prinaša številne svojevrstne rane, ki dajejo kirurgiji in znanosti novo študijsko gradivo. Te rane pogosto

ma kažejo, da človeško odpornost običajno podcenjujemo. Zdi se, da je mogoče s krogliami v telesu dolgo živeti. Če je kakšna krogla, kakšen drobec izstrelka v telesu in ima možnost, da se giblje naprej, v normalnih okoliščinah ni zelo nevarna. Prej ali slej si poišče pot na prosto in ga je mogoče operativno odstraniti.

Resnejša je seveda stvar s krogliami in drobc, ki so vdrli v kakšen »plemenit« organ in tam obtičali. To velja posebno za poškodbe lobanje in pri streljih v srce. A vendar pozna medicinska znanost celo vrsto primerov, da so obtičali izstrelki v srcu in so predstavljali sprva sicer resno nevarnost za ranjenčovo življenje, pozneje pa je ta nevarnost ponehala v isti meri, kakor se je izstrelki ustaljeval na svojem mestu.

Najzanimivejši primer te vrste se tiče nekega pešca, ki je dobil 1916. kroglo v srce. To so dognali pa šele nekoliko tednov pozneje s pomočjo radiografije, potem ko so kroglo drugod po telesu zaman iskali. S tem tujim telesom v srce je bil vojnik ukačal prav lepo starost. L. 1920. se je poročil in ima danes tri otroke. Zdravniki so mu predpisali seveda vrsto navodil, kako naj živi. Tako ne sme predolgo stati in se razburjati. Njegov utrip je zelo nereden in znaša 40 do 90 udarcev na minuto. Operacijo, ki bi mu kroglo odstranila, pa je moč odkloniti, ker se razmeroma dobro počuti.

Neki drugi vojak je pri Verdunu dobil drobec šrapnela v srce. Ta je umrl pred nekaj meseci, pa ne zavoljo te rane, temveč zavoljo pljučnice. Košček šrapnela v srce mu je delal le malo težav.

A NEK DOTE

H kalifu Abdomehiku je prišel Madir, mlad čevljar, in mu spregovoril o težavah, ki jih ima zavoljo važne odtiočite. Rad bi se poročil in rad bi se tudi ne poročil. Kaj naj stori? Kdo je na slabšem: samec ali zakonski mož?

Še ko je govoril, je prišel po poti neki trgovec iz rodu Ibadov z dvema osloma, ki ju je gnal pred seboj. »Ustavi se!« je velel kalif. »Preden odideš po svoji poti, mi povej, kateri izmed obeh oslov je slabši.«

Mož je le malo pomisljal. Pokazal je najprvo na eno žival, potem na drugo in dejal: »Ta je in ta tudi.«

»To je tudi moj odgovor,« je odvrnil kalif čevljarju.

★

Sloviti živaloslovec Brehm je po nekem svojem potovanju imel predavanje o svojih dognanjih. Med predavanjem pa je začel predren poslušalec nenadno kikrikati kakor petelin. Ker je bilo njegovo »petje« tako podobno petelinjevu, je zbuhalo veliko veselost. Bila je nevarnost, da se bo pozornost poslušalstva za predavanje razbilnila.

Brehm je tedaj mirno potegnul uro iz žepa in dejal: »Kako čudno je to! Po moji uri je šele sedma zvečer. Toda nedvomno mora biti jutro, kajti instinkt nižjega živalskega sveta je po mojih izkušnjah nepogrešljiv!«

Za ta prisebni obračun z molitcem je učenjak žel viharen aplavz.

VS AK DAN ENA

»Zelo bi me veselilo, da bi obdržali kar te čevlje - jaz vam jih namreč ne morem sezuti...«
(»Everybodys weekly«)

Znaki civilizacije

Če se more katero ljudstvo ponašati, da je v resnici civilizirano, tedaj so to Eskimi. Ti za »vojno« niti besede nimajo, vse orožje uporabljajo le za to, da si nabavijo hrano, ne pa da bi z njim ubijali ljudi. Tako trdi vsaj Simon Oliver, sin nekega Norvežana in Eskimke. Oliver ima ta čas v Ameriki predavanja o Eskimih, sredi katerih je vzrasel.

I V E R I

Kdor misli samo na sedanjost, ga bo prihodnost pozabila. Kdor živi samo v preteklosti, ga sedanjost prezre.

Prav tako malo se naučimo iz tujega trpljenja kakor iz lastne sreče.

Če bi se morala jasno izkazala za dobro kupčijo, bi moglo človeštvo postati celo moralno.

K diskusiji spada prav za prav vsaj eden, ki noče nekaj vedeti. Toda po navadi hoče vsak samo nekaj povedati.

Eden zadostuje, da stopijo milijoni v vojno, toda milijoni ne zadostujejo, da bi eden obranil mir.

Marsikdo dela tako dolgo vse samo za kupčijo, dokler ne spozna, da je napravil slabo kupčijo.

V desetih letih je obiskovala 74 šol

študentovski rekord, ki je mogoč samo v Ameriki

Šestnajstletna June Hankeova iz Bostona se je komčno ustalila, baje za tretji čas, ker se resno pripravlja na zaključni izpit za vstop na vseučilišče. Prepričana je, da bo ta izpit opravila brez nadaljnega sijajno. To je tem bolj nenavadno, ker je mlada June potokla gotovo vse rekorde, kar se tiče menjave šol.

Deset let obiskuje šole in je v tem času počastila s svojo, večinoma zelo kratko »risotnostjo«, nič manj nego 74 zavodov. Povsod je bila pridna učenka in nič niso bili veselji, ko je odhajala. Toda ni bilo drugače mogoče, nje oče je hotel tako.

Kot zastopnik velike trvdke je moral prepotovati skoraj vso Ameriko. Bil je vdovec in se od edinega otroka ni hotel ločiti. Tako se je zgodilo, da se je June seznanila skoraj z vsemi državami Unije, a tudi Mehiko in z državami Južne Amerike.

Večinoma jo je ostavljal v kakšnem središču, od koder je hodil po deželi na po-

slovna potovanja. Med tem je njegova hčerka pridno obiskovala šole v dotičnem kraju. V ostalem pravijo o njej, da je izredno nadarjen za jezike in da bo navzlic svojemu nerodnemu obiskovanju šole vendar nekaj dosegla.

Koliko predsednic ima Amerika

Celo v Ameriki je malo znano, da živi tam razen žene sedanjega državnega predsednika še nič manj nego sedem žena, ki so nekoč stanovale v washingtonski Bell hiši kot gospodinje. To so vdove po predsednikih Harrisonu, Clevelandu, Taftu, Teodorju Rooseveltu, Wilsonu in Coolidgeu ter žena še živečega bivšega predsednika Hoovera

INSERIRAJTE V „JUTRU“!

Naša lepa in napredna vas:

Trije dolenski kraji — tri letovišča

Na pragu sezone za kopaljšča, zdravilišča in letovišča si je »Jutro« nadelo pohvale vredno nalogo, ko s svojo anketo o naših lepih in naprednih vaseh seznanja javnost z lepoto naših krajev in jim tako pomaga do uveljavljenja v tujsko-prometnih ozirih. Že nekaj nedelj sem se vrstila kraj za krajem, vsak po svoje zanimiv in prijeten. Vadijo ti kraji in kar tekmujejo med seboj, kako povzdigniti svoj tih sloves prijetnosti in zanimivosti in opozarjajo nase v svrhu razmaha tujskega prometa. Dramijo se iz svoje zaslužnosti iz hrupne po življenju, ki ga narekuje današnjost.

Da, res skromne so danes razmere in izgledi na uspešen tujski promet so slabi. Naši kraji so imeli v mirnem času več ali manj znatne dohodeke od dotoka tujcev iz tujine. Zaradi evropske vojne bo pa ta dotok popolnoma izostal in bo letos naša letovišarska industrija odvisna samo od domačih gostov. Da vsaj nekoliko naši letovišarski kraji nadoknadijo usodni izostanek gostov iz tujine, so pričeli širiti močno propagando doma; načinu in spretnosti te propagande se bo zahvaliti, če bo kaj uspeha. Ko se tako ozira po svojih gostih tudi lepo in brhko dekle — naše Dolensko — in se pripravljata na sezono, je potrebno, da dobi javnost res pravo sliko o tem lepem delu naše zemlje. Zanimarjena in zapostavljena, pravijo, je »pastorka Dolenska!« Že del časa sem poslušala to jadicovanje. Beseda o zanemarjeni in zapostavljeni pastorki je padla v našo javnost; izrekel jo je nekdo, ki je hotel le dobrohotno opozoriti javno upravo na nekaj gospodarskih pomanjkljivosti, ki bi jih bilo treba še odpraviti, da bi pokrajina tem bolj napredovala. Mišljene so bile tu zlasti zveze in pomanjkanje elektrike (ki pa je med tem Dolenscem že zasvetila), pa se je to dobrohotno opozorilo tako nespretno razlagalo celo med Dolenci samimi, da večno govoričeno o zanemarjeni pastorki le škoduje. Naj bo že konec neupravičenih očitkov! Pokrajini res manjka še marsičesa, kar pa v nič manjši meri

pregrešajo tudi ostali kraji naše banovine, kjer je letovišarstvo že dobro vpeljano. Temu nasproti pa ima Dolenska mnogo odličnih naravnih pogojev za razvoj tujskega prometa. Tako je in nič drugače; in kdor meni, da je ves trud v naših dolenskih krajih zaman, se moti.

Važno je vprašanje cen. Že lani smo opazili, da so mnogi dolenski kraji oglaševali v dnevnikih in se je kasneje opazilo, da je imela reklama tudi uspeh. Uspeh je bil v krogih, ki so oglaševali in nudili svojim gostom »najnižje in konkurenčne« cene za prvovrstne in odlične penzionce, medtem ko so kraji, ki s takimi superlativi ali sploh niso oglaševali, ostali brez novih gostov. Seveda se je na te najnižje in konkurenčne cene in na vso prvovrstnost in odličnost, ki so jo napovedali inserati, priglasilo precej gostov, pa se je pozneje izkazalo, da so bili taki inserati le vaba. Zato naj bi se letos dolenski letovišarski kraji zedinili na enotne cene in te naj bi se po časopisju objavile kot dokončne. Cene ne smejo biti pretirane; ne smejo pa tudi ne biti reklame. Prenizke cene gosta trenutno sicer pridobijo. V prvih letih s tako privabljenimi gosti navadno gostilničar ne krije niti režije, o dobičku pa sploh ni govora. In ko hoče prihodnja leta ta »reklamni primanjkljaj« izravnati s krepkim razmahom cen navzgor, je letovišča konec. Kraj, ki na ta način pridobiva in pada, ubija resnost svojo in sosednih letovišč. Solidnost pri cenah navzgor in navzdol je vsakemu kraju, ki si želi napredka, prvi pogoj. Zato se na Dolenskem ne sme več ponoviti lanska napaka.

Naposled se mi zdi potrebno opozoriti še na tole: lani smo opazili, da so se tudi kraji, vajeni že leta in leta živahnega tujskega prometa, zaman ozirali po gostih. Vzrok izostanka je bil, ker so se gostje naveličali krajev, ki so v njih videli le »tujski promet« in so se zaman ozirali po prijetni domačnosti in družabnosti, ki si jo ob svojih počitnicah na željo tako žele. Zato ne smejo gledati v bodoče letovišarski kraji v svojih gostih le »tujceve«, ampak prijatelje, za katere je treba v tej smeri tudi skrbeti. Pripraviti jim je treba prijetno bivanje in ugodno življenje; med domačini in gostom mora vladati prijazna domačnost in družabnost, kar gosta zadovolji, da se prihodnja leta rad vrača nazaj, privede pa s seboj še znanec in prijatelj. Skratka: ne samo pridobiti si gosta, ampak ga tudi res zadovoljiti in si ga obdržati, to naj bo vodilno načelo vseh, ki vabijo!

dež občine in drugih uradov, je pa tudi gospodarsko, trgovsko in kulturno središče za vso okolico, ki je navezana na svoj trg, odkoder prihaja pobuda za vse, posebno pa za gospodarsko in narodno gibanje. Obširna vas s preko 100 hišami napravi na vsakogar že pri vstopu najugodnejši vtis. Higiena vasi in urejenost kraja je

posebna odlika Mirne in je zato iz zdravstvenih vidikov letovanje v tem kraju zelo prijetno. Notranost gostiln in zasebnih stanovanj je tudi razvjenemu očesu prikupna. Cene so zmerne. Seveda ima kraj lastno elektriko, ugodno in lepo kopaljšče in zanimive izlete v okolico. Znana je mirnska podzemna jama s krasnim hodnikom in kapniki. Grad Grič z vabljivo okolico sprejme pod svojo gostoljubno streho do 30 letoviščarjev. Mirnski grad, Landsprež, Zapuže, Dob, Vesela gora,

Škrievu, Rakovnik so gradovi, polni zgodovinskih zanimivosti, nepozabni vsakomur, ki si jih ogleda. Povsod tod naletiš na pravo dolensko ljudstvo: prijazno in gostoljubno živi v zadovoljstvu s tem, kar pač ima, temo navezano na svojo zemljo.

Industrija na Mirni je tudi razvita. Znana je mirnska tovarna krede. Po vsem Dolenskem pa je tudi znana mirnska mlekarina s odličnimi izdelki. Mirna sicer še nima častivrednega oficelnega ali uradnega naziva »letovišča« niti se za ta naslov preveč ne pull, vendar so si Mirnčanje kljub temu z iznajdljivostjo in po-

in sodišče, znameniti turški turen, lepa šola, udoben sokolski dom, tovarna usnja, nekaj novega, nekaj starega, takšna je slika Mokronoga in takšen se ti trg na mah prikupi.

Stopiš na mokronoški magistrat, zanima te marsikaj — pa radi ustrežejo tvoji želji in po prijetnem kramljanju dodajo še: »Mokronog je bil in bo!« In res je tako. Človek, ki pozna ta kraj in njegovo življenje, bi mislil, da žive tržani le še od svojih tradicij in svoje zgodovine, dasi v resnici žive tod venomer zdravi in nacionalno globoko zavedni Dolenci.

Mokronog je po številu prebivalstva največji kraj te doline. V trgu sta prav lepo razviti obrt in industrija. Sloveča je posebno mokronoška mizarska industrija, ki je vsako leto deležna posebnega priznanja na razstavi ljubljanskega velesejma. Tržani sami posevčajo razvoj trga vse svoje moči. Posebno pa je k tolikemu razmahu, ki ga s ponosom danes beleži kraj v naglem razvoju navzgor, pripomogla Kalinova tovarna usnja in le blagodejnemu vplivu te morajo biti tržani hvaležni, da je Mokronog to, kar je.

Mokronoška »bosa noga« (mokronoški grb, ki ga predstavlja bosa noga) priča, da se je kraj uveljavil že v davni; saj je dajal pobude za vse gospodarsko, socialno in kulturno življenje v široki okolici in ga je zato gosposka že leta 1280. odlikovala s tržnimi pravicami. Ker pa je bil takratni župan v trenutku, ko je prejel pisane trške pravice, bos, so vaški očetje sklenili, da bodi bodoči grb trga — bosa noga. Tako odlikovan kraj je dobil še večjo veljavo in je še danes v njem osredotočeno vse življenje prostrane doline.

In tržani? Le obiščite Mokronog! Ko boste postopali po trgu, boste kaj kmalu znanci in prijatelji, posebno še, če prisluhnete dobri in pristni besedi šaljivega tržana in se porazgovorite z brhko tržanko.

Oh zaključku opisa krajev v trebanjski, mirnski in šentrupertsko-mokronoški dolini želim, da bi tem krajem in propagandnem oziru tudi javna uprava posvetila več pažnje kakor doslej in da bi jih končno že uvrstila v zbornik tujsko-prometnih krajev dravske banovine. Zasebna podjetnost sama ne more doseči onih uspehov, ki se sicer s sodelovanjem javne uprave lahko dosežejo.

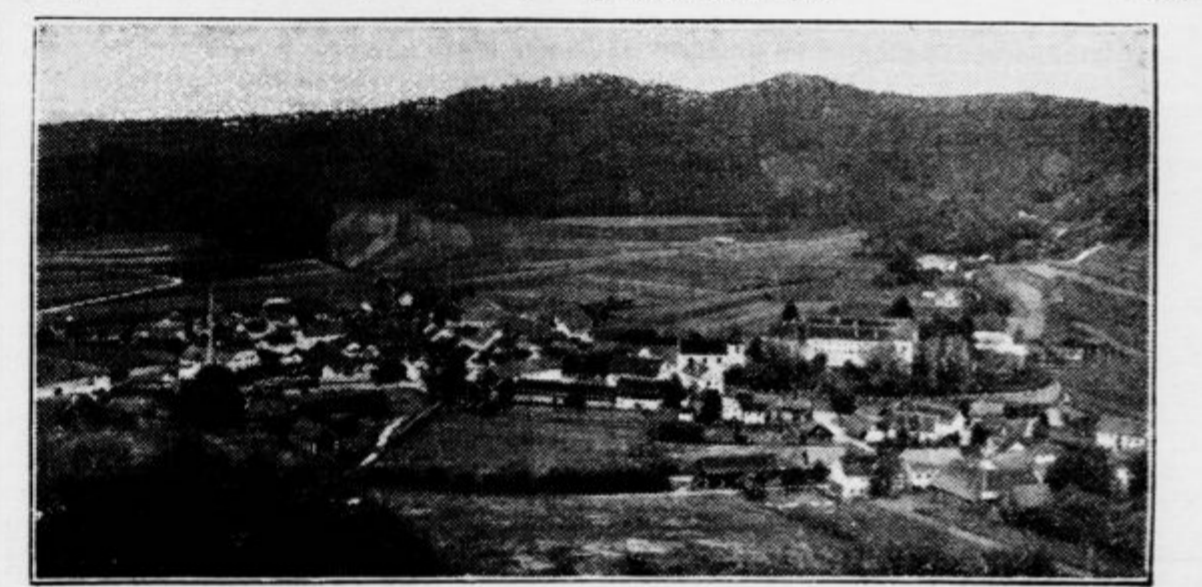
»Mokronog je bil in bo!«

Cvet naših dolenskih pokrajin je šentrupersko-mokronoška dolina. To vam je prijazno ozemlje, polno naravnih lepot. Na severu zapira dolino Hom (504 m), na jugu znani Debenc, na vzhodu pa dolga vrsta dolenskega gričevja. Tu je tudi znamenita Vesela gora s cerkvijo, ki ima značaj bazilike. Dolino namaka potok Bistrica, kamor prihajajo nedeljski izletniki na kopanje tudi iz Ljubljane. Vsa dolina ima značaj vinorodne pokrajine. Lepa rodovitna polja, plodno gričevje in blago podnebje že od nekdaj privablja goste. Dolina nudi mir in zadovoljstvo in je ponos Dolenske.

V tem vrtu sredi livad je kakor šopek cvetja — prijeten letovišarski kraj št. Rupert. O tem dolenskem »pušeljcu«, ki uživa sloves najstarejšega letovišča in o katerega pomembnosti v davni pričajo mnoge izkopanine, ki se hranijo v ljubljanskem muzeju, o tem pušelju, kjer je pred časom župnikoval na ozemlju sedanjih petih župnij, župnik Jurij Slatkonja, kasnejši škof dunajski, bo treba pač še posebej izpregovoriti.

Po zoženi šentrupertski dolini, ki pred Bistrico prehaja v šentjansko, je komaj prostora za cesto tja dol proti Savi. Dolina je od vseh strani tesno zaprta z do-

lenskimi gričevjem, na gosto posejana s cerkvicami in vinskih hrami. Na Bistrici pri znani Zajčevi gostilni se odtrga cesta od gričevja in si utre pot med polje v slikovito dolinico. Kar pred očmi ti zraste in te po svoji romantični legi namah osvoji — Mokronog. Kup tesno med seboj povezanih hiš in vil, starinski grad

Trebnje slovi že dolgo

Letovišče Trebnje s svojo ožjo okolico ima lepo, romantično lego in je obdano z nizkim dolenskim gričevjem, ob čigar vzhodni teče rečica Temenica. Kot križišče železniške proge Ljubljana—Karlovac in St. Janž—Sevnica pa kot križišče relativno dobrih cest, prostrane temeniške, dobriške in mirnske doline z naglo se razvijajočim prometom je Trebnje izhodišče in prehodna točka za najlepši del Dolenske — za tako zvano ožjo Dolensko — kjer so dani vsi pogoji za ugoden razmah tujskega prometa. Trebnje imajo 278 metrov nadmorske višine, letnih padavin povprečno 1110 mm, kar je skoraj najmanj na vsem Dolenskem. Podnebje je izredno milo. Srednja letna temperatura je 9,4 C, zimska pa 0,7 C, kar dokazuje, da je le malo toplejših krajev v Sloveniji.

Trebnje se bolj in bolj razvija v letovišče. Znano je, da je od davno uvaževano zdravo in prijetno počitniško bivališče. Domačini in gostje imajo že od nekdaj največje veselje s kopanjem v prijetni Temenici in z najlepšimi izleti v okolico. Poznavalci naših vod trdijo, da Temenice ne pozabijo, če si se le enkrat kopal v njej. Prijetna je in mirna, topla in mehka in ni valov, tako da se ji kopalci more brez skrbi zaupati. S Temenico in v vsakem oziru prijetno okolico je narava podarila letovišču najkavnejši del, podjetni Trebanjci pa so letoviščarskemu kraju dodali še to, kar ni zmogla narava — pestro in prijetno življenje, po katerem Trebnje slovi daleč naokoli. Poseben sloves je Trebnje uživalo na Dunaju, odkoder so leto za leto prihajale številne družine. Letos jih seveda ne bo. Še v večjem številu pa so prihajali domači gostje, ki še vedno radi prebijajo svoje počitniške dneve med nami. Prav številni so poleti v Trebnjem skupinski nedeljski izleti in prihaja kraj v počev tudi za weekend.

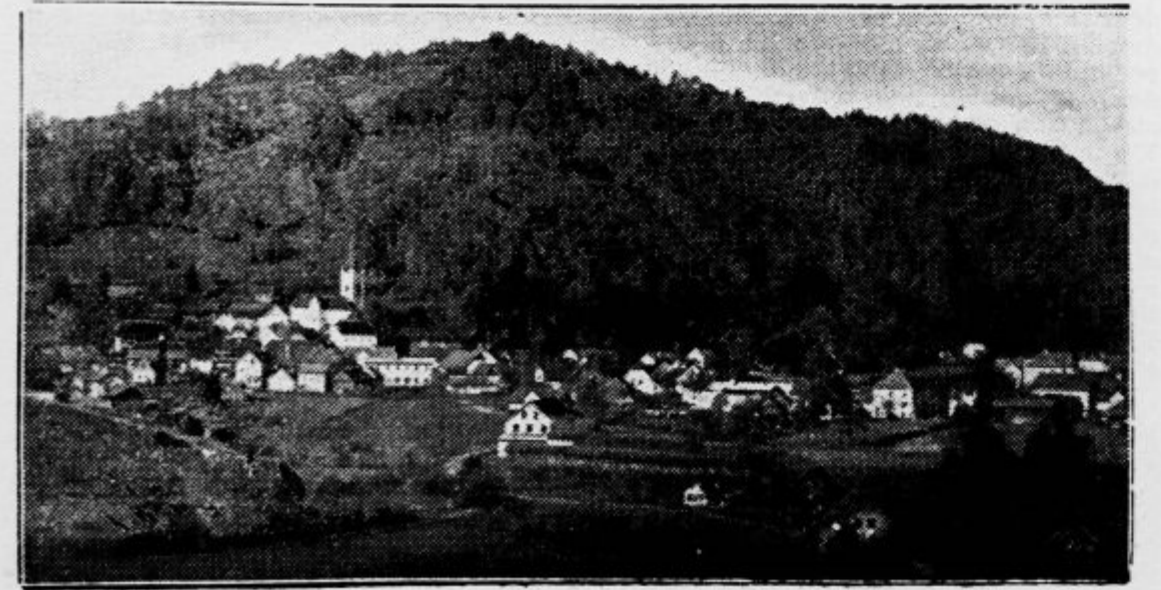
Gostinska obrt je v Trebnjem dobro razvita; za one, ki ne žele prebiti svojih počitnic v gostilnah, je pripravljeno dovoljno število stanovanj z oskrbo pri zasebnikih. Znani so zanimivi, s posebnimi šegami in običaji združeni trebanjski pikniki. Z razvedrilom in zabavo pridejo letoviščarji na svoj račun, saj je družabnost v Trebnjem doma. Nastopi domačih igralcev in gostovanja raznih igralških družin so nekaj posebnega. Mamljivo vabljivi pa so izleti v okolico. Naj navedem le nekatere in najzanimivejše: Iz Trebnjega je dve uri peš na Čatež, kjer je znana izletniška točka Zaplaz (544 m). Marsikateri izletnik, ki potuje po Dolenskem, se radevoden ozre proti hričku s prijazno cerkvico, okoli katere je ozko pozidan pod vzhodjem kup hiš v kaj zanimivem slogu. Ta miren, idiličen kraj s svojo divno, ponekod divje-romantično okolico je kakor nalašč pripraven za izlete iz Trebnjega. Tu najdejo izletniki slikovitost in tišino, ki jo more nuditi le čateška okolica. Zdrav gorski zrak in prijetno kopanje v nalašč za to zgrajenem kopaljšču na Čatežu vsakogar prerodi. Izletniki posevčajo Čatež od maja dalje tja v pozno jesen. V tem času obišče Čatež nad 10.000 izletnikov!

Zanimiva izletniška točka so ponikvalnice rečice Temenice. Na Ponikvah pri Trebnjem ponikne ta kraška voda v podzemsko rupe in pride pri Mirni peči v obliki lepih slapov zopet na dan. Izlet na Vrh—Trebnje k podzemskim jamam s kapniki! Izleti v vinske gorice te požive! Zanimivi so izleti po dolenskih gradovih in končno je možnih še več celodnevni izletov: tako na Krko, v tople vrelce Dolenskih toplin, na Gorjance, na Kum, povsod je lepa ta zemlja, ki prav sedaj vabi, vabi...

ga po opravkih pot ne privede na Mirno, prav malo ve za kraj, ki sameva, zatopljen v svojo zgodovino. Na Mirni je osredotočeno vse življenje te doline. Tu je se-

Zgodovina in sodobnost okrog Mirne

Idilična je Mirna. Ob progri proti Sevnici je polna naravnih lepot in zanimivosti, vendar je naši javnosti še premalo znana. Kdor pač nima stikov z Mirnčani, ali

Prapor svobodnega naroda.

Koračnica.

1. Nad vojsko
2. Mi gremo

marc.

1. nam trobojka plapolá, prapor svobodnega ta. bo. ra. Čaka, da z vojsko v boju
2. v boj in zmagá naša bo za na. rod in domo vi. ro. to. naše je pravo, ži. ve.

Ref.

1. za. vi. hira; 2. ti za rjo; Zdaj na pohod, stopaj naš rod, z maga se smelija! Mi gre. mo zmag. val,

svo. bo. do va. ro. val. Bok ob bo. ku na ša vojska mlada,

bra. tje z brati - svo. bo dna ar. mada. Mi gre. mo zma. go. val,

svo. bo. do va. ro. val.

Zrebanje državne razredne loterije III. razreda 40. kola bo 11. junija t. l.

Poleg premije din 500.000.— bodo izrežani v tem kotu tudi dobitki po din 200.000, 100.000, 60.000, 50.000, 40.000 i. t. d. Po pravilih državne razredne loterije se morajo srečke obnoviti 5 dni pred žrebanjem t. j. do 6. junija. Kdor srečk za 40. kolo še nima, so mu na razpolago v glavni pooblaščen kolekturi državne razredne loterije

„VRELEC SREČE“ Alojziji Planinšek Ljubljana, Beethovnova ulica 14.

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo služb. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.— Dopisila ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.— Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite Din 3.— v znamkah

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpsolati v pisnu obnem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana št. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—

Vsa naročila in vprašanja, tičoč se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelek „Jutra“, Ljubljana.

Strojnika

Z izpitom za svojo žiljalo — Tudi išče delniška pivovarna Sarajevo. Prednost imajo izprašani strojniki z daljšo — prakso in delom v pivovarnah, posebno obratu za izdelavo leda. Nastop takoj. Ponudbe z dok. imenit, ki jih vrne, omeniti dosežane službe in zahtevni plače na naslov pivovarne Sarajevo. 14376-1

Dekle

za kuhinjo in za pomoč v gostilni isčem. Gostilna Vitez, Breg 18. 14402-1

Mesarski pomočnik

izurjen prekajevalec in izdelavci mesnih izdelkov dobi mesto takoj. Pogoj postojnost in trdnost. Franc Ozvirik mešar, Povšetova 38. Ljublj. 14420-1

Slaščičarski pomočnik

dobi takoj mesto. Pekarna Depa, Postojnska ul. 11. 14443-1

Mesarski pomočnik

začetnik, mlajši pošten treni dobi takoj službo. Franc Ozvirik mešar, Povšetova 38. Ljublj. 14422-1

Služkinjo

z otrokom in deloma večjo tudi kuhinje, isčem za Gorenjsko — letoviški kraj. Nastop takoj. Plača po dogovoru. Dopine na ogl. odd. Jutra pod šifro »Služkinja«. 13994-1

2 hlapca

enega starejšega in enega mlajšega, zdrava in pridna, vajena vseh posebnih del in ki imata rez vestije do konj, isčem. Plača po dogovoru. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 13965-1

Dobrega kalkulantka in knjigovodnja

spreme proti takojšnjemu nastopu večje industrijske podjetje. Ponudbe pod »Zaupni knjigovodnja« na ogl. odd. Jutra. 13938-1

Monterja

za postavitev tovarne košarice in hidravlične pletilne isče Simun Horvat, Križevci, banovina Hrvatska. 13942-1

Trgovskega pomočnika

delikatne stroje z značajem hrvatskega in nemške jezika mlajšega delca. Mato Samac, Varadinska. 13941-1

Sivilja

sposobna samostojnega izdelovanja boljnih damskih plaščev v moško delavnico sprejem. Naslov v vseh poslo. 14101-1

Pekovskega pomočnika

sprejem. — Prednost imajo mladi (lahko zač. št. S. Anton, pekarna, Salednik, Gor. Petek Jožet., Trate, Marina Šnežna. 14446-1

Kavarniško blagajničarko

isčem, tudi zač. št. Ponudbe na področju Jutra Maribor pod »Blagajničarka«. 14458-1

Šiviljo z a blago

nastavno in izdelavo, sprejem takoj ali kasneje pod »Zaupni« na področju Jutra Maribor pod »Dobro zašlu«. 14440-1

Blagajničarko

dobro računarsko zmož. no navadnega knjigovodstva sprejem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Blagajničarka«. 14379-1

Elektromonter

mlajša moč dobi takoj službo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zanesljiv pri hišnih instalacijah«. 14084-1

Prodajalko, pošteno

za vodstvo podružnice trgovine moč, blaga na deželi sprejem. Ponudbe na podr. Jutra Maribor pod »Zmožna«. 14086-1

Dva ključavničarska pomočnika

za stavbna dela sprejem takoj. — Prednost imajo izprašani ključavničarji. Rudoif Florjančič, Ključavničar, Kranj. 14245-1

Kleparskega pomočnika

sprejme Vrečko Ignacij, pekarna, Leskovec pri Krškem. 14205-1

Postrežnik

mlajšo, za takojšnji nastop isčem. Zglasiti se je danes do 2 popoldne Aleksandrova cesta 3/III dešno. 14266-1

Brivskega pomočnika

dobrega delavca, sprejem takoj. — Naslov v ogl. odd. Jutra. 14203-1

Prvovrstnega zaupnika

z zanesljivim nastopom pri nakupu in prodaji nepremičnin, ki bi vršil ogled in cenitev objektov ter zemljiških izjeme informacije, dobi takoj stalno provizijo zaposlitev pri večpodelju. Točne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sijajen zaslužek«. 14204-1

Pomočnik

samostojno moč, potrebujem za takoj. Naslov v vseh posloval. Jutra. 14216-1

Industrijsko podjetje

otvarja za svoj posvem novi, za sedaj aktualni šlager-artikel prodajno skladišče za dravsko bano, isčemo sposobne osebe, ki bi bile voljne tako skladišče voditi. Nudimo popolnoma stalno in brezbrziško eksistenca ter dober dnevni zaslužek. Artikel je epohalne vsebine kupci so: industrije, obrti, trgovine, privatniki, državne in privatne ustanove in vsa druga podjetja. Plasiranje v milijonih km. Strokovno znanje nepobitno. Interesenti za blago, ki ga je imeti za ogled, morajo v zaloziti v gotovini 20 do 30 tisoč dinarjev. Osebe, ki reflektirajo na stalen dober in donosen posel, naj pošljejo ponudbe na naslov: Industrija, Zagreb, Palmotičeva ulica 29a I kat. 14041-1

Viničarja in sadjarja

z družino sprejem takoj v posestvo blizu Banjačke. Ugodni pogoji. Turko Alfonz, u. Varadinska, poš. pred. 39. 14181-1

Frizerko

dobro moč, sprejem takoj ali po dogovoru. Frizerski salon Sarajevo, v Slavko — Jesenice, Pužine. 14174-1

Strokovnega tajnika

večveča knjigovodstva in dopisovanja v slovenskem in nemškem jeziku, dobrega organizatorja, ki bi se z vsa vnueno zavzi za težnje obrtništvu sprejme Zdr. žentelj obrtnikov na Gorenjskem. Ponudbe, zahtevne plače pod »Organizator na podr. Jutra, Jesenice«. 14173-1

Čevljarkega pomočnika

za mešano zbito delo sprejem takoj. Marin Franc, Trbovlje. 14168-1

Služkinjo

veščo vseh hišnih del, upravnika s 15. junijem uradniška družina na Gorenjskem. — Ponudbe pod »Poštena in zanesljiva« na ogl. odd. Jutra pod »Zmožna«. 14131-1

Uradnika (praktikanta)

sprejme večja trgovska organizacija. Pogoj: 4 razredi srednje šole z malo maturato, 2 razreda trgovske šole, strojeplj. in po možnosti slovenska stenografija. — Ponudbe na podr. Jutra Maribor pod »Trgovska organizacija«. 14155-1

Frizerko

mlajšo dobro moč, isče Milan Turk, pri mostu sv. Jakoba. 14230-1

Frizerko

dobro samostojna moč dobi službo takoj ali po dogovoru. Stane Bradač Medvedova 22 Ljubljana. VII. 14403-1

Več pomočnikov

za razna mizarska dela sprejme strojno mizarstvo Weiss, Trbovlje. 14171-1

Soferja mehanika

sprejme — Kristan Franc, Trpiševa c. 54, prevozništvo. 14461-1

Perfektna kuharica

samostojna, srednje starosti, za majhno gospodinjstvo v Celju, se 15. junijem ali s 1. julijem sprejme proti epi plač. Dopine je poslati na podr. Jutra v Celju pod »Kuharica«. 14158-1

Frizerko

dobro delavico sprejme 25. t. m. v stalno službo Znidarič & Rozman na podr. Jutra. 14359-1

Postrežnik

starejši poročen (tudi mesto kot oskrbnik (bi di brez oprave) na dežel. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Skrben 306«. 14306-1

Natakarica

redne zunanosti lahko tudi začetnica dobi mesto takoj. Nastop takoj. Predstaviti se v ponedeljek med 11. in 12. Naslov v vseh poslo. Jutra. 14347-1

Frizerko

sprejme takoj Zavr Milan, frizer, št. Vid nad Ljubljano. 14393-1

Dekle

mlado in snažno dobi stanovanje za potrebo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sijajen zaslužek«. 14408-1

Frizerko

samostojno sprejem v stalno službo. Ostalo po dogovoru. Novak Vinko, frizer, Zalec. 14071-1

Službe išče

Beseda 30 par, davek 3 din, ter 3 din za šifro ali dajanje naslovov. — Najmanjši znesek din 15.—

Blagajničarka

z malo otrokom in trg. slo. zmožna pisarniškega dela, strojeplj. isče službo v pisarni ali kot blagajničarka. Nastop takoj ali po dogovoru. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Dnevni zaslužek«. 14008-2

Zagovodja

zmožen manipulacije z levom in konstrukcije novega žele. isče stalno službo. — Naslov: Tosić Ciril, Rakičani 46, p. Murska Sobota. 13960-2

Komorni sluga in sofer

s prvovrstnim sprejemom isče službo. Ponudbe pod »Zanesljiv na ogl. odd. Jutra«. 14456-2

Dobra frizerka

isče službo. Nastopi 5. maja. Cenj. ponudbe na področju Jutra v Celju pod »Dobra frizerka«. 14455-2

Avtomehanik

mojster sofer trezen in zanesljiv isče primerne zaposlitve. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Mehanik sofer«. 14059-2

Upokojen orožnik

isče stalno nameštništvo. Nastop 1. ali 15. junija. Naslov v vseh poslo. Jutra. 14037-2

Dolgeletna gostilničarka

isče zaposlitve, je zelo postrežljiva in prijazna. zmožna je voditi sama obrt. Šla bi tudi za dob. Plača 24.— na oglasni odd. Jutra. 14224-2

Mladega fanta

za vsa hišna dela takoj sprejem. — Naslov v vseh poslo. Jutra. 14358-1

Postrežnik

potrebujem za jutranje ure. Samo zanesljivi mlada in urna z izvirnimi priporočili pride v poštev. Naslov v vseh poslo. Jutra. 14359-1

Frizerko

dobro delavico sprejme 25. t. m. v stalno službo Znidarič & Rozman na podr. Jutra. 14359-1

Postrežnik

mlada, isče zaposlitve za enkrat ali dvakrat na teden. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Tudi pereme«. 14232-2

Šofer mehanik

trezen in zanesljiv, isče zaposlitve v vseh poslo. Celovska cesta 204. 14244-2

Službo oskrbnika

želi prenesti mlad fant z večletno prakso. Naslov v vseh poslo. Jutra. 13955-2

Trgovski pomočnik

mlajša stroje isče službo. Nastop takoj. Pogoj: Naslov v vseh poslo. Jutra pod »Agilen pomočnik«. 14265-2

Dekle

vajeno kuhe in gostilne, želi službo za takoj, najraje v Ljubljani ali Celju. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 14169-2

Vdova

isče službo gospodinjke pri starejšem gospodu, po možnosti v Dalmaciji ali Hrvatski. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Gospodinjstvo«. 14132-2

Natakarica

s poslovidnim spricvalom želi prenesti službo v boljše gostino ali restavracijo v Ljubljani ali na Gorenjskem. — Stalnost in postojnost so pogoj. — Ponudbe s poslovalnicah Jutra pod »Takošen nastop«. 14127-2

Prodajalka

z dolgoletno prakso v manufakturni in špeceriji, 27 let stara, z znanjem slovenskega jezika, želi prenesti službo v trgovini ali v restavraciji. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobra moč«. 14400-2

Natakarica

želi službo v Ljubljani ali na Gorenjskem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobra in stalna služba«. 14405-2

Natakarica

isče namestitve v boljšem lokalu kjerkoli. Ponudbe na podr. Jutra pod »Natakarica Celje«. 14431-2

Pisarniški sluga

z večletno prakso popolnoma izvežen vseh zadevnih poslov zmožen slovenskega nemškega in italijanskega jezika z dobrimi priporočili po polnoma zanesljiv ter nad vse pošten in trezen isče službo za takoj ali pozneje najraje v Ljubljani Gre tudi kamorkoli v Sloveniji. — Sprejme tudi zaupno mesto. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Marljiv 45«. 14358-2

Absolventka

trgovske šole z enoletno prakso v odvetniški pisarni želi primerne službo. Ponudbe na oglasni odd. Jutra. Celje pod »777«. 14433-2

Vajencici (ke)

Trgovskega vajenca krepkega, sprejem. Ponudbe s spricvali in sliko na Noib, Zamer in sin, Sv. Pavel pri Prebuldu. 13986-44

Vajenko

z dežele, pridno, pošteno, z dobrimi šolskimi spricvali sprejme trgovina z mešanico blagom. Z mešansko šolo imajo prednost. Naslov v oglasni odd. Jutra. 14184-44

Zobotehnik

samostojen, sposoben vseh del, isče službo. — Naslov v vseh poslo. Jutra. 14211-2

Strojni tehnik

s prakso na Češkem, kjer je nadaljeval študij na univerzi, isče zaposlitve v večjem podjetju. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zanesljiv 36«. 14356-2

Postrežnica

mlada, isče zaposlitve za enkrat ali dvakrat na teden. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Tudi pereme«. 14232-2

Trgovski pomočnik

mlajša stroje isče službo. Nastop takoj. Pogoj: Naslov v vseh poslo. Jutra pod »Agilen pomočnik«. 14265-2

Dekle

vajeno kuhe in gostilne, želi službo za takoj, najraje v Ljubljani ali Celju. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 14169-2

Vdova

isče službo gospodinjke pri starejšem gospodu, po možnosti v Dalmaciji ali Hrvatski. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Gospodinjstvo«. 14132-2

Natakarica

s poslovidnim spricvalom želi prenesti službo v boljše gostino ali restavracijo v Ljubljani ali na Gorenjskem. — Stalnost in postojnost so pogoj. — Ponudbe s poslovalnicah Jutra pod »Takošen nastop«. 14127-2

Prodajalka

z dolgoletno prakso v manufakturni in špeceriji, 27 let stara, z znanjem slovenskega jezika, želi prenesti službo v trgovini ali v restavraciji. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobra moč«. 14400-2

Natakarica

želi službo v Ljubljani ali na Gorenjskem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobra in stalna služba«. 14405-2

Natakarica

isče namestitve v boljšem lokalu kjerkoli. Ponudbe na podr. Jutra pod »Natakarica Celje«. 14431-2

Pisarniški sluga

z večletno prakso popolnoma izvežen vseh zadevnih poslov zmožen slovenskega nemškega in italijanskega jezika z dobrimi priporočili po polnoma zanesljiv ter nad vse pošten in trezen isče službo za takoj ali pozneje najraje v Ljubljani Gre tudi kamorkoli v Sloveniji. — Sprejme tudi zaupno mesto. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Marljiv 45«. 14358-2

Absolventka

trgovske šole z enoletno prakso v odvetniški pisarni želi primerne službo. Ponudbe na oglasni odd. Jutra. Celje pod »777«. 14433-2

Vajencici (ke)

Trgovskega vajenca krepkega, sprejem. Ponudbe s spricvali in sliko na Noib, Zamer in sin, Sv. Pavel pri Prebuldu. 13986-44

Vajenko

z dežele, pridno, pošteno, z dobrimi šolskimi spricvali sprejme trgovina z mešanico blagom. Z mešansko šolo imajo prednost. Naslov v oglasni odd. Jutra. 14184-44

Uradnica

s petletno pisarniško prakso, popolnoma samostojna, z znanjem nemškega knjigovodstva in dopisovanja želi prenesti službo v pisarni ali kjerkoli. — Ponudbe na oglasni odd. Jutra pod »Kavčije zmožna«. 14065-2

Inženir-kemik

stano voljašine prost, samostojen, korespondent za nemščino in italijansko sprejme v stalno službo na ogl. odd. Jutra pod »Energičen«. 14069-2

Krojaski pomočnik

dobro dela velike komada, se želi izpopolniti proti manjši plači. Ponudbe na Ivan Zoran, Gosposvetska 17. 14283-2

Mesto hišnika

isče pridni zakonski par. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Postena 162«. 14162-2

Drž. upokojenec

sprejme službo inkasanta, hišnika, skladiščnika vratarja ali sliko. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zanesljiv 36«. 14356-2

Trgov. pomočnica

verziana v vseh strokah želi namestitve. Na stopi lahko takoj. Ponudbe na podr. Jutra v Ptuj pod »Marljiva«. 14309-2

Postrežnica

mlada, isče zaposlitve za enkrat ali dvakrat na teden. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Tudi pereme«. 14232-2

Šofer mehanik

trezen in zanesljiv, isče zaposlitve v vseh poslo. Celovska cesta

Pridelki
Beseda 1 dan, davek 3 dn, za šifro ali danje naslova 5 dn Najmanjši znesek 17 dn

Moko
najboljše kvalitete in vseh vrst, proda na veliko mod najugodnejšim pogoji - Črnačina kmet zadruga v Murski Boboti. 13989-35

Kapital
Beseda 1 dan, davek 3 dn, za šifro ali danje naslova 5 dn Najmanjši znesek 17 dn

Ureditve
premoženja
Poravnave, konkurzne zadeve, odkup in inkasno terjatve (tudi kmečkih) nabavo dobrih kreditov, varno naložitev kapitala, ureditev uprave in knjigovodstva, bilance, kalkulacije, upravo nepremičnosti, nadzorovanje sodeložev, sploh vse trgovske obrtne zadeve zaupno poveritve strokovni pisarni

Lozje Zajc
Ljubljana, Gledališka ul. 16-16

Dama
prosti dobrosrčnega gospod, tudi starejšega, da ji pomaga iz obupnega položaja. Ponudbe pod »Hvaličnost« na ogled. Jutra. 14234-16

Kdo posodi 1000 din
dobi brezplačno stanovanje v Vižmarjih. Na vknjižbo. Nedoh Martin Brod-Vižmarje. 14246-16

Hranilno knjižico
Kmetijske posojilnice v Ljubljani z vlogo 18.000 din prodam najboljšemu plačniku. Ponudbe na ogled. Jutra pod »Takoj, knjižica«. 14120-16

Kdo posodi
10.000 din dobi 11%, ob resti vknjižbo na ogled. Jutra pod »Posojilo«. 14291-16

Kompanjono
ki bi imela veselje do gostilne, trgovine in go sprednjega istem. Vfo vse ali ločeno brez otrok. niso izključene. Ponudbe na pod. Jutra Novo mesto pod »Dobro promete«. 14303-16

Hranilne knjižice
vrednostne papirje kupujemo stalno in po navidihi cenah in takojšnjem plačilu. RUDOLF ZORE Ljubljana, Gledališka ul. 12. 14330-16

Zensko osebo
prosim posojila 1000 din. Ponudbe na ogled. Jutra pod »Zvest prijatelj«. 14338-16

Knjižice Kmetijske
posojilnice v Ljubljani kupim za gotovino. Ponudbe na ogled. Jutra pod »Večje zneske«. 14346-16

Vlogo 100%
Kmetičke hran. in pos. doma Ljubljana od cca 130.000 kupimo za 100 odst. proti odplačilu po dogovoru. Za varnost da mo vknjižbo na 1 mesto. Vseposojila vredno 3 milijone. Pojasnila da je Rudolf Zore, Ljubljana Gledališka ul. 12. 14351-16

Doživljensko
oskrbu
nudi poštena družina v Ljubljani v lastni hiši, starejšemu gospodu ali gospe proti založbi 80.000 din zaradi povratna obri. Ponudbe na ogled. Jutra pod šifro »Dobro oskrba - mitem kraje«. 14343-16

Dama
mlada, simpatična, prosti dobrosrčnega gospod, momentani stiski za malenkostno posojilo. Vrnitev z obrestmi. Ponudbe na ogled. Jutra pod šifro »Večno hvala«. 14368-16

Trgovino prodam
ali spremenim družabno (družabno). Potreben kapital 30-40.000 za povečanje. Vprašati Maribor. Benaška 74, pod. značko »Kakojnja udeležba«. 14439-16

Mlada gospa
iše nujno 600 din posojila do 6. m. Ponudbe pod. Noso resno misleče na ogled. Jutra. 14452-16

Auto, moto
Beseda 1 dan, davek 3 dn, za šifro ali danje naslova 5 dn Najmanjši znesek 17 dn

Avto »Morris«
model 1938 limuzina s premakljivo strešno Schie bedrač, zelo dobro ohranjena, vseh potnišnih sedel. Ponudba na ogled. Jutra pod »Morris«. 14458-16

Pohištvo
Beseda 1 dan, davek 3 dn, za šifro ali danje naslova 5 dn Najmanjši znesek 17 dn

Mlada gospa
iše nujno 600 din posojila do 6. m. Ponudbe pod. Noso resno misleče na ogled. Jutra. 14452-16

Auto, moto
Beseda 1 dan, davek 3 dn, za šifro ali danje naslova 5 dn Najmanjši znesek 17 dn

Avto »Morris«
model 1938 limuzina s premakljivo strešno Schie bedrač, zelo dobro ohranjena, vseh potnišnih sedel. Ponudba na ogled. Jutra pod »Morris«. 14458-16

Pohištvo
Beseda 1 dan, davek 3 dn, za šifro ali danje naslova 5 dn Najmanjši znesek 17 dn

Avto »Morris«
model 1938 limuzina s premakljivo strešno Schie bedrač, zelo dobro ohranjena, vseh potnišnih sedel. Ponudba na ogled. Jutra pod »Morris«. 14458-16

Pohištvo
Beseda 1 dan, davek 3 dn, za šifro ali danje naslova 5 dn Najmanjši znesek 17 dn

Avto »Morris«
model 1938 limuzina s premakljivo strešno Schie bedrač, zelo dobro ohranjena, vseh potnišnih sedel. Ponudba na ogled. Jutra pod »Morris«. 14458-16

Pohištvo
Beseda 1 dan, davek 3 dn, za šifro ali danje naslova 5 dn Najmanjši znesek 17 dn

Avto »Morris«
model 1938 limuzina s premakljivo strešno Schie bedrač, zelo dobro ohranjena, vseh potnišnih sedel. Ponudba na ogled. Jutra pod »Morris«. 14458-16

Avto Chevrolet
novejši tip, zelo dobro ohranjena, poceni prodam. Naslov v vseh poslovnih Jutra. 13594-10

Ardie motor
125 ccm prodam ali zamenujem za 200 ccm DKW po dogovoru. Rokovni pogon. IX-3. Zg. Šiška. 14106-10

Motor
od 100 do 350 ccm kupim. Naslov v vseh poslovnih Jutra. 13399-10

Novo motorno kolo
125 ccm prodam za din 3500 - granjarna Zaje. Zg. Šiška. 11064-10

Motorno kolo
Besed, 200 ccm, prodam za 1800 din. Gostilna Korintnik Stranje pri Koritniku. 14077-10

Tovorni avto
na ogled, ugodno naprodam. Ponudbe na ogled. Jutra pod »AVTO 36«. 14045-10

Zündapp motor
DKB 250 1939 3000 km skorov nov prodam. Naslov v vseh poslovnih Jutra. 14070-10

Avto Opel Kadett
naprodaj - 20.000 km prevoženih. Perčinč, elektr. podjetje, Ljubljana. 14197-10

Fiat Topolino
avto, dvoosedni, prodam. Ponudbe na ogled. Jutra pod »14.000 din«. 13122-10

Dvosedežni avto
novejšega tipa, majhno »orabno« kupim. Ponudbe na ogled. Jutra pod »Avto takoj«. 14123-10

Adler avto
Junior 4 sedečna kabriolet limuzina v brezhibnem stanju ugodno prodam. Josip Vrenko Aleksandrova 7-II. 14293-10

Avto DKW
Štirisedežni kabriolet, prevožen 17.000 km, ugodno prodam. Ogledati: Pečnikar Dolenska cesta 48. 14275-10

4-sedežni avto
zabljeno, z malo potrošeno benzinom kupim proti takojšnjemu plačilu. Ponudbe: Ljubljana, Hotel Metropol, vratar. 14269-10

Kupim motocikel
Harley Davidson 750 ccm novejšega tipa. Ponudbe s točnim opisom na »Novi Radomir Tokovič«, Novi Sad, Dunavska ul. 29. 14313-10

Več rabljenih motorjev
raznih oznak prodam poceni, Remec Oskar, Dolenska cesta 5. 14319-10

Avto Opel
»Vimpia 39«, malo vožen, skorov nov, ugodno naprodaj. Na ogled pri Vinček Dolenska 42. 14310-10

Kupim
motorno kolo in osebn. avto. Strojna delavnica Sv. Petra c. 85. 14330-10

Radioaparati
Mediator 4 elektronski baterijski nov zamenjan za 200 do 250 ccm motorno kolo. Čebin - Sv. Benedikt Slov. gor. 13917-10

Mali avto
prodam za 5500 ali dam za motor. Vse takse in davke karta za 30 l benzina na težen. Ponudbe pod »5500« na ogled. Jutra. 14099-10

Motoscoche
350 ccm prodam. Naslov v vseh poslovnih Jutra. 14420-10

Ardie
motorno kolo v dobrem stanju 125 ccm poceni prodam. Stefančič Albin St. Vid nad Ljublj. 14423-10

Pohištvo
Beseda 1 dan, davek 3 dn, za šifro ali danje naslova 5 dn Najmanjši znesek 17 dn

Pohištvo
Beseda 1 dan, davek 3 dn, za šifro ali danje naslova 5 dn Najmanjši znesek 17 dn

Pohištvo
Beseda 1 dan, davek 3 dn, za šifro ali danje naslova 5 dn Najmanjši znesek 17 dn

Pohištvo
Beseda 1 dan, davek 3 dn, za šifro ali danje naslova 5 dn Najmanjši znesek 17 dn

Pohištvo
Beseda 1 dan, davek 3 dn, za šifro ali danje naslova 5 dn Najmanjši znesek 17 dn

Pohištvo
Beseda 1 dan, davek 3 dn, za šifro ali danje naslova 5 dn Najmanjši znesek 17 dn

Pohištvo
Beseda 1 dan, davek 3 dn, za šifro ali danje naslova 5 dn Najmanjši znesek 17 dn

Pohištvo
Beseda 1 dan, davek 3 dn, za šifro ali danje naslova 5 dn Najmanjši znesek 17 dn

Pohištvo
Beseda 1 dan, davek 3 dn, za šifro ali danje naslova 5 dn Najmanjši znesek 17 dn

Pohištvo
Beseda 1 dan, davek 3 dn, za šifro ali danje naslova 5 dn Najmanjši znesek 17 dn

Pohištvo
Beseda 1 dan, davek 3 dn, za šifro ali danje naslova 5 dn Najmanjši znesek 17 dn

Malo rabljene trgovske opreme
jezinske, spajnice, nove spajnice, spajnice in razno drugo pohištvo po zelo ugodni ceni naprodaj. Ogleda se pri Ivan Mathian Ljubljana Tyrseva 12, dvo. 17-11-12

Kolesa
Beseda 1 dan, davek 3 dn, za šifro ali danje naslova 5 dn Najmanjši znesek 17 dn

Zensko kolo
dobro ohranjeno, kupim. Fani Skumavec, Galuško nabrežje 23. 14253-11

Kolesa
vaskovratna najnovejše izdelave v krasnih barvah po nizki ceni pri Triglav, Resjeva 16. 14299-11

Tricikel
mali rabljen v dobrem stanju kupim. Fonud. be. Elektronični prehod nebotičnika. 14381-11

Damsko in moško kolo
popolnoma novo za vsa ceno naprodaj ali za zameno za pisalni stroj. Strojna delavnica Sv. Petra c. 85. 14382-11

Novo moško kolo
prodam radi odstopanja. Kodrič Stane, Celovška ul. 14427-11

Lokali
Beseda 1 dan, davek 3 dn, za šifro ali danje naslova 5 dn Najmanjši znesek 17 dn

Poslovni lokal
sestojel iz vsaj 2 prostorov, lahko 81 na dvorišču, v centru mesta ali najbližji okolici centra, iščem. Ponudbe na ogled. Jutra pod »Zadruga«. 13996-19

Pekarna
se prodaja ali se daje v zakup, proti odjemni inventarju in odjemniku za 15.000 din. Pekarna proizvajala 450 kg kruha in 400 kosov peciva, dela na dve peči. Vprašati: Zareb, Marmarska ulica 7, pekar. Dr. A. Jančič 14190-19

Dužro vpeljani damski salon
iše kumpanjono, šiviljo ali krojač, za ugodno plačo 1500 din in procenti. Obrtni izpit ni potreben. Ponudbe na ogled. Jutra pod »Družabnik«. 14196-19

Trgovina s sadjem
in zelenjavo z vsem inventarjem prodam. Kosem Marita A. Vrteva ul. 9-I Ljubljana VII. 14114-19

Trgovina z meš. blagom
vpešana, ob prometni cesti se odda v najem. Jutra pod »Edin. stvena prilika«. 14193-20

Lokal
opremljen za mlekarstvo ali prodajo kruha oddam za 1. avgust. Vprašati: Kastelic Poljanska cesta 41-I. 14325-19

Lokal
za konfekcijo in manufakturno večerjo oddam. Naslov v vseh poslovnih Jutra. 14280-19

Prvorazredni zagrebški buffet
najpremetnejše srednje, garantiran in dokazan uspešan, prodam v rednih in piščih 70.000 din, prodamo skupno s prvovrstnim inventarjem in zalogo blaga za din 165.000 din. Nadzorni zagrebški ugostiteljski etilni zavod. Informacije Poslovna Paskovič, Zagreb, ulica 144. 14178-19

Lokal s stanovanjem
vpešan za trgovino z mesom blagom oddam za 1. avgustom. Ponudbe na ogled. Jutra pod »Dobra trgovina«. 14348-19

Lokal s pohištvo
za trgovske svrhe oddam. Ponudbe na ogled. Jutra pod »Dobro promete«. 14419-19

Lokal s pohištvo
za trgovske svrhe oddam. Ponudbe na ogled. Jutra pod »Dobro promete«. 14419-19

Lokal s pohištvo
za trgovske svrhe oddam. Ponudbe na ogled. Jutra pod »Dobro promete«. 14419-19

Lokal s pohištvo
za trgovske svrhe oddam. Ponudbe na ogled. Jutra pod »Dobro promete«. 14419-19

Lokal s pohištvo
za trgovske svrhe oddam. Ponudbe na ogled. Jutra pod »Dobro promete«. 14419-19

Lokal s pohištvo
za trgovske svrhe oddam. Ponudbe na ogled. Jutra pod »Dobro promete«. 14419-19

Lokal s pohištvo
za trgovske svrhe oddam. Ponudbe na ogled. Jutra pod »Dobro promete«. 14419-19

Lokal s pohištvo
za trgovske svrhe oddam. Ponudbe na ogled. Jutra pod »Dobro promete«. 14419-19

Lokal s pohištvo
za trgovske svrhe oddam. Ponudbe na ogled. Jutra pod »Dobro promete«. 14419-19

Lokal s pohištvo
za trgovske svrhe oddam. Ponudbe na ogled. Jutra pod »Dobro promete«. 14419-19

Lokal s pohištvo
za trgovske svrhe oddam. Ponudbe na ogled. Jutra pod »Dobro promete«. 14419-19

Lokal s pohištvo
za trgovske svrhe oddam. Ponudbe na ogled. Jutra pod »Dobro promete«. 14419-19

Lokal s pohištvo
za trgovske svrhe oddam. Ponudbe na ogled. Jutra pod »Dobro promete«. 14419-19

Lokal s pohištvo
za trgovske svrhe oddam. Ponudbe na ogled. Jutra pod »Dobro promete«. 14419-19

Lokal s pohištvo
za trgovske svrhe oddam. Ponudbe na ogled. Jutra pod »Dobro promete«. 14419-19

Stavbno parcelo
v zmeri cca 13.000 kv. metrov, ki se nahaja ob glavni cesti Kramarjeva, v bližini mesta prodam. Krc, Kranj, Benaška cesta 4. 13939-20

Hiša naprodaj
v Dravljah 150, sedaj lakotnice 4. Poizve se v trgovini čevljev Šo ar. pred škofijo. 13931-20

Enonadstropno hišo
v mestu z zelo dobro dočo gostilno, ogrevalni sistem, stanovanje, tujske sobe prodam. Ponudbe na ogled. Jutra pod »Rentalbo«. 13995-20

Hišo z vrtom
prodam. Fun. kova ul. 27. 13689-20

Stavbne parcele
v Trbovljah ob javni cesti, dolžine velikosti, naprodaj že od 6 din m2. Posvetje z enostavnim kolo hišo in 12.000 km zemljišča za ceno 15.000 din. 20 km iz Banja Luke. - Geometer Tripalo I. dr. - Banja Luka, Bulvar kralja Aleksandra 1. 14100-20

Ugodno prodam
stalno vodno silo 500 HP, 30 km iz Banja Luke, z zemljiščem 15.000 m2 in kamnolomom - cca 150.000 din. Posvetje z enostavnim kolo hišo in 12.000 km zemljišča za ceno 15.000 din. 20 km iz Banja Luke. - Geometer Tripalo I. dr. - Banja Luka, Bulvar kralja Aleksandra 1. 14100-20

Hišo na Celju
z vrtom vodovodno in električno prodam za 27 tisoč din. Informacije pri g. Zlenderič Breg 14 Celje. 14157-20

Kupim hišico
z nekaj zemlje najraje v Savinjski dolini ali tu drugje na ugodni ležišči. Vprašati: Maribor pod »Jutra«. 14391-20

Boljšo gostilno
enonadstropno stavbo z 1 johon zemlje, lepim vrtom vse obejano oddam v najem. Naslov v vseh poslovnih Jutra. 14152-20

Dvostanovanjska hiša
v gorenjskem letoviskem mestu, pol streho, nova tretjina gotova, visoko pritličje, v starem parku ležiča, krasen razgled, šest stanovanj in eno v suterenu event. za malo trgovino z zelenjavo, res poceni prodaj z gradbenim načrtom in proračunom. - Hipoteka 100.000 din ostane. Vprašati: Angela Udovc, Ljubljana, Gosposva ulica 3, pri g. Markič. 14257-20

Gradbene parcele
v Kamniku, najlepša ega, poceni naprodaj. - Vprašati: Št. seme, Ljubljana I., poš. predal 219. 14256-20

Hišo
sončna lega, ob vodi in gozdu, pol ure od mesta, medno-Medvedovo, prodam. - Letoviščarji imajo prednost. Naslov v ogled. Jutra. 14259-20

Hišo
enonadstropno, v lepem kraju blizu Novega mesta, zamenjam za hišo v Ljubljani ali v okolici do St. Vid. Ponudbe na ogled. Jutra pod šifro »Zamenjava«. 14161-20

Hišo
enonadstropno, v lepem kraju blizu Novega mesta, zamenjam za hišo v Ljubljani ali v okolici do St. Vid. Ponudbe na ogled. Jutra pod šifro »Zamenjava«. 14161-20

Hišo
enonadstropno, v lepem kraju blizu Novega mesta, zamenjam za hišo v Ljubljani ali v okolici do St. Vid. Ponudbe na ogled. Jutra pod šifro »Zamenjava«. 14161-20

Hišo
enonadstropno, v lepem kraju blizu Novega mesta, zamenjam za hišo v Ljubljani ali v okolici do St. Vid. Ponudbe na ogled. Jutra pod šifro »Zamenjava«. 14161-20

Hišo
enonadstropno, v lepem kraju blizu Novega mesta, zamenjam za hišo v Ljubljani ali v okolici do St. Vid. Ponudbe na ogled. Jutra pod šifro »Zamenjava«. 14161-20

Hišo
enonadstropno, v lepem kraju blizu Novega mesta, zamenjam za hišo v Ljubljani ali v okolici do St. Vid. Ponudbe na ogled. Jutra pod šifro »Zamenjava«. 14161-20

Hišo
enonadstropno, v lepem kraju blizu Novega mesta, zamenjam za hišo v Ljubljani ali v okolici do St. Vid. Ponudbe na ogled. Jutra pod šifro »Zamenjava«. 14161-20

Hišo
enonadstropno, v lepem kraju blizu Novega mesta, zamenjam za hišo v Ljubljani ali v okolici do St. Vid. Ponudbe na ogled. Jutra pod šifro »Zamenjava«. 14161-20

Hišo
enonadstropno, v lepem kraju blizu Novega mesta, zamenjam za hišo v Ljubljani ali v okolici do St. Vid. Ponudbe na ogled. Jutra pod šifro »Zamenjava«. 14161-20

Hišo
enonadstropno, v lepem kraju blizu Novega mesta, zamenjam za hišo v Ljubljani ali v okolici do St. Vid. Ponudbe na ogled. Jutra pod šifro »Zamenjava«. 14161-20

Hišo
enonadstropno, v lepem kraju blizu Novega mesta, zamenjam za hišo v Ljubljani ali v okolici do St. Vid. Ponudbe na ogled. Jutra pod šifro »Zamenjava«. 14161-20

Hišo
enonadstropno, v lepem kraju blizu Novega mesta, zamenjam za hišo v Ljubljani ali v okolici do St. Vid. Ponudbe na ogled. Jutra pod šifro »Zamenjava«. 14161-20

Hišo
enonadstropno, v lepem kraju blizu Novega mesta, zamenjam za hišo v Ljubljani ali v okolici do St. Vid. Ponudbe na ogled. Jutra pod šifro »Zamenjava«. 14161-20

Hišo
enonadstropno, v lepem kraju blizu Novega mesta, zamenjam za hišo v Ljubljani ali v okolici do St. Vid. Ponudbe na ogled. Jutra pod šifro »Zamenjava«. 14161-20

Hišo
enonadstropno, v lepem kraju blizu Novega mesta, zamenjam za hišo v Ljubljani ali v okolici do St. Vid. Ponudbe na ogled. Jutra pod šifro »Zamenjava«. 14161-20

Hišo
enonadstropno, v lepem kraju blizu Novega mesta, zamenjam za hišo v Ljubljani ali v okolici do St. Vid. Ponudbe na ogled. Jutra pod šifro »Zamenjava«. 14161-20

Hišo
enonadstropno, v lepem kraju blizu Novega mesta, zamenjam za hišo v Ljubljani ali v okolici do St. Vid. Ponudbe na ogled. Jutra pod šifro »Zamenjava«. 14161-20

Hišo
enonadstropno, v lepem kraju blizu Novega mesta, zamenjam za hišo v Ljubljani ali v okolici do St. Vid. Ponudbe na ogled. Jutra pod šifro »Zamenjava«. 14161-20

Hišo
enonadstropno, v lepem kraju blizu Novega mesta, zamenjam za hišo v Ljubljani ali v okolici do St. Vid. Ponudbe na ogled. Jutra pod šifro »Zamenjava«. 14161-20

Hišo
enonadstropno, v lepem kraju blizu Novega mesta, zamenjam za hišo v Ljubljani ali v okolici do St. Vid. Ponudbe na ogled. Jutra pod šifro »Zamenjava«. 14161-20

Vilo
enonadstropno, ob Tyrsevi cesti št. 78, prodam. Kovač, Stožice. 14221-20

Prodaj parcelo
653 kv. m ob vodovodni cesti, vodovodni sistem, trnovod ob parceli. Cena 90.000 din. Naslov v ogled. Jutra. 14163-20

Dve industrijski parceli
vsaka po 1000 m, nujno prodam. Parceli ležita ob glavni cesti in se obstoječem industrijskem centru, 8 km iz Ljubljane. Vprašanja na ogled. Jutra pod »Ena parcela 48.000«. 14110-20

Ugodno prodam
stalno vodno silo 500 HP, 30 km iz Banja Luke, z zemljiščem 15.000 m2 in kamnolomom - cca 150.000 din. Posvetje z enostavnim kolo hišo in 12.000 km zemljišča za ceno 15.000 din. 20 km iz Banja Luke. - Geometer Tripalo I. dr. - Banja Luka, Bulvar kralja Aleksandra 1. 14100-20

Hišo na Celju
z vrtom vodovodno in električno prodam za 27 tisoč din. Informacije pri g. Zlenderič Breg 14 Celje. 14157-20

Kupim hišico
z nekaj zemlje najraje v Savinjski dolini ali tu drugje na ugodni ležišči. Vprašati: Maribor pod »Jutra«. 14391-20

Boljšo gostilno
enonadstropno stavbo z 1 johon zemlje, lepim vrtom vse obejano oddam v najem. Naslov v vseh poslovnih Jutra. 14152-20

Dvostanovanjska hiša
v gorenjskem letoviskem mestu, pol streho, nova tretjina gotova, visoko pritličje, v starem parku ležiča, krasen razgled, šest stanovanj in eno v suterenu event. za malo trgovino z zelenjavo, res poceni prodaj z gradbenim načrtom in proračunom. - Hipoteka 100.000 din ostane. Vprašati: Angela Udovc, Ljubljana, Gosposva ulica 3, pri g. Markič. 14257-20

Gradbene parcele
v Kamniku, najlepša

V najem

Beseda 1 din, davek 3 din; za sifro ali dajanje naslova 5 din. Najmanjši znesek 17 din.

Trgovino z mešanim blagom na prometnem kraju oddam v najem agilni trgovki tikraj ali kasneje. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »1912«.

Podeželsko gostilno vzajem v najem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Deže«.

Trgovino s popolno opremo v centru mesta Jesenice oddam v najem. Ponudbe na podr. Jutra Jesenice pod »Dobra bodočnost«.

Hišica z vrtom enodružinska snažna v bližini električne proge se išče v najem. Prijazne ponudbe z navedbo cene in lege na ogl. odd. Jutra pod »Mire«.

Pekarno vzajem v najem v Ljubljani tako ali pozneje. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Pekarno v našem«.

Dobrodošlo gostilno 15 km od Ljubljane, ob glavni cesti oddam v najem. Vsebuje tudi poslovni informacijski: Emonska cesta 25.

Hišico z vrtom na Galjevi št. 124 takoj oddam.

Delavnico ali skladišče oddam na Tržiški cesti 42 pisarna TRIBUC, telef. 26-05.

Staroznana gostilno z dependenco na državni cesti, 20 km od Ljubljane, oddam v najem ozir. prod. Letovški kraj. Ponudbe: Emonska c. 25, Kočbek.

Gostilno dobrodošlo vzajem v najem. Imam koncesijo inventar in kavčijo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Prometna«.

Male trgovino oddam zaradi bolezni. Ogl. od 12. do 2. ure. Vsačlov na Zadrugu. Jutra pod »1912«.

V najem oddam pekarnjo z inventarjem pod ugodnimi pogoji v prometnem in distribucijskem kraju na Dolenskem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Fekarija«.

Beseda 1 din, davek 3 din; za sifro ali dajanje naslova 5 din. Najmanjši znesek 17 din.

Hrastovi plohi 30 in 50 mm suhi, lepi, ca 20 kub. m napredaj. — Naslov vseh poslovilnicah Jutra.

Rezan les tri zamenjam za manjši, 5. in 6. razred. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zamenjam«.

Hrastove deske suhe, proda Zanter, Sv. Pavel pri Prebolu, Savinjska dolina.

Bukova drva in bukove odpadke kupujemo v vsaki količini. Ponudbe na Zadrugu. Zasp. soj. Zagreb, Branj. mirova 41.

Dražbe Beseda 1 din, davek 3 din; za sifro ali dajanje naslova 5 din. Najmanjši znesek 17 din.

Javna dražba prostovoljna se vrši 9. t. m. ob 5. uri popoldne. Prodana bo trgovska hiša, priznana za vsako obrt. — Tržiška cesta 88.

Glasbila Gramofon velik prodaj za vsako ceno Črnuče 96 pri pošt. 13382-26 stajl.

Dragocenosti

Beseda 1 din, davek 3 din; za sifro ali dajanje naslova 5 din. Najmanjši znesek 17 din.

Vsakovrstno zlato kupuje po najvišjih cenah CERN uveljavljubljana Wrlfova ulica

Obrt Beseda 1 din, davek 3 din; za sifro ali dajanje naslova 5 din. Najmanjši znesek 17 din.

POZOR! Imeite zdrave noge! Brez bolečin in brez krvavenja odstranjam pokvarjene nohte in kura očesa. Dolgoletna inženirska strokovna praksa. Konec bo Vašega trpljenja, samo v kopališče hotela Slon Vam se treba priti k strokovnjaku Dekanču.

Oddam gradnjo zakonitih prostora na drugo mesto. Ponudbe na realiteto pisarno Adamič Gosposvetska 7.

Dopisi Vsaka beseda 2 din; davek 3 din; za dajanje naslova 5 din. Najmanjši znesek 20 din.

»Breg« Dvigati nujno poštno-ležeče pismo!

Komfortno sobo s kopalnico oddam starejšemu inteligentnemu gospodu. Eventualno v skupno gospodinjstvo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Samostojna dama«.

Kateri pošten starejši samostojen gospod bi denarno popljal redno 20letno uradno. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Čestitka«.

Gostilničar lesni trgovec 40 letni 50-sto sam, stitiran išče simpatično sebi primerno damo. Dopise s sliko poslati na podr. Jutra Maribor pod »Dobro došlo«.

Uradnica se želi spoznati starejšega inteligenta akademika ali maturanata mirnega in resnega značaja. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Planina«.

Gospod inteligent, srednjih let, želi dopisovati z mlado, diskretno gospodično. Cenj. ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Poletje 1940«.

Ženitve in moštve posredujemo najustrešneje, odlično in strogo diskretno. Imamo prvostopenjske družinske zveze v posebnih, trgovskih, inženirskih, uradniških, oficirskih in drugih intelektualnih in pridobitnih krogih. — Velika izbira najboljših partij. — Informativne prospekte razpisujemo vsaki naključni 10 din v vsakih diskretno. — »Rezor«, Zagreb, pošta 3.

Lepa črnka se poroči z boljšim, značajnim, do 40 let starim gospodom. — Dopise na podr. Jutra v Mariboru pod »Čvetje«.

41letni fant z gotovino 34.000 din se poroči z dekletom, ki ima posestvo ali gotovino. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Kupila posestvo«.

Trgovec, samski 38 let star čez 250.000 din, bi poročil pošteno gospodično primerne starosti. Ponudbe na podr. Jutra Maribor pod »Sviden«.

Inteligenten gospodarstvenik

Slovenec, 43 let star, neoznjen, lastnik izvrstno izdelanega tehniškega podjetja, z lastno hišo in iznajetjem preko milijona dinarjev, brez dolga, lepega značaja, soliden, se želi poročiti z dobro situirano Slovenko — Informacije proti nakazilu 10 din v znamenju »Rezor«, Zagreb, pošta 3.

Informacije Beseda 1 din, davek 3 din; za sifro ali dajanje naslova 5 din. Najmanjši znesek 17 din.

Preklic Podpisani Rozman Anton, tov. delavec, Jesenice, Obrtniška ulica 22, obžalujem in preklicujem žalitev, ki sem jo izrekel 26. maja pri Sv. Križu proti g. Kusterle Angeu in se mu zahvaljujem, ker je odstopil od kazenske tožbe.

Pozor! Avtoprevoznikom iz Ljubljane v Celje nudim obratno vožnjo z Vranskega v Ljubljano, Naslov vseh poslovilnicah Jutra.

Razno Beseda 1 din, davek 3 din; za sifro ali dajanje naslova 5 din. Najmanjši znesek 17 din.

OKAMA MAZILLO iz zdravilnih zelišč — Čudovit uspen pri ranah opek inah, ožuljenjih — volku — turih in vnetjih itd. za nego dojenčkov pri kožnem vnetju, izpuščajih in hrastah na temenu, za razpokane prsne bradavice. Dobi se v vseh lekarnah in drogerijah.

SREBRO, DRAGE KAMNE in vsakovrstne ZLATO kupuje po najvišjih cenah JOS. EBERLE, Ljubljana, Tyrseva z. natača hotela »Slon«.

ZA VSAKO PRILIKO najboljša in najcenejša oblačila si nabavite pri Preske-ju, sv. PETRA C. 14

ZAHTEVAJTE BESPLOČNI PODOČNI CENIK pri naročilih na glasbila. — Največje poskice stročne tvrtne SCHNEIDER K. R. DVORSKI DORAVITELJ ZAGREB NIKOLIČEVA IO

Klišeje ENO in večbarvne JUGOGRAFIKA SV. PETRA NASIP 23

Ob vsaki priliki — se spomnite da so »Jutrovi« Mali oglasi v Sloveniji najuspešnejša, največja in najhitrejša posredovalnica za službe vseh vrst za prodajo in nakup vseh stvari, za nepremičnine, lokale, podjetja, kapital, ženitve in za vse drugo.

Brezplačen paket v granat

Novi naslovi Grančičkanska ul. 8. 2951

DRVA PREMOG IV. SCHUMI DOLENSKA CESTA

Od Vas je odvisno, da imate obliko vedno kot novo zato jo pustite redno kemično čistiti ali barvati v tovarni JOS. REICH Ljubljana

ZA VSAKO PRILIKO najboljša in najcenejša oblačila si nabavite pri Preske-ju, sv. PETRA C. 14

Kolesa znamke Presto, Torpedo, in šport kolesa Milano, v najboljši kvaliteti in solidne cene NOVA TRGOVINA, Tyrseva cesta 36. (Naspr. Gosp. zveze).

KLISEJE ENO in večbarvne JUGOGRAFIKA SV. PETRA NASIP 23

Ob vsaki priliki — se spomnite da so »Jutrovi« Mali oglasi v Sloveniji najuspešnejša, največja in najhitrejša posredovalnica za službe vseh vrst za prodajo in nakup vseh stvari, za nepremičnine, lokale, podjetja, kapital, ženitve in za vse drugo.

Grič Zagreb TOVARNA ČOKOLADE. BONBONOV IN MARMELADE. Priporočamo svoje prvovrstne izdelke vseh vrst čokolade, bonbonov, desertov in marmelade. Specialiteta: Dvakrat pasirana meza (pekmez). Zahtevajte naše izdelke kjer koli kupujete! Zastopnik za Slovenijo: tt. Bon-Bon, Florjanc Josip LJUBLJANA, Miklošičeva c. 30 — Tel. 44-42.

Sodobno orožje in njega učinek: Zakloni pred puško

Zadnji smo objavili sliko z nalogo, kako naj se pešci, ki jih je pričela obstreljevati sovražna artilerija čim boljše zavarujejo. Danes objavljamo s spodnjo sliko rešitev te naloge.

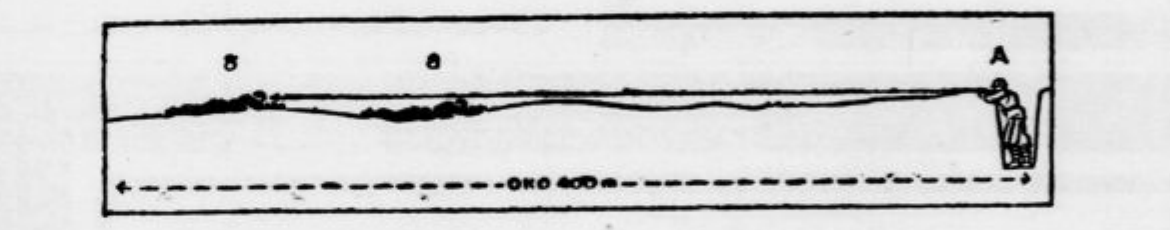

Vojaki so si morali v diru poiskati zavetja pred sovražnimi granatami in šrapneli v obcestnem jarku in za zidom hiše. Pogrešili bi, če bi iskali zavetja za plotom ali v grmovju, kjer bi jih lahko zadel kosi razstreljenih granat in šrapnelov.

V zadnji naši razpravi smo spoznali, kako se more borec najbolje varovati pred sovražnim artilerijskim ognjem. Danes bomo razpravljali o varovanju pred ognjem pehotnega orožja. Na odprtem ozemlju prodira patrolja pešcev, ki jih je opazil sovražnik na bregu A in jih pričel obsipati z ognjem iz pušk in strojnic.

Pešci, ki napredujejo proti zidu, so naravno z njim zavarovani pred učinkom sovražnega pehotnega ognja. Druga dva vojaka pa bosta za prvi trenutek stekla za grm, ki stoji pred njima, in se za njim skrila. Skrbela pa bosta, da si čim prej poiščejo drugo zaklonišče, ker je grmovje porabno samo kot trenutni, zasilni zaklon.

Pešec A strelja iz rova na napadalca B in B 1. Ali sta oba zavarovana pred njegovimi krogli, če strelja na razdaljo 400 m? Pri razdalji 400 m zadošča že najmanjša vdolbina v zemlji, da se napadalec zavaruje. Zato napadalec B krogla ne more zadeti, pač pa napadalec B 1, ki si ni dobro poiskal nobene vdolbine.

Zgodi se lahko, da vojak v navidezno varnem zaklonu vendar ni zavarovan. Če strelja sovražnik na večje razdalje s pehotnim orožjem, potem mora vojak paziti, da se zavaruje čim bolj ob robu proti sovražniški strani. Na ta način se izogne krogli z večjo krivuljo ki bijejo preko roba zaklona.

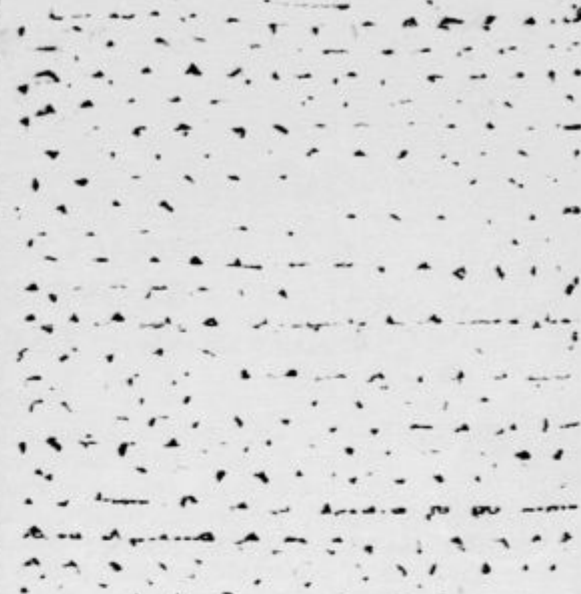

Pri prodiranju v breg mora stremeti vojak za tem, da se čim bolj približa vrhu brega, ker ga sicer lahko zadene krogla iz večje daljave. Probojna moč krogle zavisi od daljave, iz katere je bila izstreljena. Čim krajša je razdalja od cevi do cilja, tem večja je prodorna moč krogle. Pred probojem krogle štiti v vsakem primeru 1 m debel sloj ilovice, 80 cm debel sloj nezorane zemlje, 60 cm debela bukovina, 30 cm debela opeka, 15 cm debel sloj kamenja in 12 mm debela jeklena plošča. Krogla, ki zadene v trd predmet (kamen, opeka, jeklena plošča) odskoči ali se raztrešči. V prvem primeru povsem spremeni smer in lahko zadene koga, ki stoji več korakov proč.

Borec mora pri izbiranju zaklonov paziti, da prepreči odskakanje krogel na trdih predmetih zaklona na ta način, da pokrije kamen ali opeko z rušo, zemljo ali peskom.

Iz Tržiča

Iz Guštanja

g— V proslavo svoje 20letnice priredi Sokol v nedeljo veliko javno tombolo s krasnimi dobitki. Poleg 10 tombol bo izžrebanih okrog 250 praktičnih dobitkov. Zveza z vlaki je ugodna. Ker je dobiček namenjen sanaciji doma v okviru sokoške petletke, pridite vsi na tombolo!

g— Tekma debeluharjev in suhecv. Športni klub »Slovane« je priredil originalno tekmo v dobrodelne namene med tukajšnjimi debeluharji in suhci. Postavo debeluharjev so tvorili nameščenci tukajšnje jeklarne od martinovke, pudlarce, obratnega knjigovodstva in godne uprave v skupni teži 1035 kg. Za moštvo so prišli v poštev le taki, ki tehtajo nad 90 kg. Moštvo suhecv pa se je sestavilo iz najrazličnejših slojev. Z godbo na čelu se je razvil sprevod na nogometno igrišče, številno občinstvo se je odlično zabavalo med živahnimi igro polno razburljivih momentov in to takrat, ko se je poškoval najstarejši suhecv in sinko debelinko pri karambolu. Sodil je odlično sodnik Stanko Marchiotti v fraku Rezultat 6:6 je ostal neodločen, ker so debeluharji — finančno močni — imeli »podkupljenega« sodnika. Toda revarna tekma se bo obnesla vsakako drugače.

Iz Litije

— Meningitida žanje v litijskem okolišju izredno žetev. V zadnjih treh dneh je zbolelo osem otrok. Šola bo zaprta do 10. junija. Vsak dan bo zdravniško preiskanih 50 šolskih otrok, ker sumijo, da so med njimi bacilozni Banovinski zdravnik dr. Orel se silno prizadeva, da bi zatrl to bolezen in je stopil v stik s higienskim zavodom v Ljubljani. Ljudstvo je ob nastopu epidemije seveda preplašeno in pretirava število obolelih. Vsa sela bo razkužena in bo storjeno vse, da se meningitida v litijskem okolišju zatre. Jutri v ponedeljek ob 8. naj pridejo v litijsko šolo solarji 3. in 4. razreda, da bodo zdravniško pregledani. Udeležba je strogo obvezna.

— Preiskava zagorske zadeve je v Litiji zaključena ter sta morala Košir in Stempiharjeva v petek zvečer v Maribor Bila sta oba močno potrta, saj se prej očitno nista zavedala, da bo iz vsega nastala tako huda reč. Litijsko sodišče je prejele iz Zagorja 190 Majcnovih petstotakov in so jih nekaj razposlali raznim oblastvom zaradi primerjave in evidence. Tudi v Beograd je šlo nekaj izvodov, ostanek (okrog 170 komadov) pa v Maribor, kjer imajo tudi ponarejeni denar iz Murske Sobotne in iz Rače. Zdej na podeželju ni več krivega denarja. Izprava so sumili orožniki, da je kaj petstotakov med hribovskimi kmeti, ki so prodajali živino. Toda Košir je prepričevalno zatrdil, da ni razpečal nobenega petstotaka.

Naše gledališče

DRAMA Nedelja, 2.: Severna lisica. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol. Ponedeljek, 3.: zaprto. Torek, 4.: zaprto. Sreda, 5.: Naša kri. Red A. Četrtek, 6.: Revizor. Red četrtek. Gostovanje Mihajla Markovića. Petek, 7. ob 15.: Asmodej. Dijaška predstava po globoko znižanih cenah od 14 din navzdol.

Hercegovina salonska komedija v treh dejanjih »Severna lisica« je zgodba zakonskega trikotnika, v katerem igrajo poleg glavnih treh oseb, žene, moža in domačega prijatelja, važni vlogi še moževa nečakinja in znanec. Konflikt, ki pokaže zakonsko krizo vsled neskladnosti značajev moža in žene in po različnih peripetijah njeno srečno rešitev, bo zelo zanimal. Veljajo znižane cene od 20 din navzdol.

Delo domačega znanega »Njizevnika Fr. Ks. Flnžgarja »Naša kri« bo zaključna predstava v letošnji sezoni. Pisatelj je znan kot odlični oblikovalec našega kmeta, njegovega življenja, značaja in duše. Dejanje igre se godi za časa osvoboditve Ilirije po Napoleonu in slika žrtve in trpljenje, ki jih terja vsaka vojska od kmeta. Delo je zrezal Milan Skrbinšek.

OPERA

Nedelja, 2.: Tosca. Izven. Gostovanje Teje Laboševe iz Zagreba in Borisa Popova. Znižane cene. Ponedeljek, 3.: zaprto. Torek, 4.: zaprto. Sreda, 5.: Evgenij Onjegin. Red sreda.

Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani je angažirala za prihodnjo sezono mladostno dramatsko sopranistko Teo Laboševo iz Zagreba, ki je dosegla pri svojem nedavnem gostovanju kot »Tosca« nenavaden uspeh pri občinstvu. Tudi kritika priznava mladi in nadarjeni pevki izredne pevске kvalitete ter ji obeta lepo bodočnost. Zaradi velikega zanimanja občinstva za to nadarjeno pevko, se je uprava odločila, da jo povabi na ponovno gostovanje. Naša nova sopranistka bo nastopila danes zvečer v Puccinijevi operi »Tosca«. Partijo Scarpie poje Boris Popov, priznan ruski baritonist, ki je v tej vlogi pri nas že ponovno nastopil z velikim uspehom. Njegova kreacija Scarpie spada med njegove najboljše, kar jih je ta odlični baritonist ustvaril na našem odru. Tenorsko partijo Cavaradossija poje ljubljeneč ljubljanskega občinstva, naš juvaški tenor Jean Francel. Dirigent dr. Svara. Za to predstavo veljajo znižane cene.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Nedelja, 2.: Baletni večer ljubljanske opere. Red B.

Nameščenci tvrčke ANT. KRISPER sporočamo tužno vest, da je naš priljubljeni poslovodja, gospod Eduard Voltmann danes po težki bolezni preminul. Ohranili ga bomo v najlepšem spominu. LJUBLJANA, dne 1. junija 1940.

Zugmayer & Gruber

delniška družba za promet s kovinami

DOMAČA TVORNICA BAKRA IN MEDENINE
SLOVENSKA BISTRICA Telefon št. 2.

Prodajno skladišče: ZAGREB Martičeva ul. br. 13. — Telefon št. 22-657

Izdeluje in ima stalno na zalogi:

BAKER: pločevine, plošče, okrogle plošče, cevi, palice, kovane kotle, elektrolitno žico in vrvi ter palice za elektr. industrijo, žico za varenje in desoksidacijske kovine. Bakreni material za lokomotive, zakovice, silicij-brončeno žico itd.

MEDENINA: pločevine, plošče, palice, cevi, žice, itd.

SPECIJALNA MEDENINA: pločevino, žice, palice, itd.

TOMBAK: pločevino, plošče, palice in žice.

ALUMINIJ: pločevino, plošče, palice, cevi, žice itd.

SREDSTVO ZA DESOKSIDACIJO: livniški baker, fosfor- in mangan-baker, silicijum-mangan baker, ter fosfori kositer.

SREDSTVA ZA VARENJE: palice za varenje in trdo lotanje kovin, železnega liva itd. ter prašek za varenje.

Kupujemo vsako količino STAREGA BAKRA po najugodnejših dnevnih cenah.

Psibografolog in astrolog

S. Paradiso

Psiho grafolog Paradiso Vam pokaže smer sreče in blagostanja. Predložite svoje rojstne podatke in lastnorodni podpis, pa Vam opiše Vaš značaj. Odpri Vam zastor Vašega življenja. Pove Vam, s kom in kako se boste poročili. Kako se obvarujete nesporazuma v zakonu. Kako vzgajate otroke. Katerih bolezni se morate varovati. Kdaj se podajate v spekulacije, da Vam srečno uspejo. Kdaj stavite v loteriji itd.

Delo na najnovejši znanstveni podlagi grafologije. Njegovim psihološkim analizam izraža na tisoče obiskovalcev priske zahvale. S. PARADISO, astropsiho grafolog, Ljubljana, Hotel Slon, soba 15. Stranke sprejema od 8. do 12. in od 14. do 19. ure. Ostane samo kratek čas. Pokaže Vam smer sreče in blagostanja itd. Za stroške in dopisovanje je poslati din 40 v naprej.

Pomlad se budi...
ČUVAJTE SVOJE ZDRAVJE
NAJSIGURNEJŠA ZAŠČITA
AMERIŠKA GUM. SPECIALITETA (ČITAJ O-KE)

Red letenja 'Aeropot' 1940

LINIJA 2000
Vsakodnevno razen nedelje v obe smeri

1. V. — 1. XI.	30. IV. — 15. VIII.	16. VIII. — 15. IX.	16. IX. — 31. X.
6.35 ZAGREB	19.10	18.10	16.50
7.35 BOROVO	18.10	17.10	15.50
7.40 BOROVO	18.05	17.05	15.45
8.20 BEOGRAD	17.25	16.25	15.05

LINIJA 2002
Vsakodnevno razen nedelje v obe smeri

1. V. — 1. XI.	30. IV. — 15. VIII.	16. VIII. — 15. IX.	16. IX. — 31. X.
6.20 SKOPLJE	18.20	17.35	16.30
7.05 NIŠ	17.35	16.50	15.45
7.10 NIŠ	17.30	16.45	15.40
8.15 BEOGRAD	16.25	15.40	14.35

LINIJA 2006
Torek, četrtek, sobota
2. V. — 28. IX.

9.00 BEOGRAD	12.10
11.25 SOFIA	11.45 (Lokalni čas)

LINIJA 2008
Vsakodnevno razen nedelje v obe smeri
1. V. — 30. IX.

9.00 BEOGRAD	11.50
10.15 PODGORICA	10.35

LINIJA 2004
Vsakodnevno razen nedelje v obe smeri

15. V. — 31. V.	16. IX. — 30. IX.	15. V. — 31. V.	16. IX. — 30. IX.
8.55 SARAJEVO	16.35	16.35	15.05
9.50 BEOGRAD	15.40	15.40	14.10

LINIJA 2005
Vsakodnevno razen nedelje v obe smeri

1. VI. — 14. IX.	1. VI. — 15. VIII.	16. VIII. — 14. IX.
6.30 BEOGRAD	19.00	17.30
7.45 DUBROVNIK	17.45	16.15

LINIJA 2004
Vsakodnevno razen nedelje v obe smeri

1. VI. — 14. IX.	1. VI. — 15. VIII.	16. VIII. — 14. IX.
8.00 DUBROVNIK	17.30	16.00
8.40 SARAJEVO	16.50	15.20
8.55 SARAJEVO	16.35	15.05
9.50 BEOGRAD	15.40	14.10

LINIJA 2003
Vsakodnevno razen nedelje v obe smeri

1. VI. — 14. IX.	1. VI. — 15. VIII.	16. VIII. — 14. IX.
6.30 ZAGREB	19.00	17.35
7.40 SPLIT	17.50	16.25

LINIJA 2007
Vsakodnevno razen nedelje v obe smeri

1. VI. — 14. IX.	1. VI. — 15. VIII.	16. VIII. — 14. IX.
7.50 SPLIT	17.40	16.15
8.30 SARAJEVO	17.00	15.35
8.50 SARAJEVO	16.35	15.05
10.10 ZAGREB	15.15	13.45

LINIJA 2001
Vsakodnevno razen nedelje v obe smeri
1. V. — 30. IX.

10.25 LJUBLJANA	13.50
11.10 ZAGREB	

LINIJA 1875
Torek, četrtek, sobota, v obe smeri

1. VI. — 31. VIII.	1. VI. — 15. VIII.	16. VIII. — 31. VIII.
10.15 BEOGRAD	15.15	13.45
11.45 BUDIMPEŠTA	13.45	12.15

LINIJA 560
Vsakodnevno razen nedelje v obe smeri
Red letenja veljaven od: 1. V. — 14. IX. 1940.

10.00 BUCAREST	18.25
10.55 BEOGRAD	15.30
11.25 BEOGRAD	15.00
12.55 ZAGREB	13.30
13.20 ZAGREB	13.10
14.40 VENEZIA	11.50
15.00 VENEZIA	11.20
16.00 MILANO	10.20
16.20 MILANO	10.00
18.20 MARSEILLE	8.00

Vsa pojasnila in prodaja kart pri društvu »PUTNIK« — Ljubljana — Tyrševa 11, tel. 24-72 in 38-79 in pri »AEROPUTU«, Aerodrom, Ljubljana, tel. 36-21.

Kupim mehanične statve za svilo

rabljene, za crepe de Chine in crepe satin. Pisati pod »Krep 1307« na »Propagando«, Beograd, poštini pretinac 409

KOMERCIJALNO OSEBJE

Veliko industrijsko podjetje išče za svojo centralo v Beogradu za prodajni oddelek in knjigovodstvo. Gre za stalno nameščenje pod ugodnimi pogoji. — V poštev pridejo osebe obeh spolov, ki razpolagajo s primerno šolsko izobrazbo, ki so jugoslovenski državljani ter perfektni v nemškem, srbohrvaškem in po možnosti tudi francoskem jeziku in ne nad 50 let stari. — Reflektanti naj naslovijo svoje ponudbe na Publicitas, Beograd, poštini pretinac 60 pod »ST-331«.

V NEDELJO OB 4. POPOLDNE BO V PTUJU

OTVORITEV

na novo preurejene gostilne, sedaj »PRI VINARSKI ZADRUGI«, prej »NOVI SVET«. Dobila se bodo vedno topla in mrzla jedila. Točila se bodo le priznana vina iz »Vinarske zadrugne kleti« v Ptuj. Za obilen obisk se priporočata

PEPICA in MIRA KOZOLE

Veliko industrijsko podjetje na deželi IŠČE za svoj tehnični oddelek

tehničnega korespondenta

s primerno šolsko izobrazbo, ki ima že daljšo prakso v sličnih podjetjih. Pogoji so, da je jugoslovenski državljan, perfekten v srbohrvaškem in nemškem in po možnosti francoskem jeziku, ne preko 35 let star. — Gre za stalno nameščenje pod ugodnimi pogoji. — Ponudbe nasloviti na Publicitas, Beograd, poštini pretinac 60, pod »ST-331«.

INSERIRAJTE V »JUTRU«!

Mestni pogrebni zavod
Občina Ljubljana

Umrla nam je naša ljubljena mama, gospa

MARIJA OGRINC, roj. BERDAJS

dne 1. t. m., po dolgi bolezni, previdena s tolažil sv. vere.

Na zadnji poti jo bomo spremili v ponedeljek, dne 3. junija 1940, ob 2. uri popoldne iz hiše žalosti, Cesta 29. oktobra št. 9, na pokopališče k Sv. Križu, kjer jo položimo v rodbinsko grobnico k večnemu počitku.

Ljubljana, Reka, Karlovi vari, dne 1. junija 1940.

ZALUJOČI OSTALI

NARODNA

TISKARNA
LJUBLJANA
KNAPLJEVA 5

IZVRŠUJE VSE VRSTE TISKOVIN
PREPROSTE IN NAJFINEJŠE

V neizmerni žalosti naznanjam v svojem, kakor tudi v imenu sorodnikov, da je preminul moj ljubljani soprog, brat in svak, gospod

VOLTMANN EDVARD

po težki mučni bolezni.

Blagega pokojnika spremimo na njegovi zadnji poti v ponedeljek, dne 3. junija 1940, ob 5. uri popoldne iz mrliške veže splošne bolnice na evangelijsko pokopališče.

Ljubljana, Baden pri Dunaju, dne 1. junija 1940.

DOROTEJA, soproga

Mestni pogrebni zavod
Občina Ljubljana

ZAHVALA

Za prennoge izraze priske sočustvovanja ob prerani izgubi našega nad vse ljubljene soproga, skrbnega očka itd., gospoda

STANISLAVA POLLAKA

izrekamo vsem najtoplejšo zahvalo. Posebno se zahvaljujemo zdravnikom gg. drju Pancetu in dr. Bežku, preč. g. prof. Blaju, prečastiti duhovščini v Kranju in Trzinu, zlasti preč. g. o. dr. Stanku Aljančiču za kondukt in poslovljni govor ob grobu. Iskreno zahvalo izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za prekrasno cvetje in vsem, ki so našega dragega pokojnika iz Kranja in Trzica v tako obilnem številu spremili k večnemu počitku.

Iskrena hvala tudi vsem, ki so se nepozabnega pokojnika spomnili v mislih in molitvi.

KRANJ—TRZIC, dne 1. junija 1940.

Globoko žalujoči ostali

Tvrška ANT. KRISPER

sporoča tužno vest, da je njen zaslužni, preko 40 let zvesti sodelavec in poslovodja, gospod

Eduard Voltmann

danes po težki bolezni preminul.

Ohranjen mu bo časten in trajen spomin.

LJUBLJANA, dne 1. junija 1940.

Tovotna mast, najboljše kvalitete v sodčkih po 25, 50, 100 in 200 kg
 prima- kapljivost 82° C po Din 13.—
 ekstra- kapljivost 90° C po Din 14.—
 rdeča za kroglične težaje,
 kapljivost 94° C . . . . . din 16.—
 vključno trošarina franko Maribor —
 ekskluzivno 3% prometni davek.
 Za preprodajalce:
 pri odjemu nad 500 kg 10% in
 pri odjemu nad 2000 kg 15% popusta
 la prašno olje v kantah po 20 kg
 v sodčkih po 50, 100 in 200 kg —
 pri odjemu do 100 kg ekskluzivno sod
 po . . . . . din 9.—
 za preprodajalce pri večjem odjemu
 10% popusta.

MOTOROIL
 družba z o. z.
Maribor.

Za WEEKEND kupite najceneje zložljive vrtno fotelje, rožaste kreton in klot odeje, primerne zavese v raznih vzorcih pri: **SEVER — MARIJIN TRG št. 2.** V popravilo vzamemo tudi stare odeje.

PERJE

kozoje, purje, gosje, račje, navadno, s strojem čiščeno in čohano.

Vzorec se pošilja brezplačno in franko.

Dobavlja se v vsaki množini

E. Vajda, Čakovec

Telefon šte. 59. 60. 3. 4

CENE PERJA ZELO ZNIZANE, ZAHTEVAJTE CENIK IN VZORCE, KI JIH DOBITE BREZPLACNO!

ZAHTEVAJTE ŽIMO/SAMO Z ZAŠČITNO PLOMBO
STERILIZIRANO
ZADRUŽNA TOVARNA ŽIME D.D.
 STRAZIŠČE
 NAŠA ŽIMA JE HIGIJENSKO OČIŠČENA IN STERILIZIRANA NA PARI 115°C, NE DIŠI, JE BREZ MAŠČOBE IN FERMENTOV, PO CENI.

Poglejte to gospo!

Ona se nič več ne muči z otečenimi, vnetimi in do ran ožuljenimi nogami.

Ta slika dokazuje, da se lahko hitro iznebite mučitelja svojih nog, če boste kupili v najbližji lekarni zavojček prave soli sv. Roka. To sol je treba raztopiti (eno veliko žlico) v lavorju tople vode tako, da bo raztopina mlečne barve. V tej blagodejni raztopini kopljite noge najmanj 10 minut. To je treba trikrat ponoviti. Pravo čudo je, kako dobrodejno učinkuje ta sol. Vsebinska kisika v soli sv. Roka ozdravi noge in jim daje mladeniški polet. Razmehta vam žulje in trdo kožo, da jih zamorete odstraniti kar z roko. Po uporabi se boste čutili tako ugodno, da se boste lahko po želji igrali, sprehajali ali se bavili z vsakovrstnim sportom. Ne boste postali utrujeni. Sol sv. Roka vas osvobodi ozeblin, otečenosti udov, vnetja in ran na nogah. Ona vpliva blagodejno ter vam bodo noge zdrave in v dobrem stanju. Nikar ne čakajte, kupite še danes zavojček prave soli sv. Roka, ki stane din 9, 16 in 25 in se dobi povsod. Verjemite, da ta denar zaleže in da vam bo pripravil mnogo zadovoljstva. — Dobiva se v lekarnah in drogerijah.

Vrtni sončniki
 izdeluje počeni od Din 108
Bela Fettmann, ZAGREB,
 Masarykova 9.

Zahtevala brezplačni ilustrirani katalog!

Trstje za strop
 parkete, bakulo, strešno tepenko, bitumenjuto, bitumen, lesni cement, katran, karbolinaj, JUGOLIT-plošče za predelne stene in izolacijo — in razna sredstva za izoliranje dobite najceneje pri
Jos. R. Puh,
 Ljubljana
 ZALOGA PARKETOV.
 Graška ulica 22 Telefon 2513

THOMA & Co.
 mehanična tkalnica svilenih proizvodov z lastno moderno barvarno. apreturo in tiskarno
Maribor — Pobrežje
 Telefon šte. 21-77

„DRAVA“
 zavarovalnica malega človeka

DOMAČA ZAVAROVALNA ZADRUGA. ZAVARUJE ZA SMRT IN DOŽIVETJE. ZA DOTO IN GOSPODARSKO OSAMOSVOJITEV. ZA RENTO, STAROSTNO PRESKRBO, PREVZITEK, POKOJNINO. DENAR ZAVAROVANCEV (NIIHOVE PREMIJSKE REZERVE) JE VARNO NALOŽEN V LASTNIH ZGRADBAH.

V MARIBORU JE NOVA PALAČA CENTRALE, SODNA ULICA ŠT. 1.
 V SUBOTICI V CENTRU MESTA JE PALAČA TAMKAJŠNJE GLAVNE PODRUŽNICE.

V ZAVODU JE NALOŽEN SAMO DOMAČ KAPITAL. KDOR ŽELI SEBI IN SVOJCEM DOBRO, SE ZAVARUJE PRI »DRAVA«!

Električne hladilne naprave
 popolnoma avtomatične **SIGMA**, motorje in in električne štedilnike **SIGMA**, vse ostale električne naprave dobavlja s skladišča
Jugosl. elektr. d. d. BROWN BOVERI
 Telefon 24-42 LJUBLJANA Tyrševa cesta 12

Vabilo
 na 45. redno skupščino Posojilnice v Cerknici
 z. z. n. j.,
 ki bo v nedeljo, dne 16. junija 1940 ob 4. uri popoldne v zadrugi uradnih prostorih s sledečim dnevnim redom:
 1. Otvoritev in konstituiranje skupščine.
 2. Čitanje zapisnika 44. redne skupščine.
 3. Poročila: a) upravnega odbora, b) nadzornega odbora.
 4. Čitanje revizijskega poročila in rešitve revizijske zveze.
 5. Sklepanje o letnem sklepnem računu, o uporabi poslovnega prebitka in podelitve razrešnice članom upravnega in nadzornega odbora.
 6. Volitve dveh članov upravnega odbora in enega člana nadzornega odbora.
 7. Predlogi in pritožbe.
 8. Določitev: a) vsote, do katere se sme zadruga zadožiti, b) vsote hranilnih vlog, ki jih sme zadruga sprejeti in c) najvišjega zneska kredita, ki ga sme zadruga podeliti posameznemu zadrugniku.
 9. Slučajnosti.
 Ako skupščina ob napovedani uri ne bo sklepna, bo čez pol ure druga na istem kraju in z istim dnevnim redom, ki bo v smislu § 38 pravil sklepana veljavno ne glede na število navzočih zadrugnikov.
 Letni sklepní računi so razgrnjeni na vpogled zadrugnikom in bivšim zadrugnikom, katerih jamstvo še ni prestalo, v poslovalnici zadruge med uradnimi urami.
Upravni odbor

100
 aspehov
 na oglas
 v JUTRO

NAJPOPOLNEJŠE HARMONIKE SVETA
HOHNER
 GENERALNO ZASTOPSTVO
SCHNEIDER
 ZAGREB, NIKOLIČEVA 10
 ZAHTEVAJTE BREZPLAČNI CENIK

Čuvajmo naše morje!
 Podpirajmo **Jadransko stražo**
 v Mariboru

Mal' položi dar domu na oltar!
 Podpirajmo obe podružnici **Ciril-Methodove družbe**
 v Mariboru